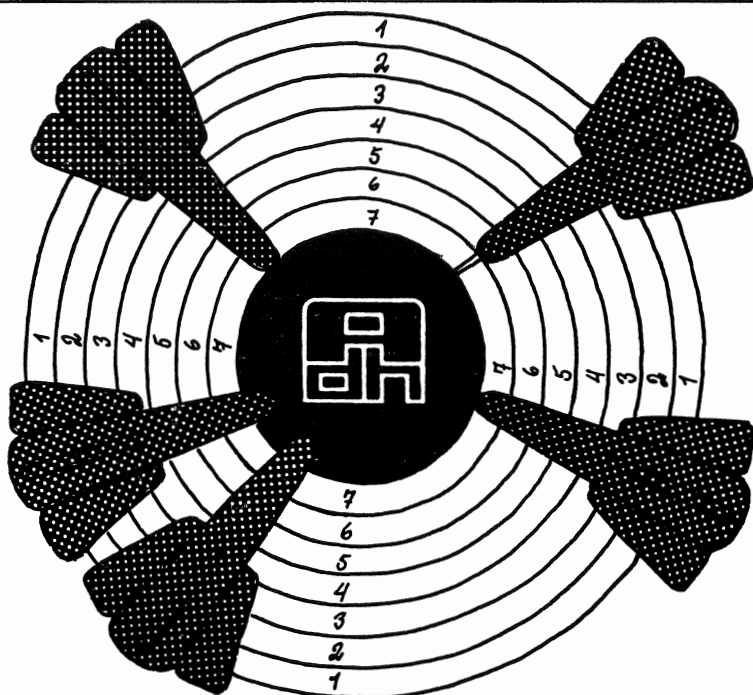

AGDER
DISTRIKTHØGSKOLE

Studiehåndbok

1976/77

AGDER DISTRIKTSHØGSKOLE

Postadresse: Boks 607, 4601 Kristiansand

Sekretariatet har kontor i Gyldenløves gate 14 ³
(Norske Folk-gården) med
sentralbordnummer: 2 70 40

Innhold

FORORD	5
IDEEN BAK DISTRIKTSHØGSKOLENE	7
FORSKRIFT OM OPPTAK TIL STUDIER VED AGDER DISTRIKTSHØGSKOLE	7
FORSKRIFT VEDRØRENDE EVALUERING OG EKSAMEN VED AGDER DISTRIKTSHØGSKOLE	11
GENERELT OM STUDIENE VED DISTRIKTSHØGSKOLEN	16
STUDIER VED AGDER DISTRIKTSHØGSKOLE	17
Studieåret	18
Forkurs	18
Påmeldings- og søknadsfrister	18
Forhåndsløfte om opptak	18
Framtidsutsikter og kompetanse	18
Påbygging av utdanning	19
Gjesteforelesninger	19
Eksamener, former og tidspunkt	19
Bibliotek	19
Lesesaler	19
ADH-nytt	19
Avgifter	20
Studentregistrering	20
Helsetjeneste	20
Legitimasjon	20
Militærtjeneste	20
Hybler	20
Bokhandel	21
STYRINGSSTRUKTUREN VED AGDER DISTRIKTSHØGSKOLE:	21
Høgskolens organer	21
Studentenes organer	23
GENERELT OM STUDIERETNINGENE	24
STUDIERETNING I ANALYTISK KJEMI	25
STUDIERETNING I OFFENTLIG ADMINISTRASJON	26

STUDIERETNING FOR SKIPSFARTSFAG	29
For studenter uten maritim bakgrunn	31
For studenter med skipsfører- eller maskinsjefeksamen	32
For studenter som samtidig tar skipsførereksamen	33
For studenter med fartstid som stuert	35
STUDIERETNING FOR SYSTEMERING OG DATABEHANDLING	36
TEKNISK-ØKONOMISK STUDIERETNING	38
STUDIERETNING FOR TOLKER OG OVERSETTERE	40
ØKONOMISK-ADMINISTRATIV STUDIERETNING	44
Regnskap og revisoreksamen	46
Marekdsføring.	49
Kvantitative metoder	50
Skipsfartøkonomi.	52
Samfunnsplanlegging	53
EDB (databehandling og systemering)	56
ENGELSKSTUDIET	58
Førsteårsstudiet	58
MATEMATIKKSTUDIET	60
Årsstudiet	60
Kombinasjon matematikk—kjemi	61
Videreutdanningsopplegg for lærere	61
Matematikkstudiet som ledd i yrkesutdanning.	61
KJEMI/MATEMATIKKSTUDIER	62
KJEMISTUDIER.	62
KURSVIRKSOMHET	64
UNIVERSITETSFAG	65
Examen philosophicum	65
Fransk mellomfag	67
Nordisk grunnfag/mellomfag	68
1. AVDELING JURIDICUM 1976/77	69
KURSREGISTER	70
Kursbeskrivelser	75
U-LANDSSEMINARET VED AGDER DISTRIKTSHØGSKOLE	129

Forord

Dette er femte utgave av Studiehåndboka for Agder distriktshøgskole.

Høgskolen er under stadig forandring på de fleste felter. Studietilbudene vil derfor kunne bli endret i løpet av studieåret. Høgskolens økonomiske situasjon kan også gjøre det nødvendig å endre studieoppleggene.

Alle endringer vil bli kunngjort ved oppslag, og studentene bør så tidlig som mulig informere seg om de planer som gjelder for deres studium.

Undervisningskonsulent Per H. Iversen har hatt hovedansvaret for utarbeidelsen av denne studiehåndboka.

Paul Flaa

Ideen bak distriktshøgskolene

Ved kongelig resolusjoner av 6. august og 3. desember 1965 ble det oppnevnt en komite, Videreutdanningskomiteen (Ottosen-komiteen), til å utrede spørsmål om videreutdanning for artianere og andre med tilsvarende grunnutdanning.

I sin innstilling nr. 2, avgitt 20. juni 1967, foreslo komiteen at det bygges opp et system av distriktshøgskoler i regionale studiesentra med opp til 4000 studenter hver. Det studietilbudet de skulle kunne gi burde tilfredsstillende behøvet for videreutdanning med sikte på personlighetsutvikling og faglig kvalifisering. Dette gjelder også for dem som ikke har gjennomgått gymnas, men som på annen måte har skaffet seg utdanning som kvalifiserer dem for å følge undervisningen på samme måte som artianere.

Som helhet måtte systemet kunne dekke følgende formål:

- Å kvalifisere dem som har gjennomført gymnas eller annen tilsvarende utdanning direkte for arbeidssoppgaver i yrkeslivet.
- Å kvalifisere dem som har gjennomført gymnas eller annen tilsvarende utdanning for videregående studier ved universiteter/høgskoler.
- Å kvalifisere studenter som på forhånd har mer enn examen artium, f. eks. påbegynt universitetsstudium, for bestemte oppgaver i yrkeslivet.
- Å dekke behovet for innsikt i bestemte fag, bl. a. estetiske fag, uten at dette tar sikte på å kvalifisere for yrkesliv eller videregående studier.
- Å gi etterutdanning som en integrert del av studietilbudet.

Med utgangspunkt i innstilling nr. 3 fra samme komite vedtok Stortinget 20/6 1969 at det skulle settes i gang prøvedrift med distriktshøgskoler. Utgangspunktet for driften, rent praktisk, var det forarbeidet som en arbeidsgruppe i Kirke- og undervisningsdepartementet hadde gjort. Det fikk sitt konkrete uttrykk i St.prp. nr. 136 (1968–69) "Om prøvedrift med distriktshøgskoler".

I 1975 debatterte Stortinget meldingen om den videre utbygging av høgre utdanning i Norge (St.meld. 17 (1974–75)). Det var enighet om at det i alle regioner skulle opprettes distriktshøgskoler som sammen med andre skoleslag i høgre utdanning skulle samles under en felles ledelse i et distriktshøgskolesystem.

FORSKRIFTER OM OPPTAK TIL STUDIER VED AGDER DISTRIKTHØGSKOLE

Vedtatt av Høgskoletinget 22/2 1973.

Vedtatt av Styret 26/2 1973.

§ 1. Opptakets størrelse

Det antall studenter som tas opp ved de enkelte studieretninger/studier fastsettes av Styret etter innstilling av Høgskoletinget innen 1. mars for studier som begynner kommende høstsemester, og innen 1. oktober for studier som begynner i vårsemesteret.

§ 2. Opptakskomite

Høgskoletinget oppnevner en opptakskomite som vurderer søknadene og treffer avgjørelser om opptak.

Komiteen skal ha 5 medlemmer, 2 medlemmer skal være studenter, 2 skal være fra undervisningspersonalet og 1 skal være fra administrasjonen.

Alle medlemmer oppnevnes med varamenn fra de samme grupper. Komiteen oppnevner i begynnelsen av et vårsemester, og fungerer i ett år.

Minst 3 medlemmer må være til stede for at komiteen skal være beslutningsdyktig.

Ved oppnevning av medlemmer bør en forsøke å få flest mulig studieretninger representert, og dessuten legge vekt på at medlemmene representerer flest mulig utdanningstyper.

Komiteen bør i sitt arbeid konsultere de berørte studieretninger/fagseksjoner i spørsmål hvor det ikke er sakkyndige i komiteen selv.

Opptakskomiteens avgjørelser påklages til Kirke- og undervisningsdepartementet.

Dersom minst ett medlem av opptakskomiteen krever det, skal den berørte fagseksjon/styringsgruppe ha anledning til å uttale seg i vedkommende sak.

§ 3. Søknadsfrist

Søknadsfristen er 25. juni for studier som begynner i høstsemesteret.

Søknadsfristen for studier som begynner i vårsemesteret fastsettes av Høgskoletinget.

§ 4. Opptakskriterier

For alle studieretninger/studier ved ADH gjelder følgende generelle krav for å kunne bli opptatt som heltidsstudent:

- 1 a. Minst treårig allmennorientert og/eller yrkesorientert videregående skole med vekt på selvstendig arbeid, problemløsning og bredde i den teoretiske opplæring.

eller

- 1 b. En kombinasjon av skolegang og relevant praksis som gir et kunnskapsnivå minst tilsvarende utdanning nevnt i punkt 1 a.
- 2 Søkere som ikke tilfredsstiller de krav som er angitt i pkt. 1 vil likevel kunne gis adgang til å studere og ta eksamen såfremt de dokumenterer at de på annen måte har ervervet seg slik realkompetanse at det er rimelig grunn til å tro at de vil kunne gjennomføre et distriktshøgskolestudium.

§ 5. Poengutregning

- a) Søkere med examen artium/eksamen fra økonomisk gymnas i 1971 eller steinere får sine eksamenresultater omregnet til foreløpige poeng slik:

De skriftlige og muntlige karakterer, (både eksamenskarakterer og standpunkt-karakterer), summeres hver for seg og deles på antall karakterer i hver gruppe. Gjennomsnittskarakterene summeres og multipliseres med 10. Karakteren i kristendomskunnskap medregnes ikke. Det gis 4 poeng i tillegg for søkere som har hatt eksamen som privatister når prøvene er tatt samlet for hvert klassetrinn etter reglene for avgangsfag ved skoler med eksamensrett. Dette gjelder

ikke søkere som tidligere har gått opp til eksamen ved skole med eksamensrett.

- b) Søkere med examen artium/økonomisk gymnas fra før 1971 får fastsatt sine skolepoeng på grunnlag av poengsummen til eksamen. Søkere med økonomisk gymnas får tillagt 4 poeng. Tilleggs-poeng for privatist-eksamen gis etter retningslinjer som nevnt i § 5 a. Karakteren i kristendoms-kunnskap medregnes ikke.
- c) Skolepoengene for søkere med examen artium/eksamen fra økonomisk gymnas fastsettes på grunnlag av de foreløpige poeng (ex. art. fra og med 1971) eller artiumspoeng (ex. art. før 1971) etter følgende tabell:

Artium før 1971	Artium fra og med 1971	Skolepoeng
≥ 67	≥ 90	48
66	88,5—89,9	47
65	87 —88,4	46
64	85,5—86,9	45
63	84 —85,4	44
62	82,5—83,9	43
61	81 —82,4	42
60	79,5—80,9	41
59	78 —79,4	40
58	76,5—77,9	39
57	75 —76,4	38
56	73,5—74,9	37
55	72 —73,4	36
54	70,5—71,9	35
53	69 —70,4	34
52	67,5—68,9	33
51	66 —67,4	32
50	64,5—65,9	31
49	63 —64,4	30
48	61,5—62,9	29
≤ 47	≤ 61,4	28

- d) Skolepoeng for søkere med annen utdanning fastsettes av opptakskomiteen etter individuell bedømming av de oppnådde eksamensresultater.

§ 6. Gruppeinndeling

Opptaket skjer separat for hver studieretning i følgende grupper:

- a) Søkere med bare skolepoeng (minst 30 %).
- b) Søkere med skolepoeng og tilleggs-poeng (opptakspoeng).
- c) Inntil 10 % kan tas opp uten hensyn til poengsum, dersom det foreligger spesielle faglige, sosiale eller personlige forhold.

Står flere søkere poengmessig likt, skjer opptaket ved loddrekning. Søkere plasseres i den for ham gunstigste gruppe.

Opptakskomiteen kan dispensere fra ovennevnte fordeling dersom søknads-massen skulle tilsi det.

§ 7.

Styret kan, etter innstilling fra Høgskoletinget, fatte vedtak om at det for enkelte studieretninger skal kunne anvendes andre opptakskriterier enn dem som er nevnt i dette reglement.

§ 8. Forhåndsløfte

Vanligvis gis ikke forhåndsløfte om opptak. I spesielle tilfeller når søkeren kan dokumentere at det medfører store praktiske vanskeligheter med å vente til den ordinære søknadsfrist, kan forhåndsløfte likevel gis. Søknad om ett års utsettelse med å påbegynne studiene kan, dersom det foreligger vektige grunner for det, behandles som søknad om forhåndsløfte.

Søknad om forhåndsløfte behandles av opptakskomiteen etter følgende retningslinjer:

- a) Søkeren ville uten tvil ha blitt opptatt ved forrige års opptak.
- b) Det bør ikke gis forhåndsløfte til mer enn 10 % av det antall studenter som kan tas opp.

Særlige behov ved enkelte studieretninger kan betinge at det gis forhåndsløfte til en større andel av studenttallet enn angitt ovenfor.

§ 9. Tilleggs poeng

Høgskoletinget fastsetter "Utfyllende regler for tildeling av tilleggs poeng for utdanning, praksis og annen virksomhet".

UTFYLLENDE REGLER FOR TILDELING AV TILLEGGSPOENG FOR UTDANNING, PRAKSIS OG ANNEN VIRKSOMHET

§ 1. Tilleggs poeng for utdanning

- 1) Enhver form for dokumentert utdanning som søkeren har i tillegg til den utdanning han har fått studiekompetanse for, gir anledning til tilleggs poeng. Poengtildelingen skjer med utgangspunkt i utdanningens normale varighet. Poengtildeling skjer ut fra følgende tabell:

Utdanningens varighet	Tilleggs poeng
3 mnd.— 4 mnd.	1
5 mnd.— 8 mnd.	2
9 mnd.—12 mnd.	3
13 mnd.—16 mnd.	4
17 mnd.—20 mnd.	5
21 mnd.—24 mnd.	6
25 mnd.—28 mnd.	7
29 mnd.—32 mnd.	8
33 mnd.—36 mnd.	9
37 mnd.—40 mnd.	10
41 mnd.—44 mnd.	11
Mer enn 44 mnd.	12

Lite relevant utdanning kan føre til reduksjon i tilleggspoeng.

Opptakskomiteen vil kunne redusere antall tilleggspoeng hvis de oppnådde karakterer er særlig svake.

§ 2. Tilleggspoeng for forutgående praksis

For praksis gis tilleggspoeng etter nedenstående skala. Hver enkelt praksisperiode må omfatte minst 2 mnd. sammenhengende. Praksis må være avsluttet innen 1. juli det år søknaden gjelder.

Utdanningens varighet	Tilleggspoeng
3 mnd.— 5 mnd.	1
6 mnd.—10 mnd.	2
11 mnd.—15 mnd.	3
16 mnd.—20 mnd.	4
21 mnd.—25 mnd.	5
26 mnd.—30 mnd.	6
31 mnd.—35 mnd.	7
36 mnd.—40 mnd.	8
41 mnd.—45 mnd.	9
46 mnd.—50 mnd.	10
51 mnd.—55.mnd.	11
Mer enn 55 mnd.	12

§ 3. Tilleggspoeng for annen virksomhet

Opptakskomiteen vil kunne tildele en søker inntil 3 tilleggspoeng for annen dokumentert virksomhet som antas å ha betydning for studiet. Tillitsmannsarbeid, sosial virksomhet o. l. regnes for å komme i denne kategori.

§ 4. Ikrafttreden

Disse utfyllende regler gis virkning fra og med våsemesteret 1973.

Forskrifter vedrørende evaluering og eksamen

ved Agder distriktshøgskole

Vedtatt av Høgskoletinget 22. februar 1973.

Vedtatt av Styret 26. februar 1973.

Godkjent av Kirke- og undervisningsdepartementet 13/5 1973.

- § 1. Gjennom evaluering skal lærere og studenter vurdere om målene for studiene er nådd.

- 12

og avgjør alle saker vedrørende anvendelsen av instruksjer og reglementer i forbindelse med eksamen såfremt slike avgjørelser ikke etter dette eller andre reglementer er tillagt andre organer.

- § 9. Eksamenskommisjonen skal normalt bestå av den ansvarlige faglærer for kurset/faget og en sensor som ikke er ansatt ved høyskolen. Oppnevningen gjøres av Styret etter forslag fra vedkommende fagseksjon.

Sensorene må ha minst en av følgende kvalifikasjoner:

- Være ansatt på lektor-/amanuensisnivå eller høyere nivå, ved universitet/høyskole eller ved annen forskningsinstitusjon.
- På annen måte ha dokumentert vitenskapelig kompetanse på samme nivå.
- Ha fungert som sensor i vedkommende fag ved universitet/høyskole i minst 3 år.
- Gjennom yrkespraksis være kvalifisert innen vedkommende fag.

For fag som undervises ved universitet/høyskole skal sensoroppnevning skje i samråd med vedkommende institutt/avdeling ved en av institusjonene. Ved årskurs i universitetets fag bør det legges vekt på at sensor har erfaring fra sensor i faget ved universitet/høyskole. For fag som faller utenfor universitetenes/høyskolenes område, bør forslag på sensor innhentes fra frittstående institutter/organisasjoner som har den høyeste kompetanse på feltet.

Sensoroppnevning bør skje i samarbeid med de andre distriktshøyskoler som underviser i samme eller nær beslektede fag, slik at samme sensor benyttes når dette er praktisk mulig. Ved oppnevning av sensorer bør en ta sikte på en veksling mellom flere sensorer som hentes fra forskjellige institusjoner.

Seminaroppgaver og prosjektarbeider bedømmes som regel av faglærer alene.

- § 10. De to medlemmene av eksamenskommisjonen skal så langt som mulig søke å bli enige om karakterfastsettelsen. Hvis slik enighet ikke oppnås, legger en til grunn sensors oppfatning.

- § 11. Styringsgruppen kan, etter innstilling fra fagseksjonen, godkjenne eksamener avlagt ved en annen institusjon eller et annet studium som faglig jevn gode med eksamener i studier ved høyskolen, og frita for eksamen i disse.

Styringsgruppen kan dessuten, etter innstilling fra fagseksjon, frita for deler av et studium vis studenten ved en annen institusjon eller et annet studium har avlagt eksamener som nivåmessig oppfyller de krav høyskolen stiller og som er velegnet (relevant) for vedkommende studium. Gjenpart av vedtaket sendes Eksamensutvalget.

Studenter som i henhold til foranstående har fått godkjenning for eksamener og som tilfredsstiller kravene til et høyskolestudium, kan få utstedt diplom dersom minimum halvdelen av utdanningen regnet etter vekt tall er gjennomført innen vedkommende studium ved høyskolen. I slike tilfeller skal det tydelig framgå av registerkortet hvilke deler av studiet det er gitt fritak for. Høyskoletinget kan etter innstilling fra styringsgruppen dispensere fra bestemmelsene i denne paragraf.

- § 12. Ordinær eksamen holdes i det semester undervisningen i kurset/faget avsluttes.

Ekstraordinær eksamen avvikles i første del av høstsemesteret dersom det i

dette semester ikke holdes ordinær eksamen i kurset/faget, og minst 3 studenter som strøk ved eksamen melder seg til ekstraordinær eksamen.

Retten til å gå opp til ekstraordinær eksamen begrenses til å gjelde studenter som strøk sist de var oppe til denne eksamen, samt studenter som studerer utover ordinær studietid.

Eksamensutvalget kan likevel etter søknad beslutte at det skal arrangeres ekstraordinær eksamen på andre tidspunkter og for andre studenter dersom det foreligger sterke velferdsgrunner.

Dersom en student flere ganger har gjennomført en eksamen skal den beste karakter påføres det endelige registerkort.

Eventuelle utsatte eksamener skal slås sammen med ekstraordinære eksamener som arrangeres i samme semester.

- § 13. Dersom en student ikke har gjennomført og bestått eksamener tilsvarende 10 vekttall eller mer i løpet av et studieår, blir han å betrakte som deltidsstudent. Eksamensutvalget kan hvis særlige grunner tilsier det, etter søknad dispensere fra denne bestemmelse. Dersom en student som etter bestemmelsen i 1. ledd har mistet sin status som heltidsstudent, i det påfølgende studieår består eksamener i kurs tilsvarende 16 vekttall, får han tilbake sin status som heltidsstudent.

- § 14. Eksamenskandidater som på grunn av sykdom, eller andre forhold som de ikke selv rår med, ikke gjennomfører en eksamen, kan etter søknad innrømmes adgang til å gå opp til utsatt eksamen.

Eksamenssekretæren skal uten opphold underrettes om beslutningen om ikke å gjennomføre eksamen.

Hvis sykdom påberopes, må tilfredsstillende legeattest leveres samme dag som slik underretning gis, eller snarest deretter hvis noe spesielt har vært til hindre for dette.

Eksamensutvalget avgjør om de forhold som kandidaten påberoper som årsak til at han ikke var istand til å gjennomføre eksamen skal gi adgang til utsatt eksamen.

Sykdom skal normalt gi slik adgang.

- § 15. Utsatte eksamener bør avholdes så snart som mulig etter den ordinære eksamen, eventuelt sammen med ekstraordinær eksamen.

Dersom en kandidat avbryter en utsatt eksamen, kan han ikke kreve ny utsatt eksamen.

- § 16. Høgskoletinget kan dispensere fra bestemmelsene i dette reglement for kurser som ikke inngår i studieplanene.

BEGRUNNELSE OG KLAGE

KUD har den 19/1 1973 med hjemmel i Kgl. res. av 5/2 1969 fastsatt følgende forskrifter om begrunnelse og klage ved universitets- og høgskoleeksamener:

§ 1. Begrunnelse

Eksamenskandidat ved universitet eller høgskole har etter at sensur er falt, rett

til å få en redegjørelse for sensurvedtaket av egne eksamensprestasjoner. Redegjørelsen gis av en av sensorene. Finner sensoren det hensiktsmessig kan redegjørelsen gis skriftlig.

Er det gitt skriftlig retningslinjer for bedømmelsen (sensorveiledning), skal de være tilgjengelige for kandidaten etter at sensuren er falt.

§ 2. Klage over innholdet av sensurvedtak

Klage over innholdet av sensurvedtak framsettes skriftlig. Finnes klagen å være berettiget, endres vedtaket. I motsatt fall gis klageren en skriftlig begrunnelse for sensuren, og en frist på tre uker til å meddele om klagen opprettholdes.

Opprettholdes klagen, skal den behandles av en særskilt klagenemnd, som oppnevnes av styret, det høyeste organ ved institusjonen.

Examen philosophicum kan bare påklages når eksamen ikke er bestått. Muntlig eksamen, propedeutiske prøver og praktiske prøver kan ikke påklages. Er kretsen av sakkyndige i et fag så liten at styret ved institusjonen ikke anser det mulig å sammensette en klagenemnd med tilstrekkelig kyndighet, kan sensorvedtaket ikke påklages.

§ 3. Behandling i klagenemnda

Klagenemnda vurderer sensorvedtak og begrunnelsen for det. Finner nemnda et påtakelig misforhold mellom eksamensprestasjonen og eksamensresultatet, fastsettes den ny karakter. Endring kan skje til gunst eller til ugunst for klageren. Nemndas avgjørelse er endelig. I fag der den endelige karakteren fastsettes etter at muntlig eksamen er avholdt, skal det før den nye karakter fastsettes, avholdes ny muntlig prøve.

§ 4. Klage over saksbehandlingen

Klage over formelle feil ved eksamen eller eksamenssensur behandles av det høyeste organ ved institusjonen, eller av det klageorgan som dette gir fullmakt. Finner klageorganet feil som kan ha betydning for utfallet, opphever det sensurvedtaket og bestemmer om det skal foretas ny sensur eller holdes ny prøve. Klageorganets avgjørelse er endelig.

§ 5. Fullmakt til å gi nærmere regler

Styret ved institusjonen kan gi nærmere regler om begrunnelse, om klagens form og innhold, om frist for klagen, om klagenemndas sammensetning, hvilket organ ved institusjonen klagen skal framsettes for og om hva som skal regnes som påtakelig misforhold etter § 3.

Forøvrig gjelder reglene i Forvaltningslovens kap. VI.

I medhold av ovennevnte forskrifts § 5 fastsettes følgende utfyllende regler om begrunnelse og klage:

§ 1. Klagefrist

Klage over innholdet av sensurvedtak eller over saksbehandlingen må være innkommet senest to uker etter neste semesters begynnelse. Hvis sensur kunngjøres etter neste semesters begynnelse, er klagefristen to uker etter kunngjøringen. Sistnevnte frist gjelder også ved ekstraordinær eksamen og utsatt eksamen.

§ 2. Sammensetning av klagenemnd

Klagenemnda består av to nye medlemmer hvorav den ene oppnevnes som formann.

§ 3. Behandling i klagenemnd

Klagenemnda skal legge vesentlig vekt på å få plassert de påklagede besvarelser riktig i relasjon til karakternivået ved den ordinære sensur. Til støtte for sin vurdering skal den nytte seg av representativt antall besvarelser som ikke er påklaget.

Blir medlemmene av klagenemnda ikke enige om karakterfastsettelsen, legges formannens oppfatning til grunn.

§ 4. Klage over saksbehandlingsfeil

Klage over formelle feil ved eksamen eller eksamenssensur behandles og avgjøres av eksamensutvalget.

Generelt om studiene ved distriktshøgskolen

Det er ikke gått mer enn ca. 8 år siden den første innstillingen om regionale høgskoler ble avgitt av Videreutdanningskomiteen, og som aktuelt utdanningstilbud har distriktshøgskolene eksistert i knapt 7 år. På tross av den korte tiden har disse studiesentra vist at de fyller et behov.

Med en kalkulert studietid på 2 år gir distriktshøgskolene studenter med eksamen fra gymnas eller tilsvarende bakgrunn kvalifikasjoner for å gå direkte ut i yrkeslivet eller over i videre studier. Samtidig gir de et tilbud til en rekke andre grupper. Folk som føler behov for dypere innsikt i bestemte fag — uten direkte å satse på spesialutdanning — kan delta i enkelte kurs. I tillegg står distriktshøgskolene åpne for alle som vil benytte seg av kursopplegg med tanke på tilleggs- eller etterutdanning.

Distriktshøgskolene skal være åpne for eksperimentering og vil følgelig være under stadig utvikling. De representerer ikke noe nytt skoleslag på linje med de eksisterende, men samler en rekke forskjellige eksisterende og nye utdanningstilbud og kombinerer dem i helt nye opplegg.

Distriktshøgskolene forsøker å oppheve det tradisjonelle skillet mellom samfunnsfagene, teknologisk-naturvitenskapelige og humanistisk-estetiske fag. Studentene skal ha mulighet for å velge fagkombinasjoner som ikke er tilgjengelige i mer fastlagte og lukkede studieopplegg. Dette er viktig fordi ingen i dag kan si hvilken utdanningsbakgrunn som vil være ønskelig om 10–20 år.

Et av hovedmålene for undervisningen er å utvikle studentenes evne til å se seg selv og sine spesialområder i en større samfunnsmessig sammenheng. Som en naturlig følge av dette inngår allmennfag i alle studieretninger.

Studiene ved distriktshøgskolene følger et kurssystem hvor hvert kurs har et bestemt vektall.

Selve studieformen er fri med stor vekt på selvstudier. Den organiserte undervisningen skjer i form av forelesninger, seminarer og gruppearbeid under individuell veiledning. Lærere og studenter ved den enkelte høgskole avgjør i samarbeide

hvilke undervisningsformer det skal legges mest vekt på. Eksamen skal tjene studiets målsetting og ikke være et mål i seg selv. Skolen overlater til faglærerne og studentene å avgjøre hvilke eksamensformer og oppgavetyper som skal brukes.

Undervisningens kvalitet er selvsagt i høy grad avhengig av lærerkreftene, og distriktshøgskolene stiller her strenge krav. En høgskolelektor må ha samme kvalifikasjoner som en universitetslektor. Høgskolene gjør også utstrakt bruk av timelærere og inviterer gjesteforelesere fra arbeidslivet, forskningsinstitusjoner og andre læreanstalter.

Praksis har vist at det langt på vei er mulig å forene yrkes- og studierettede undervisningsopplegg. Distriktshøgskolene legger opp til en utdanning som kan brukes innen stat, kommune, næringsliv og organisasjoner. Ved fastlegging av studietilbud ved den enkelte høgskole tas det bl. a. hensyn til viktige næringsveier i landsdelen.

Det vil alltid være et behov for folk med slik utdanning som skolen gir, men det er vanskelig å si i dag nøyaktig hvilke stillinger som vil stå åpne. Du har selv mulighet til å påvirke ditt yrkesvalg gjennom de kurskombinasjoner du legger opp.

For de aller fleste vil overgangen bli stor fra gymnas til videregående utdanning. Derfor lønner det seg å være forberedt på noen av de viktigste forskjellene:

- På høgskolen er det ikke obligatorisk frammøte.
- Du arbeider selvstendig, i grupper og på egen hånd.
- Lærerne er både veiledere og forelesere, du har mulighet for å snakke med dem når du trenger veiledning.
- Du kan fritt velge fag innen visse rammer.
- Det er en del av skolens arbeid å eksperimentere med studie- og eksamensform.

Studier ved Agder distriktshøgskole

Høgskolen kan tilby dette undervisningsprogrammet for studieåret 1976/77:

2-årig studieretning i analytisk kjemi.

2-årig studieretning i offentlig administrasjon.

1 1/2—2-årig studieretning i skipsfartsfag.

2-årig studieretning i systemering og databehandling.

3-årig teknisk-økonomisk studieretning.

3-årig studieretning for tolker og oversettere.

2-årig økonomisk-administrativ studieretning.

1-årig engelskstudium.

1-årig matematikkstudium.

Realfag (10—55 evt. 65 vekttall) kjemi/matematikk/EDB evt. fysikk.

Examen philosophicum.

I samarbeid med Kristiansand museum og Folkeuniversitetet tilbys også full undervisning til:

Fransk mellomfag og 1. avd. juridicum som vil bli satt i gang høsten 1975, samt nordisk grunnfag som vil bli satt i gang våren 1976 (med forbehold om budsjettmessig dekning).

Studieåret

	Undervisning	Eksamen	Semester- lengde (uker):
Høst	15/8–30/11	1/12–20/12	15 + 3
Vår	10/1– 5/5	6/5 – 1/6	15 + 4

Det er påskeferie fra og med lørdag før til og med tirsdag etter påske, og pinseferie fra og med lørdag før og til og med tirsdag etter pinse.

Forkurs

Der opptaksgrunnlaget gjør det nødvendig arrangeres det forkurs for de nye studentene. For en nærmere orientering, se under kapitlene om de forskjellige studieretninger.

Påmeldings- og søknadsfrister

For studentene ved Agder distriktshøgskole er søknadsfristen 25. juni 1976. For examen philosophicum er påmeldingsfristen 1. august. Søknad eller påmelding til disse studier sendes Agder distriktshøgskole.

For 1. avd. juridicum er påmeldingsfristen 1. august. For fransk mellomfag er påmeldingsfristen 20. juni og for nordisk grunnfag som begynner med nytt 1. semester våren 1976 er påmeldingsfristen 10. desember. Påmelding til disse studier sendes Kristiansand Museum, Postboks 479, 4601 Kristiansand.

Forhåndsløfte om opptak

Forhåndsløfte om opptak gis bare rent unntaksvis når sterke velferdsgrunner hos søkeren tilsier det (eksempelvis sjøfolk i utenriksfart eller personer med lang oppsigelsestid). Betingelsen er at søkerens bakgrunn i utdanning og praksis er slik at han uten tvil ville bli tatt opp ved forrige opptak. Begrunnet søknad må være skolen i hende innen 2. mai.

Framtidsutsikter og kompetanse

Skolen får stadig henvendelser fra interesserte som spør hvilke stillinger de vil kunne få etter endt utdanning, hvilken lønn de vil kunne forvente osv.

Som det framgår av denne studiehåndboka, kan Agder distriktshøgskole tilby et variert studieprogram, med mange muligheter for studentene til å spesialisere seg. Det er derfor umulig å gi noe entydig svar verken på hvilke stillinger høgskolekandidatene vil kunne regne med, eller hvilken lønn. Dette avhenger av hvilke studieretning og spesialiseringsretning studenten velger, hans faglige kompetanse, tidligere praksis og utdanning og den generelle etterspørsel på arbeidsmarkedet etter folk med den type utdanning studenten velger.

I avsnittene om de enkelte studietilbud er det beskrevet hvilken kompetanse de enkelte studier gir, både når det gjelder forholdet til videre studier og når det gjelder yrkeslivet. De undersøkelser som er foretatt viser at uteksaminerte kandidater fra Agder distriktshøgskole har fått både bra betalt og tilfredsstillende arbeid. Imidlertid viser det seg også at det ofte går en viss tid fra kandidatene uteksamineres til de kommer i slikt arbeid. Derfor må studentene ofre yrkesvalget spesiell

oppmerksomhet. Her bør de gjøre bruk av faglærerne, studieveilederen og yrkesrettteierne på arbeidskontorene.

Påbygging av utdanningen

Et av distriktshøgskolens formål er å gi studentene et grunnlag for videre studier ved andre høyskoler og universiteter både i inn- og utland. Studiekompetansen for distriktshøgskolene ventes avklart i løpet av året.

I avsnittene om de enkelte studier står det beskrevet hvilke muligheter som eksisterer for videre studier.

Også i distriktshøgskolesystemet gis det voksende muligheter for påbygging av utdannelsen.

Gjesteforelesninger

Høgskolen har regelmessig besøk av gjesteforelesere. Disse kommer både fra inn- og utland. Tidspunktene kunngjøres ved oppslag.

Eksamener, former og tidspunkt

Forsøk med nye eksamensformer har vært i gang i samarbeid med studentene. Eksamenlengde og -form avgjøres av studentene og faglærer. Eksamener avholdes normalt i slutten av hvert kurs. Se forskrift om Eksamen.

Bibliotek

Høgskolens hovedbibliotek holder til i Katedralskolen, Gyldenløves gate 9, rom 206.

EDB- og kjemilitteraturen er plassert i lesesalen på Oddernes skole, og matematikkseksjonens bøker står i Astoria-gården.

Bibliotek ekspedisjonen er åpen for utlån av bøker mandag–fredag kl. 08.00–15.00, tirsdager også kl. 16.00–18.00. Utlånstiden er vanligvis en uke. Tidsskrifter lånes ikke ut, men biblioteket har en kopieringsmaskin med myntinnkast til disposisjon.

Utlånsavdelingen ved Kristiansand folkebibliotek, Rådhusgt. 11, er åpen mandag–fredag kl. 10.00–19.00, lørdag kl. 10.00–14.30.

Lesesaler

I Katedralskolen, 2 etasje, er det 3 leserom med tilsammen 70 plasser. Lesesalen i Iversen-gården har 150 plasser, og på Oddernes skole er det 40 plasser.

Alle lesesalene er åpne mandag–fredag kl. 08.00–20.00. Lesesalene utenom Katedralskolen er også åpne lørdag kl. 08.15–15.00.

Lesesalen ved Kristiansand folkebibliotek, Rådhusgt. 11, er åpen mandag–fredag kl. 08.30–21.00, lørdag kl. 08.30–16.00.

adh-nytt

adh-nytt er Agder distriktshøgskoles "husorgan". Avisen kommer ut vanligvis hver 2. uke og bringer små og store nyheter om hva som foregår på ADH. Avisen trykkes i A5-format og er vanligvis på 8 sider.

Avisen lages av et redaksjonsutvalg med informasjonssekretæren som redaktør.

Avgifter

Studenter som følger undervisning i universitetsfag (examen philosophicum eller de studier som tilbys i samarbeid med Kristiansand Museum) må ved begynnelsen av hvert semester betale kr. 85,00 i semesteravgift.

Studenter som melder seg opp til examen philosophicum må betale kr. 30,00 i eksamensavgift, mens en ved første gangs oppmelding til grunnfags/mellomfags-eksamen må betale en avgift på kr. 50,00.

Studenter som følger distriktshøgskolens egne studieopplegg betaler en semesteravgift som fastsettes av Studentforeningen. (Studieåret 1974/75: Kr. 30,00 pr. semester.)

Studentregistrering

Det vil bestemte dager ved begynnelsen av hvert semester foregå registrering av studenter. Registreringen foretas ved Ekspedisjonskontoret og omfatter følgende:

- Utfylling av registerkort.
- Betaling av semesteravgift.
- Besøk ved Diagnosestasjonen, Gyldenløves gt. 4, for pirquetprøve og skjerm-bildefotografering.
- Fotografering til studentlegitimasjon/utstedelse av legitimasjonskort.
- Utdeling av lån etc.

Helsetjeneste

Pirquetprøve og skjermbildefotografering er obligatorisk for alle nye studenter. Dette må gjøres i forbindelse med registreringen. Helsekort må tas med.

Legitimasjon

Fotografering til studentlegitimasjon vil bli foretatt i begynnelsen av nytt semester. Studentene må medbringe gyldig legitimasjon. Mot studentlegitimasjon og gyldig semesterkort får studentene rett til reiser med NSB til halv pris, samt rabatt ved teaterforestillinger, skoleforestillinger på kino, besøk i svømmehallen m. v.

Militærtjeneste

Søknader til militære myndigheter i forbindelse med utsettelse av militærtjenesten stiles til rulleførende avdeling og sendes verneplikutvalget ved ADH for behandling og videre ekspedisjon.

Hybler

De nye studentene bør fortrinnsvis forsøke å skaffe seg hybel eller leilighet på egen hånd. Hittil har det ikke vært store problemer med å skaffe seg hybel. Helt i begynnelsen av semesteret er situasjonen imidlertid ikke så lett. Studenter som ikke har skaffet seg hybel vil når semesteret begynner muligens kunne regne med midlertidig innkvartering på Roligheden Ungdomsherberge.

Stiftelsen "ADH-hus" har i dag til disposisjon 3 eldre hybelhus med tilsammen 58 hybler. En skulle kunne anta at ca. 1/3 av disse vil være ledige ved begynnelsen av semesteret.

I tillegg til ovennevnte hybelhus er det et nytt hybelhus med plass til 38 studenter fra ADH og samme antall fra Kristiansand lærarskole. Dette huset inneholder både enkle og doble hybler samt familieleiligheter med plass til 1 barn.

Sammen med opptaksbrevet vil Agder distriktshøgskole gi nærmere opplysninger om høgskolens hybelformidling.

Bokhandel

Helt fra starten av har Agder distriktshøgskole hatt et eget bokutsalg. Dette var til å begynne med bare en del av studentkontoret – der man skaffet de bøkene som var mest aktuelle som pensumlitteratur. Siden ble det innredet et eget rom til formålet. I dag er Studentbokhandelen en bokhandel med medlemsskap i Den norske Bokhandlerforening og har det samme assortement som en vanlig norsk bokhandel, og all pensumlitteratur kan kjøpes her.

Styringsstrukturen ved Agder distriktshøgskole

Studentdemokratiet er høyt utviklet ved Agder distriktshøgskole. Det er ikke mange undervisningsinstitusjoner her i landet hvor studentene har så store muligheter for reell innflytelse. Studentene er med på å bestemme i saker som angår budsjetter, den daglige drift, utforming av studietilbud, pensum, eksamener m. m. Studentenes representanter velges ved høstsemesterets begynnelse, og hver vårsemesters begynnelse. Studentene har derfor mulighet for å delta i de beslutteende organer alt i sitt første semester ved høgskolen. Det er derfor av stor betydning at de nye studentene søker å sette seg inn i styringsstrukturen ved Agder distrikthøgskole så tidlig som mulig.

Høgskoletinget, høgskolens høyeste interne organ, har gitt retningslinjer for tildeling av vektall for tillitsverv. Enkelte tillitsverv gir automatisk rett til ekstra vektall, mens det i andre tilfeller må søkes spesielt.

Vektall for studentarbeid gir ikke faglig kompetanse.

HØGSKOLENS ORGANER

Styret

Styret er høgskolens høyeste styringsorgan med ansvar for vedtak av prinsipiell betydning for høgskolens virksomhet. Styrets sammensetning og oppgaver følger gjeldende reglement gitt av Kirke- og undervisningsdepartementet.

Direktøren

Direktøren er ansvarlig for saksforberedelsen til styret.

Høgskoletinget

Høgskoletinget er høgskolens høyeste interne organ. Det er ansvarlig overfor høgskolens styre. I de saker hvor styret har delegert sin myndighet tar høgskoletinget avgjørelsen. Høgskoletinget skal behandle og legge fram forslag om årsbudsjetter og langtidsbudsjetter, opprettelse av nye studieretninger og høgskolens engasjement i kursundervisning og etterutdanning. Det uttaler seg i alle saker av prinsipiell karakter og ellers i saker av stor betydning for høgskolen. Studentene skal ha halvparten av representantene i høgskoletinget.

Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget består av 6 representanter valgt av og blant høgscholelingets medlemmer.

Arbeidsutvalget forbereder alle saker som skal behandles i høgscholelinget og er ansvarlig for vedtak som treffes mellom høgscholelingmøtene.

Rektor

Rektor er høgscholelens øverste leder og velges av høgscholelinget for en periode på 2 år. Rektor er, sammen med administrativ leder, ansvarlig for saksforberedelsen til Høgscholeling og Arbeidsutvalg og representerer Høgscholelinget utad. Han har ansvaret for å iverksette vedtak.

Fagrådet

Fagrådet består av formennene i de enkelte fagseksjoner. Det er et rådgivende organ som primært skal gi råd til Arbeidsutvalg og Høgscholeling, men kan også ta opp egne saker til vurdering.

Studieledere

For hver studieretning eller studium velges en studieleder blant de fast ansatte undervisningsledere og høgscholelektorer som underviser på studieretningen. Studielederen har det daglige administrative ansvar for studieretningen.

Styringsgrupper

Styringsgrupper for hver studieretning eller studium består av 2 lærere og 2 studenter.

Styringsgruppen er ansvarlig for framdriften av studieretningen og samordning av de ulike undervisningstilbud til et helhetlig studium, og for at man utformer de enkelte kurs slik at de får et faglig innhold som er i overensstemmelse med utdannelsens målsetning. Denne utforming skjer i samarbeid med fagseksjonene. Styringsgruppen er videre ansvarlig for utredning og planlegging av nye spesialiseringsretninger og kurskombinasjoner. Styringsgruppen legger fram forslag om hvilke spesialiseringsretninger og kurskombinasjoner som skal tilbys.

Linjemøter

Linjemøtet består av samtlige lærere og studenter ved en studieretning. Linjemøtet er det sentrale debatt- og informasjonsforum for studieretningen. Møtet kan vedta uttalelser i saker som angår studieretningen eller høgscholelens.

Fagseksjoner

De fast ansatte undervisningsledere, høgscholelektorer og stipendiater som underviser eller driver forskning ved eller i tilknytning til høgscholelens, organiseres i fagseksjoner. Fagseksjonene inndeles etter fagområder og hver fagseksjon bør bestå av minst 3 personer. Den enkelte fagseksjon er det faglige organ ved høgscholelens innenfor sitt fagområde.

STUDENTENES ORGANER

Studentforeningen ved ADH arbeider for studentenes felles sosiale, økonomiske og kulturelle interesser.

Styret velges på allmannamøter som er foreningens øverste organ.

Styret (studentutvalget)

Styret har en rekke funksjoner. Det tar opp og behandler saker av interesse for studentene, og de viktigste av disse blir lagt foran for allmøtet. Studentutvalget fordeler de økonomiske midler som studentene får stilt til sin rådighet, blant de forskjellige underutvalg. Det innkaller også til allmannamøter og legger fram saker for disse.

PR- og kontaktutvalget

PR- og kontaktutvalget driver PR om høghskolen og den undervisning som drives der, med spesielt sikte på framtidige arbeidsgivere.

Sosialutvalget

Sosialutvalgets arbeid har en ren sosial karakter. "Bli kjent" arrangementet for høstens nye studenter er i regi av dette utvalget.

Ekkoutvalget

Ekkoutvalget legger opp arrangementer av kulturell art, som jazz, visesang og lyrikk. Ekkoutvalget er nå interessert i å sette i gang teater- og revyvirksomhet for studentene.

Festutvalget

Hver fredag arrangeres Kro med diskotek. Ellers har festutvalget i samarbeid med Key-klubben arrangementer på Hotell Fregatten om onsdagskveldene.

Idrettsutvalget (ADI)

Idrettsutvalget arrangerer regelmessige treninger i idrettshall. Studentene deltar i håndballserien med både dame- og herrelag. ADI har også deltatt i Studentmesterskapet både i håndball (dame- og herrelag), basketball, volleyball og fotball. Dette utvalget arrangerer også stafett mellom Kristiansand og Stavanger i samarbeid med Rogaland DH. Siste år besto laget av 85 løpere.

Andre aktiviteter

På skolen finnes ulike politiske lag. Skolen har også kristelig lag og kvinnegruppe. Basisgruppen er DHL's kontaktorgan ved ADH. På basisgruppens møter blir aktuelle DHL saker tatt opp til drøfting.

DHL er en sammenslutning av samtlige distriktshøgskoler i landet.

DHL har som hovedmålsetning å arbeide for en bedring av studentenes kår og fremme det faglige nivå ved distriktshøgskolene.

"Stiftelsen" er en forening av ADH-studenter som ønsker å drive miljøskapende virksomhet. Frem til i dag har "Stiftelsen" drevet mest med musikkaktiviteter. Dagens aktiviteter er: "Spadser & Blæseensemblet" (et musikkorps som er kjent

over hele byen), en drillgruppe som er nært tilknyttet musikkorpsset, mannskoret "Quantum Ocellus", et storband og en sang/instrumentgruppe.

Generelt om studieretningene

Distriktshøgskolestudiene har flere formål. De tar sikte på å gi en direkte yrkeskompetanse innen det private næringsliv eller innen den offentlige forvaltning. Videre søker de å gi studentene et grunnlag for videre studier ved andre høyskoler eller universiteter. Studiene kan også nyttes som et supplement til annen utdanning (f. eks. ingeniører som finner det formålstjenlig å skaffe seg en utdanning i økonomisk-administrative fag).

Studiene bygger på kurssystemet. Hvert kurs gir vektall etter den arbeidsbyrde som kurset forutsetter. Gjennomsnittlig arbeidsbyrde pr. semester er 10 vektall. Studenter som har gjennomført et godkjent studium av minst 2 års varighet, gis rett til tittelen HØGSKOLEKANDIDAT.

En vesentlig del av studiet vil bestå av obligatoriske kurser. Hensikten med disse er å gi studentene en generell innføring i fag som anses sentrale innen studieretningen. Minst 2 vektall skal bestå av allmennfag. Allmennfagene skal innøve studentenes evne til kritisk refleksjon over faglige og samfunnsmessige spørsmål som de møter i studiet, og evnen til å sette studium og yrke inn i en samfunnsmessig sammenheng.

Studentene må velge minst en spesialiseringsretning innen sin studieretning dersom det er flere spesialiseringsretninger å velge i. Spesialiseringsretningene skal gi studentene en direkte yrkeskompetanse. Spesialiseringsretningene er ofte opprettet for å dekke regionens spesielle behov, både innen den private og den offentlige sektor.

Enkelte av spesialiseringsretningene vil, sammen med de obligatoriske fag og allmennfagene, gi en tilstrekkelig høy vektallsum. Innen andre spesialiseringsretninger derimot, må en supplere med valgfrie kurs. Disse bør velges i samråd med faglærere. Studentene kan fritt velge sine valgkurs blant de kurs som står beskrevet lenger bak i boka under kursregisteret.

Seminaroppgaven skrives normalt i det siste eller de to siste semestre. Seminaroppgaven velges av studentene selv, alt etter de interesser de har og på grunnlag av de emner som har opptatt dem mest under studiet. Seminaroppgaven gir 2 til 4 vektall (alt etter hvilken studieretning studenten velger), og er obligatorisk.

Utvidelse av vektall for seminaroppgaver innen studieplanens obligatoriske ramme godtas ikke.

Seminararbeider som går utover studieplanens obligatoriske ramme tillates. Ansvarlig veileder fastsetter vektall i samråd med studenten. Vektallet bør fastsettes før arbeidet settes i gang. Studenter som gjennomfører slike seminaroppgaver kan likevel ikke påregne veiledning vesentlig utover det som er vanlig for en ordinær seminaroppgave.

Som tidligere nevnt bygger undervisningen for det meste på forelesninger. En vesentlig del av studentenes arbeidstid er imidlertid reservert for arbeid i mindre grupper. Skolen disponerer en rekke kollokvierom til dette formål.

STUDIERETNING I ANALYTISK KJEMI

Generelt om studieretningen

To-årig studieretning for analytisk kjemi startet høsten 1973. Studiet tar sikte på å gi en kortvarig, men solid utdannelse for personer som vil kvalifisere seg for arbeid i analytisk kjemi i forskjellige typer av industri- og forskningslaboratorier.

En regner også med at innslaget av biologiske og økologiske kurs vil gi et grunnlag for dem som vil arbeide i marken med forurensningsproblemer av en kjemisk natur.

Studieopplaget er, hva angår det kjemiske, bygget opp omkring noen såkalte grunnkurs (KJEMI 1–5). Ved siden av disse vil det bli kortere kurser med forskjellige biologisk økologisk og marinkjemisk innhold. En del av kursene medfører feltarbeid. I det siste semesteret vil studiet for det vesentlige være preget av spesialoppgaver, hvortil de enkelte studenter vil få en valgfrihet etter sine spesielle interesser. Det vil bli arbeidet enkeltvis eller i grupper innenfor de forskjellige interesseområder i den utstrekning høgskolen ser mulighet for å gjennomføre oppgavene.

Studieretningen er lagt opp med sikte på heltidsstudenter. De fleste kurs avsluttes etter hvert semester med en eksamen.

Studieretningen i analytisk kjemi gir undervisningskompetanse i kjemi for gymnasets.

Studiets oppbygging

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
KJEMI 1	KJEMI 2	KJEMI 3	KJEMI 6
Generell kjemi (5)	Uorganisk kjemi (5)	Organisk kjemi (5)	Spesialanalyser m/seminaroppgave (2 + 4)
BIO 1	KJEMI 4	KJEMI 5	KJEMI 7
Akvatisk økologi (3)	Analytisk kjemi I (3)	Analytisk kjemi II (3)	Spesielle analytiske metoder (teori) (2)
ALLMENN FAG	ALLMENN FAG	VALGFAG	VALGFAG
(2)	(2)	(2)	(2)

I rubrikkene er angitt kurskode, kursets navn og vektall i parantes. For en mer detaljert beskrivelse av de enkelte kurs, se kursbeskrivelsene bak i boka.

Forkunnskaper

Studiet krever ingen spesielle forkunnskaper utenom de som distriktshøgskolen generelt krever. Studenter uten kunnskaper i matematikk tilsvarende reallinjens nivå, bør følge forkurs i matematikk.

Avbrudd av studiet

Om et laboratoriekurs er gjennomgått tilfredsstillende, men eksamen ikke blir tatt i det samme semester, vil vedkommende kunne få godskrevet sitt laboratoriearbeid og eventuelt ta eksamen i neste semester.

Allmenfag

I studieplanen inngår to allmennfag, som det er obligatorisk å ta. For kjemi-studenter anbefales allmennfag i miljøkunnskap og økologi. En del kurs og aktiviteter, f. eks. Examen Philosophicum og deltakelse i visse studentaktiviteter (innhøvelse av visse tillitsverv) kan etter søknad godkjennes som allmennfag.

Valgkurs

I prinsippet er studentene fri til å velge et hvilket som helst av skolens kurser som valgkurs. Som valgkurs anbefales spesielt kurser i matematikk og elektronisk databehandling.

Seminaroppgave

I siste semester skal studenten utføre et analysearbeid innenfor et spesielt felt, som han har særlig interesse for. Studentene kan også få oppgitt en oppgave. Alle slike oppgaver skal ha et praktisk analytisk tilsnitt, og være en kombinasjon av laboratoriearbeid og arbeid i marken. En regner også med at en slik oppgave vil komme i samarbeid med industri og forskning bl. a. i miljøvern og forurensnings-spørsmål. Seminaroppgaven bør normalt utføres i grupper på 2–3 studenter.

STUDIERETNING I OFFENTLIG ADMINISTRASJON

Generelt om studieretningen

Studieretningen i offentlig administrasjon startet opp høsten 1971. Den tar sikte på å utdanne for virksomhet i den offentlige administrasjon og er ment å kvalifisere for stillinger i den kommunale, fylkeskommunale og statlige administrasjon. Som et yrkesrettet studium vil en del av fagene være rettet mot praktiske gjøremål som saksbehandling, offentlig regnskap og anvendt administrasjon. Studiet er imidlertid problemorientert i den forstand at studentene ikke blir drillet i ferdige problemløsninger, men oppøves til å analysere de problemer og problemstillinger forvaltningen står overfor i dagens samfunn. Det legges derfor stor vekt på emner som belyser forskjellige sider ved forholdet forvaltning — samfunn, og fag som stats- og kommunalkunnskap og organisasjonsteoretiske fag står sentralt i utdannelsen. Studiet er tverrfaglig og består, foruten av praktisk betonte fag og statsvitenskapelige fag, også av økonomiske og juridiske fag.

Forkurs

Før høstsemesterets begynnelse arrangeres forkurs i bedriftsøkonomi (BEDØK 0) for studenter uten kunnskaper i dette faget. Forkurset anbefales som en innføring for kurset i Kommunalt regnskap. Forkurset er ikke obligatorisk.

Forkurset starter 1. august og avsluttes ca. 30. oktober. I perioden 1. august til 15. august kjøres dette kurset intensivt med forelesninger hver dag og fortsetter i perioden 15. august til 30. oktober med to forelesninger pr. uke. Det avholdes eksamen i dette kurset med karakterene bestått/ikke bestått.

Allmennfag

Det er obligatorisk å ta ett allmennfag i 4. semester. Studentene kan selv velge mellom flere allmennfag.

Faglig opplegg

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
STATVIT 2	STATVIT 2	FORV. 1	ALLMENN
Stats- og kommunal-kunnskap	Stats- og kommunal-kunnskap	Offentlig forvaltning 1	Allmennfag
SAMVIT 1	SAMVIT 3	FORV. 1	Seminar-oppgave (2 vekttall)
Makro-økonomikk	Offentlig økonomikk	Offentlig forvaltning 1	
ORG 11	ORG 11	SAMVIT 9	SAMVIT 10
Organisasjons-teori og analyse	Organisasjons-teori og analyse	Kommunal-økonomikk	Kommunal-økonomisk planlegging
SAMVIT 16	JUR 6	EDB 1	
Kommunalt regnskap og budsjett	Kommunal-lovgivning	Grunnkurs i databehandling for brukere	Valgkurs
KVANT 12			
Samfunns-vitenskapelig metodelære (2 vekttall)	Valgkurs	Valgkurs	Valgkurs

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
STATVIT 2	STATVIT 2	FORV 1	ALLMENN
Stats- og kommunal-kunnskap	Stats- og kommunal-kunnskap	Offentlig forvaltning 1	Allmennfag
SAMVIT 1	SAMVIT 3	FORV 1	Seminar-oppgave (2 vekttall)
Makro-økonomikk	Offentlig økonomikk	Offentlig forvaltning 1	
ORG 11	ORG 11	SAMVIT 9	SAMVIT 10
Organisasjons-teori og analyse	Organisasjons-teori og analyse	Kommunal-økonomikk	Kommunal-økonomisk planlegging
SAMVIT 16	JUR 6	EDB 1	ORG 8
Kommunalt regnskap og budsjett	Kommunal-lovgivning	Grunnkurs i data-behandling for brukere	Offentlig informasjon
KVANT 12	STATVIT 1	ORG 2	ORG 4
Samfunns-vitenskaplig metodelære (2 vekttall)	Politisk teori	Byråkrati-teorier	Anvendt administrasjon
	SAMVIT 6	SAMVIT 7	SAMVIT 8
	Befolknings- og bosettings-geografi	Lokalisering- og regionsplanproblematikk	Samfunns-planlegging
	SAMVIT 17		SAMVIT 11
	Sosiologi		Regionale analyse-metoder

I 2. semester velges fritt ett av de tre valgkursene.

I 3. semester velges ett av de to valgkursene, og i 4. semester velges fritt 2 av de 4 valgkursene (se avsnitt om valgkurs).

Seminaroppgave

I løpet av det siste semesteret skal studentene skrive en seminaroppgave over et selvvalgt emne. Studieretningens samarbeid med offentlige organer i regionen, gjør det mulig å velge oppgave i tilknytning til problemer disse organer ønsker belyst. Seminaroppgavearbeidet vil tilsvare en arbeidsbyrde på 2 vekttall. Dersom studentene ønsker å lage en mer omfattende seminaroppgave, vil denne etter søknad kunne gis vekttall utover de obligatoriske. Oppgavene vil bli utført i tilknytning til et oppgaveseminar i 4. semester.

Praksis

I utdannelsen er det innlagt en praksisoppgave på 6 uker i den offentlige administrasjon. Praksisperioden finner sted i sommerferien etter 2. semester og er ment å gi en innføring i praktiske administrative arbeidsoppgaver og gjøremål. Studenter med praksis i offentlig administrasjon vil kunne søke om å bli fritatt for denne praksisperiode. — Foreløpig er praksisordningen opphevet som obligatorisk ordning. Studentene anbefales å søke sommerjobb i den offentlige forvaltning, og skolen vil også kunne formidle en del praksisplasser i kommunal-, fylkeskommunal og statlige administrasjon. Det arbeides med å finne fram til en permanent ordning, slik at studentene vil kunne få praksis som beskrevet ovenfor.

Valgkurs

Fra og med 2. semester kan studentene velge mellom ulike valgkurs. Disse kurs gjør det for tiden mulig for studentene å fordype seg nærmere i administrative problemer og planleggingsproblemer. Også enkelte andre fag enn de som er nevnt i studieplanen kan etter søknad til styringsgruppa godkjennes som valgkurs.

STUDIERETNING I SKIPSFARTSFAG

Generelt om studieretningen

Studiet har som målsetting å gi utdanning i økonomi og administrasjon for offiserer ombord og for stillinger på rederikontor og lignende virksomhet.

På grunn av studentenes forskjellige bakgrunn er studiet utformet i 4 alternativer:

1. For studenter uten maritim bakgrunn.
2. For studenter med skipsfører eller maskinsjefeksamen.
3. For studenter som samtidig tar skipsførereksamen.
4. For studenter med fartstid som stuert.

Studenter med høgre skipsførereksamen etter 1972 får fullt dh-studium med 20 vekttall fra studieretningen. Studieplan godkjennes med hensyn til enkelte av kursene i 3. og 4. semester. Dette innebærer at studenter som har gjennomført høyere skipsførereksamen kan bli distriktshøgskolekandidater med ett års studium ved Agder distriktshøgskole.

Studieplanen er for tiden under omarbeiding. Det tas derfor forbehold med hensyn til enkelte av kursene i 3. og 4. semester.

Forkunnskaper

Forkurs i bedriftsøkonomi, BEDØK 0 er obligatorisk for alle som ikke har øko-

nomisk gymnas eller kan dokumentere tilsvarende kunnskaper i regnskap og bedriftsøkonomi. Dette kurset starter 1. august og avsluttes ca. 30. oktober. I perioden 1. august til 15. august kjøres dette kurset intensivt med forelesninger hver dag og fortsetter i perioden 16. august til 30. oktober med 2 forelesninger pr. uke. Det avholdes eksamen i dette kurset med karakterene bestått/ikke bestått.

Forkurs i matematikk, (KVANT 0) gis i høstsemesterets første halvdel for de studenter som p. g. a. svak bakgrunn i matematikk vil ha vansker med å følge undervisningen i KVANT 1. Disse studentene følger da KVANT 0–1 med eksamen i vårsemesteret.

Obligatoriske kurs

Ut fra studiets yrkesrettede karakter har en lagt størst vekt på bedriftsøkonomiske og administrative/organisatoriske kurs.

Kursene i kvantitative metoder, samfunnsøkonomi, sjørett og transportgeografi er viktige støttekurs.

De oppførte kursene i studieplanen er obligatoriske for studieretningen. Styringsgruppa gir etter søknad tillatelse til endringer i den obligatoriske rammen for studenter som etter søknad kan dokumentere spesielle planer eller behov. Enkelte av kursene kan tas i et annet semester enn det som er oppført, konferer med studieleder.

Allmennfag

For å gi studiet en allmenndannende karakter forutsettes det at studentene tar minst 1 kurs i allmennfag i løpet av studieperioden. Studieleder gir opplysninger om godkjente allmennfag på studieretningen.

Seminaroppgave

Arbeidet med seminaroppgaven vil normalt finne sted siste semester. Hensikten med seminaroppgaven er å gi studenten trening i selvstendig å planlegge, gjennomføre og presentere et arbeid innen den valgte spesialiseringsretningen. Studentene vil ha en lærer som rådgiver og veileder. Seminaroppgaven skal normalt tilsvare en arbeidsbyrde på 2 vekttall. Valg av oppgave foretas i samråd med faglig veileder.

Valgkurs

For å gi rom for tilpassing til den enkelte students personlige interesser er det satt av plass til valgkurs i alle kursplaner. Valgkursene bør velges slik at den enkeltes studium utgjør en sammenhengende helhet. Studieleder har oversikt over anbefalte valgfag og gir nødvendig veiledning. Ett av valgfagene skal være blant allmennfagene på studieretningen.

A. FOR STUDENTER UTEN MARITIM BAKGRUNN

Faglig opplegg

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
BEDØK 2	BEDØK 14	BEDØK 3	
Kostnads- og inntektsanalyse	Regnskaps-analyse og vurdering	Finansiering/ investering	Valgkurs
SAMVIT 1	SAMVIT 2	BEDØK 10 10	
Makro-økonomikk	Mikro-økonomikk	Rederiets økonomi	Valgkurs
KVANT 1	KVANT 6	ORG 6	BEDØK 18
Matematikk grunnkurs *)	Statistikk I	Rederiets organisasjons og personaladministrasjon	Befraktning
EDB 1	SAMVIT 5	JUR 4	JUR 4
Grunnkurs i databehandling for brukere	Internasjonal handel og transport	Sjørett	Sjørett
ORG 1			
Organisasjons-teori 1	Valgkurs	Valgkurs	Seminar-oppgave

*) KVANT 1 foreleses også i vårsemesteret. Se kursbeskrivelsen KVANT 0—1.

I de store rubrikkene står kursets navn, og i de små står kurskoden. For en nærmere beskrivelse av de forskjellige kurs, se bak under kursbeskrivelsene.

B. FOR STUDENTER MED SKIPSFØRER- ELLER MASKINSJEFEKSAMEN

For disse studentene inngår skipsfører- eller maskinsjefeksamen med 10 vekttall.

Faglig opplegg

1. semester	2. semester	3. semester
BEDØK 2	BEDØK 14	BEDØK 3
Kostnads- og inntektsanalyse	Regnskapsanalyse og vurdering	Finansiering/ investering
SAMVIT 1	SAMVIT 2	BEDØK 10
Makro-økonomikk	Mikro-økonomikk	Rederiets økonomi
KVANT 1	KVANT 6	ORG 6
Matematikk grunnkurs	Statistikk 1	Rederiets organisasjon og personaladministrasjon
JUR 4	JUR 4	
Sjørett	Sjørett	Seminaroppgave
EDB 1		
Grunnkurs i databehandling for brukere	Valgkurs	Valgkurs
		BEDØK 18
		Befraktning

I tredje semester kan studentene velge mellom et valgfag og BEDØK 18. KVANT 1 foreleses også i vårsemestret. Se kursbeskrivelsen KVANT 0—1. For nærmere omtale av de enkelte kurs, se bak i boka under kursbeskrivelsene.

C. FOR STUDENTER SOM SAMTIDIG TAR SKIPSFØREREKSAMEN

Faglig opplegg

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
NAUTISKE FAG		KVANT 1	KVANT 6
		Matematikk grunnkurs*	Statistikk 1
		BEDØK 10	SAMVIT 2
		Rederiets økonomi	Mikro-økonomikk
SAMVIT 1		EDB 1	BEDØK 18
Makro-økonomisk		Grunnkurs i databehandling for brukere	Befraktning
BEDØK 2	BEDØK 14	BEDØK 3	
Kostnads- og inntekts-analyse	Regnskaps-analyse og vurdering	Finansiering/ investering	Valgkurs
JUR 4	JUR 4		
Sjørett	Sjørett	Valgkurs	Seminaroppgave

*) KVANT 1 foreleses også i vårsemesteret.

For en nærmere presentasjon av de enkelte kurs, se lenger bak i boka under kursbeskrivelsene.

1. og 2. semester er et felles opplegg mellom Kristiansand Navigasjonsskole og Agder distriktshøgskole og fører fram til skipsførereksamen. Pensum i økonomi og lovkunnskap vil hovedsakelig bli dekket av ovennevnte ADH-kurs. Kristiansand Navigasjonsskole vil dekke undervisningen i de øvrige fag, dvs.: Helselære, Maskinlære, Reguleringsmeknikk og Automasjon, Meteorologi, Sjøveisregler, Skipsadministrasjon, Skipslære og Sjømannskap, Spansk, Teknisk engelsk og enkelte av emnene i økonomi og lovkunnskap.

For skipsførereksamen kreves dessuten enten ORG 6, Rederiets organisasjon og personaladministrasjon ved ADH eller kurset administrasjonsledelse ved Kristiansand Navigasjonsskole.

KVANT 1 foreleses også i vårsemesteret. Tidligere års studieruter har ofte tatt KVANT 0–1 i tillegg til ordinær studieplan første år. Timeplanen legges tilrette slik at dette er mulig.

D. FOR STUDENTER MED FARTSTID SOM STUERT

Faglig opplegg

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
BEDØK 2	BEDØK 14	BEDØK 3	SAMVIT 5
Kostnads- og inntektsanalyse	Regnskapsanalyse og vurdering	Finansiering/ investering	Internasjonal handel og transport
KVANT 1	KVANT 6	BEDØK 10	ORG 10
Matematikk grunnkurs*)	Statistikk 1	Rederiets økonomi	Personaladministrasjon og ledelse
SAMVIT 1	SAMVIT 2	ORG 6	
Makro-økonomikk	Mikro-økonomikk	Rederiets organisasjon og personaladministrasjon	Valgfag
EDB 1			
Grunnkurs i databehandling for brukere	Valgkurs	Valgkurs	Valgfag
ORG 1	BEDØK 7	BEDØK 13	
Organisasjonsteori 1	Markedsføringsfunksjonen og distribusjonssystemet	Forbrukerlære	Seminaroppgave
	JUR 1—2	JUR 1—2	
	Rettslære	Rettslære	

*) KVANT 1 foreleses også i vårsemesteret. Se kursbeskrivelsen KVANT 0—1.

BEDØK 7 og BEDØK 13 kan erstattes med JUR 1—2 i 2. og 3. semester.

STUDIERETNING I SYSTEMERING OG DATABEHANDLING

Generelt om studieretningen

Studiet i systemering og databehandling skal primært gi en yrkesretta avslutta utdanning, men vil også gi eit grunnlag for vidare studier ved universitet og andre høgskular. Det vert i utdanninga lagt vekt på at dei ferdige kandidatane skal kunna delta i utarbeiding av økonomisk/administrative informasjonssystem, spesielt i arbeidet med den maskin-orienterte utforming av databehandlingsopplegget for desse. Kurstilboda er imidlertid variert, slik at ferdige kandidatar skal kunne få arbeid innan andre område der EDB vert brukt.

Studiet er 2-årig, men dei som ynskjer det kan komplettera med ytterligare eit års studium. Første semester, og mesteparten av andre, er belagt med obligatoriske kurs. I dei andre semestra kan ein student sjølv i stor utstrekning velja kurs. Det vert nå gitt 9 kurs innan fagområdet databehandling, og 4 kurs innan fagområdet systemering. I tillegg til kurs innan systemering og databehandling må studentane ta eit allmenfag, og-kan ellers ta kurs fritt innfor skulens kurstilbod, t. d. statistikk, matematikk, bedriftsøkonomi, organisasjonsfag o. a.

Forkunnskapar

Det er vanleg, men ikkje nødvendig, at studentane har realartium. Studiet krev ein viss analytisk legning og evne til systematisk og jamt arbeid. Erfaring syner at studentar med dårleg bakgrunn i matematikk kan få problem.

Eit forkurs i matematikk (KVANT 0) blir gitt i første halvdel av høstsemesteret for dei studentane som p. g. a. svak bakgrunn i matematikk vil ha vanskar med å følge undervisninga i KVANT 1. Desse studentane følger da KVANT 0—1 med ek-samen i vårsemesteret. Se kursplanane.

Studentar utan forkunnskapar i regnskap må følge forkurs i bedriftsøkonomi, BEDØK 0. Forkurset BEDØK 0 startar ca. 1. august. I tida 1.—15. august er kurset forholdsvis intensivt.

Nærare opplysningar til forkursa KVANT 0 og BEDØK 0 vil bli gitt i opptaks-brevet.

Obligatoriske kurs

Dei obligatoriske kursa skal gi studentane ein generell innføring i faga systemering og databehandling, samt gi den nødvendige bakgrunn for å behandla og løysa problem innan desse fag. Ved studieretningen er følgende kurs obligatoriske: EDB 21, EDB 22, EDB 26, SYSTEM 21, KVANT 1, BEDØK 9, ALLMEN 8.

Seminaroppgave

I løpet av dei to siste semestra skal studentane utføra ei seminaroppgave innanfor emneområda systemering eller databehandling. Arbeidet med den skal for kvar stu-dent utgjera 4 vektal.

Valkurs

Av dei 40 vektal som dei ferdige kandidatane må ha, utgjør 16 valkurs. Stu-dentane kan då sjølv bygga opp studiet etter egne ønske. Ein kan for eksempel spesialisera seg innan området systemering, eller databehandling.

Krav til fullført utdanning

For at ein student skal få vitnemål frå studieretningen, må følgende krav vera oppfylt:

- Minst 40 vekttal i alt.
- Bestått eksamen i dei obligatoriske kursa.
- Minst 6 vekttal i tillegg innan fagområda databehandling og systemering.
- Godkjent seminaroppgave.

Faglig opplegg

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
EDB 21	SYSTEM 21		
Grunnleggende databehandling	Grunnkurs i problemorientert systemering	Valgkurs	Valgkurs
EDB 22	SYSTEM 21		
Programmering i FORTRAN	Grunnkurs i problemorientert systemering	Valgkurs	Valgkurs
EDB 22	EDB 26		
Programmering i FORTRAN	Datastrukturer	Valgkurs	Valgkurs
KVANT 1	EDB 26		
Matematikk grunnkurs*)	Data-strukturer	Valgkurs	Valgkurs
BEDØK 9			
Grunnkurs i bedriftslære	Valgkurs	Seminar-oppgave	Seminar-oppgave

*) KVANT 1 foreleses også i vårsemestret. Se kursbeskrivelse KVANT 0—1.

TEKNISK-ØKONOMISK STUDIERETNING

Generelt om studieretningen

Formålet med studieretningen er å gi en grunnleggende, yrkesrettet teknisk-økonomisk ingeniørutdanning med en god forankring i allmennvitenskapelige og matematisk/naturvitenskapelig basiskunnskaper. Studiet er 3-årig og tar sikte på å gi studentene reell kompetanse som maskiningeniører (driftsteknikk) ved siden av en bred innføring i økonomi. Det kreves 60 vekttall for å bli uteksaminert som høgskolekandidat ved studieretningen. Studieretningens hensikt er å dekke det stadig stigende behov for ingeniører med økonomisk skolerings innen næringsliv og offentlig forvaltning. Studiet skal bidra til at studentene erverver seg den kunnskap og oversikt de trenger for å følge et produkt fra idestudiet, gjennom prosjekterings-, produksjons og markedsføringsstadiet. Dette vil kreve innsikt og samarbeidsevne ved siden av evne til selvstendig å finne fram til løsninger på problemer av tverrfaglig karakter.

Forkunnskaper

Forkurs i bedriftsøkonomi, BEDØK 0 er obligatorisk for alle som ikke har økonomisk gymnas eller kan dokumentere tilsvarende kunnskaper i regnskap og bedriftsøkonomi. Dette kurset starter 1. aug. og avsluttes ca. 30. okt. I perioden 1. august til 15. august kjøres dette kurset intensivt med forelesninger hver dag og fortsetter i perioden 16. august til 30. oktober med 2 forelesninger pr. uke. Det avholdes eksamen i dette kurset med karakterene bestått/ikke bestått.

Søkere uten realartium bør vite at matematikk og fysikk er viktige byggesteiner i dette studiet og at man derfor bør ha en viss analytisk legning. De som ønsker å forberede seg i disse fagene på egen hånd, bør konsentrere seg om realartiumspensumet i differensial- og integralregning samt fysikk.

Studenter med svake forkunnskaper i matematikk anbefales å følge kurset KVANT 0 parallelt med det obligatoriske matematikkurset KVANT 4.

Seminararbeidet

I siste semester skal studentene skrive en seminaroppgave innenfor det teknisk-økonomiske fagområdet. Oppgaven utleveres i slutten av nest siste semester og skal normalt tilsvare en arbeidsbyrde på 2 vekttall.

Valgkurs

Av de 8 vekttall som er oppført på studieplanen som valgkurs, må 4 vekttall velges innenfor rammen av allmennfag. De resterende 4 vekttall kan nyttes til å utdype et emne av særlig interesse, f.eks. innen tekniske fag, kvantitative metoder eller markedsføring.

Undervisning

Studentene vil i hele sin studietid være ordinære studenter ved Agder distrikthøgskole. Undervisningen vel foregå ved Sørlandets tekniske skole i Grimstad. Studentene vil derfor bli spesielt orientert om en rekke praktiske forhold vedr. undervisningen, og om studentsosiale tiltak, hybler etc.

Faglig opplegg

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester	5. semester	6. semester
KVANT 4	KVANT 4	KVANT 5	TEKN 3	TEKN 4	TEKN 9
Mate- matiske metoder I	Mate- matiske metoder I	Mate- matiske metoder II	Maskinlære I (Konstruk- sjon)	Maskinlære II (Termo- og hydro- dynamikk)	Prosess- styring II (automati- sering)
EDB 1	KVANT 6	REAL 1	TEKN 6	TEKN 5	TEKN 7
Grunnkurs i data- behandling	Statistikk 1	Kjemi	Drifts- teknikk II (Plastisk bearb./ sveising)	Driftstek- nikk I (Avsponing)	Drifts- teknikk III (Produksjons- teknikk)
SAMVIT 1	SAMVIT 2	REAL 2	REAL 3	TEKN 10	TEKN 11
Makro- økonomikk	Mikro- økonomikk	Fysikk I	Fysikk II	Bedriftsorg. og ledelse	Elektro- teknikk
BEDØK 2	BEDØK 14	BEDØK 3	TEKN 8	BEDØK 17	
Kostnads- og inntekts- analyse	Regnskaps- analyse og vurdering	Finansi- ering/ investering	Prosess- styring I (Måletek- nikk/kvali- tetskontroll)	Teknisk økonomi	Seminar- oppgave
	TEKN 1	TEKN 2			
Valgkurs	Teknologi I (Statikk/ fasthets- lære)	Teknologi II (Material- lære/tek- nisk tegning)	Valgkurs	Valgkurs	Valgkurs

I de store rubrikkene står kurskoden og kursets navn. Hver av de store rubrikkene tilsvarer 2 vekttall.

STUDIERETNING FOR TOLKER OG OVERSETTERE

Generelt om studieretningen

Studieplanen for tolker og oversettere er kontinuerlig under vurdering når det gjelder innhold og opplegg. Etter hvert må erfaringene med studieopplegget få konsekvenser for dette. Det er nedsatt et utvalg som, i nasjonal sammenheng, bl. a. skal uttale seg om følgende:

- Vurdere studieretning for tolker og oversettere ved ADH, med henblikk på yrkeskompetanse, tittel og funksjon som ledd i forberedelse til en autorisert translatøreksamen. Utvalget kan eventuelt fremme forslag om endringer i utdanningens struktur og vurdere ressursbehov.
- Vurdere de ulike kandidaters anvendelse i yrkeslivet og lønns plassering ved offentlig ansettelse.

Inntil avklaringer på disse vesentlige sider av studieopplegget har funnet sted følges nedenstående plan.

Studiet er 3-årig og utdanner tolker og oversettere. Målet er å utvikle praktisk språkferdighet, å gi innsikt i språklige funksjoner og ytringstyper. Studiet skal gi kompetanse som helt eller delvis vil kunne erstatte lavere universitetsgrader. tansespørsmålet blir nå vurdert av departement og universiteter.

språkferdighet, å gi innsikt i språklige funksjoner og å øve evnen til å beherske og vurdere ulike språksituasjoner og ytringstyper. Studiet skal gi kompetanse for stillinger i næringsliv og administrasjon, og kompetanse som helt eller delvis vil kunne erstatte lavere universitetsgrader. Kompetansespørsmålet blir nå vurdert av departement og universiteter.

Studiet baseres på de generelle retningslinjer som er trukket opp av komiteen for tolk- og oversetterstudiet – se "Innstilling fra tolk-oversetterkomiteen", Kristiansand, 1974. Komiteen er av den oppfatning at studiet bør gi grunnlag for videre studier, hovedsakelig i tre retninger:

- a) Til statsautorisert translatøreksamen (som er en privatisteksamen).
- b) Som fag med universitets/høgskole-grad.
- c) Til et språklig hovedfag.

Studiet ble satt i gang høsten 1975. Studentene skal studere to fremmedspråk: et hovedspråk (engelsk eller fransk) og et bispråk (engelsk eller fransk). I tillegg kommer norsk og orienteringsfag.

Det er tre språkkurs, alle obligatoriske, som til sammen gir 16 vektall pr. årskurs. I tillegg kommer et obligatorisk valgkurs på 4 vektall pr. årskurs. I praksis-året faller undervisningen i norsk bort, mens valgkursstudiet vil avhenge av oppholdssted og arbeidets art. En systematisk stuidum av bispråket inngår i praksis-året.

Hovedspråket vil inntil videre være enten engelsk eller fransk. Kurset i hovedspråk gir 8 vektall første studieår. Det vil bestå av disipliner som fonetikk, grammatikk, muntlige øvinger i språklaboratorium, konversasjonstrening, oversettelsesøvinger (muntlig og skriftlig) og lett simultantolkning, translasjonsteori og enkelte utvalgte verker i kulturkunnskap.

Bispråket vil i første år bli enten engelsk eller fransk. Kurset i bispråk gir 4 vektall første studieår. En student som har for eksempel engelsk som hovedspråk, vil stå fritt til å følge også hele hovedkurset i fransk.

Undervisningen i norsk er felles for alle studentene. Første år gis elementær innføring i forskjellige språkfunksjoner parallelt med en teoretisk og praktisk innføring i emnet "korrekt norsk", spesielt i tilknytning til øvinger i fremmedspråkene.

Valgkursene kan i første semester velges fra en av de øvrige studieretninger ved ADH. Dette kan være et 4 vekttalls kurs som går over to semestre, eller det kan dreie seg om et 2 vekttalls kurs i første semester og et nytt 2 vekttalls kurs i andre semester. Kursene må velges i samråd med og godkjennes av studieleder.

Forkunnskaper

Opptaket baseres på de generelle opptakskrav som gjelder ved høgsolen. Imidlertid har utdanningen av tolker og oversettere en så klar sammenheng med søkerens erfaringsbakgrunn, yrkesinteresse og (eventuelt) særlige språkkompetanse at lærerne ved seksjonen bør kunne delta aktivt i vurderingen av kandidater med dette forhold spesielt for øye.

Allmennfag

Det er obligatorisk med minst ett allmennfag i løpet av studiet.

Omfanget av allmennfag i studiet blir nå revurdert, og det kan bli endringer.

Praksisåret

Studiet legges opp med et første teoretisk år ved ADH, et andre praksisår i språkområdet for hovedfremmedspråket og et tredje teoretisk år ved ADH. Utenlandsoppholdet innebærer en form for ulønnet praksis og betraktes som et ordinært studieår med låneopptak. Statens Lånekaske er orientert og forutsettes å gi tilsagn om ordinære utenlandslån. Praksisåret vil ordinært være forutsetningen for adgang til tredje studieår.

Prøver og eksamen

I den grad nedenstående regler avviker fra eksamensreglementet dispenseres det fra dette.

Etter første år blir det holdt en prøve, muntlig og skriftlig, i hvert av de tre språkfagene. Det er en forutsetning for å få adgang til praksisåret at alle disse prøvene består. Også valgkursene bør være bestått før utplassering i praksis.

Etter avsluttet praksisår holdes en prøve som består av konversasjon om valgfritt emne, konsekutivtolking av ukjent tekst og skriftlig oversettelse begge veier. Ved prøvene etter 1. og 2. år brukes bare karakterene "bestått" "ikke bestått".

Avgangseksamen vil bestå av en kombinasjon av muntlige og skriftlige prøver i alle fag, med gradert karaktersetting. Prøvene må bestå i alle fag. Eksamensformen vil bli fastlagt seinere, ut fra det faglige innhold og det pedagogiske opplegg som etter hvert utvikler seg.

De som uteksamineres vil få tittel av høgsoklekandidater. Høgsolen forhandler om å få anledning til å tildele tittelen registrerte translører.

Faglig opplegg

A. For studenter med engelsk hovedspråk

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester	5. semester	6. semester
NORSK 1	NORSK 1	PRAKSISÅR (England)		NORSK 2	NORSK 2
Praktisk norsk 1	Praktisk norsk 1	HOVEDSPRÅK		Praktisk norsk 2	Praktisk norsk 2
ENG 1	ENG 1			ENG 2	ENG 2
Engelsk hovedspråk 1	Engelsk hovedspråk 1			Engelsk hovedspråk 2	Engelsk hovedspråk 2
		BISPRÅK			
FRANSK 3	FRANSK 3	ORIENTERINGSFAG		FRANSK 4	FRANSK 4
Fransk bispråk 1	Fransk bispråk 1			Fransk bispråk 2	Fransk bispråk 2
				ALLMENN	
Valgkurs	Valgkurs				Valgkurs

Faglig opplegg

B. For studenter med fransk hovedspråk

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester	5. semester	6. semester
NORSK 1	NORSK 1	PRAKSISÅR (Frankrike)		NORSK 2	NORSK 2
Praktisk norsk 1	Praktisk norsk 1	HOVEDSPRÅK		Praktisk norsk 2	Praktisk norsk 2
FRANSK 1	FRANSK 1			FRANSK 2	FRANSK 2
Fransk hovedspråk 1	Fransk hovedspråk 1			Fransk hovedspråk 2	Fransk hovedspråk 2
		BISPRÅK			
ENG 3	ENG 3	ORIENTERINGSFAG		ENG 4	ENG 4
Engelsk bispråk 1	Engelsk bispråk 1			Engelsk bispråk 2	Engelsk bispråk 2
				ALLMENN	
Valgkurs	Valgkurs				Valgkurs

ØKONOMISK-ADMINISTRATIV STUDIERETNING OG STUDIET TIL REVISOREKSAMEN

Generelt om studieretningen

Det økonomiske-administrative studium tar sikte på å dekke samfunnets behov for personell med en grunnleggende, men kortvarig økonomisk utdanning på høgs-kolenivå. Studiet er 2-årig. Studenter med spesialiseringsretning i regnskap kan etter endt øk/adm-studium ta et halvår til som fører fram til revisoreksamen (regi-strert revisor). Avsluttet studium kvalifiserer for en rekke arbeidsoppgaver innenfor feltet økonomi og administrasjon i næringsliv og offentlig virksomhet. Studiet kan også brukes som utgangspunkt for videre utdanning. For tiden er studiet godkjent som grunnfag ved norske universitet. Det arbeides med å få studiet godkjent som mellomfag. Studiet gir kompetanse ved opptak på en rekke utenlandske universitet og høgs-koler.

Hovedformålet med det økonomisk-administrative studium er å lære studentene å analysere økonomiske problemstillinger, slik at de på selvstendig grunnlag skal kunne løse praktisk-økonomiske arbeidsoppgaver i næringsliv og offentlig sektor. Det legges vekt på å gi innsikt i den problematikk som knytter seg til forholdet bedrift-samfunn.

Studiet bygger på kurssystemet, dvs. studiet består av mindre kursenheter med avsluttende eksamen etter hvert semester. Arbeidsbyrden pr. semester er satt til 10 vekttall. Et kurs er normalt på 2 vekttall, slik at det i regelen skal tas 5 kurs pr. semester. Det kreves 40 vekttall, dvs. 2 års studium for å bli høgskolekandidat i økonomisk-administrative fag. For å få revisoreksamen må man i alt ha 50 vekttall, dvs. tilsvarende 2 1/2 års studium.

Arbeidsbyrden ved det økonomisk-administrative studium er fordelt slik:

Felleskurs	24 vekttall
Spesialiseringskurs	12 vekttall
Allmennfag	2 vekttall
Seminaroppgave	2 vekttall
I alt	40 vekttall

Felleskursene består av 14 vekttall økonomiske fag, 4 vekttall organisasjonsfag og 6 vekttall metodefag. Alle øk/adm-studenter må ta disse kurs for å få høgskole-kandidateksamen — konferer tabellen: Faglig opplegg — felleskurs. Et av valgkurs-ene må velges blant de allmennfag som er godkjent av øk/adm styringsgruppe. Hen-sikten med allmennfaget er bl. a. å innøve studentenes evne til kritisk refleksjon over faglige og samfunnmessige spørsmål. Dette hensyn søkes primært imøtekommet gjennom utforming av felleskursene. Seminaroppgaven omtales i eget avsnitt

Spesialiseringskursene har til hensikt å gi studentene muligheter til faglig for-dypning innenfor et snevert område. For tiden er det følgende spesialiserings-retninger:

1. Regnskap og revisoreksamen.
2. Markedsføring.
3. Kvantitative metoder.
4. Skipsfartsøkonomi.
5. Samfunnsplanlegging.
6. EDB (databehandling og systemering).

Faglig opplegg

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
BEDØK 2	BEDØK 14	BEDØK 3	BEDØK 15
Kostnads- og inntekts-analyse	Regnskaps-analyse og vurdering	Finansiering/ investering	Økonomisk integrasjon
SAMVIT 1	SAMVIT 2	SAMVIT 15	
Makro-økonomikk	Mikro-økonomikk	Mikroøkonomisk analyse	Valgkurs
KVANT 1	KVANT 6	ORG 10	
Matematikk grunnkurs	Statistikk 1	Personaladm. og ledelse	Valgkurs
EDB 1			
Grunnkurs i databehandling for brukere	Valgkurs	Valgkurs	Valgkurs
ORG 1			
Organisa-sjonsteori	Valgkurs	Valgkurs	Seminar-oppgave

I de store rubrikkene står kursets navn og i de små kurskoden. For en nærmere beskrivelse av de enkelte kurs, se bak i boka under kursregisteret.

Spesialiseringskursene er fordelt med 4 vektall pr. semester i 2., 3. og 4. semester. Studentene må altså tidlig i 1. semester begynne å tenke på hvilken spesialiseringstretning de skal velge i 2. semester. Spesialiseringskursene består av:

Obligatoriske kurs og valgkurs.

De obligatoriske kurs er felleskurs for alle studenter på en spesialiseringstretning. Spesialiseringsretningene i regnskap og EDB har ingen valgkurs utover valg av allmennfag. Markedsføring og samfunnsplanlegging har tre valgkurs, mens kvantitative metoder og skipsfartsøkonomi har to valgkurs.

For de spesialiseringstretninger som har valgkurs skal det/de velges ut av vedkommende student i samarbeid med vedkommende faglærer som er ansvarlig for

spesialiseringsretningen. En student står altså ikke fritt i valg av valgkurs for en spesialiseringsretning.

I en økonomisk-administrativ utdanning er det ønskelig å gi studentene konkrete kunnskaper om landets næringsliv og sosiale forhold. Dette gir for det første en generell bakgrunn for de fleste andre kurs i en slik utdanning, samtidig som det gir grunnlag for en konkretisering og anvendelse av teoretiske kunnskaper fra andre kurs.

Vi vil derfor anbefale kurset Næringsøkonomi og sosiallære som valgkurs i 2. semester ved de spesialiseringsretninger som har valgmulighet.

Dersom en student har spesielle behov eller interesser kan han/hun etter søknad oppnå avtale om endringer i kurssammensetning på en spesialiseringsretning, om kombinasjoner av spesialiseringsretninger og lignende. Studenter som ønsker slike endringer bør ta saken opp både med studielederen og de berørte faglærere tidligst mulig i studietiden, fortrinnsvis 1. og 2. semester. Søknader om endringer må fremmes overfor styringsgruppen for øk/adm. studieretning. Endringer vil kunne bli god tatt, hvis kravene til faglig nivå og enhet kan tilfredsstilles.

Seminaroppgaven

På studieplanene er det satt av tid til seminaroppgaven i 4. semester. Studentene vil normalt være tjent med å begynne å tenke på dette arbeidet allerede i 2. semester, slik at arbeidet kan starte i 3. semester. Mange studenter har erfaringsmessig problemer med å bli ferdige med sin seminaroppgave i 4. semester.

Emnet for seminaroppgaven skal velges innenfor den valgte spesialiseringsretning. Hensikten med seminaroppgaven er å gi studentene muligheter til et større selvstendig arbeid i løpet av studietiden, som bl. a. vil omfatte planlegging, gjennomføring og presentasjon av et eget arbeide. Gjennomført seminaroppgave gis karakter bestått eller ikke bestått. Arbeidsbyrden er satt til 2 vekttall.

Forkunnskaper

Adgangen til studiet er begrenset. I de senere år har det vært vanlig å ta opp 80 studenter hver høst. Ved opptak legges vekt på tidligere skolegang, praksis og lignende. Det er vanlig, men ikke nødvendig, at studentene har artium. Gjennomføring av studiet krever en viss analytisk legning og evne til systematisk og jevnt arbeid fra studentens side. Erfaringsmessig må studenter med realartium og lignende legge stor vekt på bedriftsøkonomiske fag i første semester, mens studenter med økonomisk gymnas og lignende må legge stor vekt på matematiske fag.

Det kreves at studenter som ikke har økonomisk gymnas eller tilsvarende kunnskaper i regnskap og bokføring må ta forkurset BEDØK 0. Kurset starter ca. 1. august og avsluttes ca. 30. oktober. I tiden 1.—15. august drives kurset forholdsvis intensivt. Det kreves bestått eksamen i BEDØK 0 for å bli høgskolekandidat.

Forkurs i matematikk (KVANT 0) gis i høstsemesterets første halvdel for de studenter som p. g. a. svak bakgrunn i matematikk vil ha vansker med å følge undervisningen i KVANT 1. Disse studentene følger da KVANT 0—1 med eksamen i vårsemesteret. Se kursbeskrivelsene.

DE ENKELTE SPESIALISERINGSRETNINGER

1. Regnskap og revisoreksamen (reg. revisor)

Spesialiseringsretningen i regnskap tar sikte på å gi studentene solide kunnskaper

i regnskap, økonomikk og rettslære samt å gi en god innsikt i revisjon og skatterett.

I februar 1974 ble det vedtatt en lov som innebærer at revisoreksamen skal kunne tas ved distriktshøgskolene. Studiet er bygget opp slik at de studenter som ønsker å ta revisoreksamen kan gjøre det direkte ved å føye et halv års studium til den ordinære 2-årige studietid.

Spesialiseringsretningen i regnskap omfatter 12 vekttall obligatoriske kurs — krf. tabellen for faglig opplegg — spesialisering i regnskap.

Revisoreksamen, 2 1/2 års studium

Studieopplegget for studenter som skal ta et femte semester i revisjon består av 24 vekttall obligatoriske spesialiseringskurs — krf. tabellen for faglig opplegg — revisoreksamen.

Valgkurset i 3. semester skal velges blant de godkjente allmennfag ved studieretningen. For å få plass til samme antall vekttall i revisjon ved ADH som ved andre distriktshøgskoler er revisorstudentene fritatt for det obligatoriske kurset ORG 10 i 3. semester. Dette opplegg fører fram til registrert revisoreksamen dersom gjennomsnittskarakteren ikke er dårligere enn 2,75 og ingen karakter er dårligere enn 3,0 for de fag som inngår i revisoreksamen.

Høgskolekandidat med regnskap som spesialiseringsretning

Studieopplegget for studenter som ikke ønsker å ta revisoreksamen (det femte semester i revisjon) består av 14 vekttall obligatoriske spesialiseringskurs — krf. tabellen for faglig opplegg spesialisering i regnskap. Disse studentene må ta seminaroppgave i 4. semester. Valgfaget i 3. semester velges blant godkjente allmennfag.

Faglig opplegg – registrert revisoreksamen

2. semester	3. semester	4. semester	5. semester
			BEDØK 20
			Revisjon
		BEDØK 16	BEDØK 21
		Regnskapspraksis og lovgivning	Revisjon
		BEDØK 5	BEDØK 22
	Valgskurs	Revisjon	Revisjon
BEDØK 19	BEDØK 6	JUR 3	JUR 10
Regnskaps-organisasjon og systemer	Kostnads- og industri-regnskap	Skattetrekk	Skattetrekk
JUR 1—2	JUR 1—2	JUR 11	
Rettslære I	Rettslære I	Rettslære II	Seminar-oppgave

Faglig opplegg – spesialisering i regnskap

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
			JUR 3
			Skatterett
			BEDØK 16
		Valgskurs	Regnskaps- lovgivning og regnskaps- praksis
	BEDØK 19	BEDØK 6	BEDØK 5
	Regnskaps- organisasjon og systemer	Kostnads- og industriregnskap	Revisjonslære
	JUR 1—2	JUR 1—2	
	Rettslære	Rettslære	Seminar- oppgave

2. Markedsføring

Spesialiseringsretningen tar sikte på å gi studentene en innføring i markedsføringsfunksjonens oppgaver og vise sammenhengen mellom bedriftens markedsføring og andre funksjonsområder. Ut fra generelle kjensgjerninger om individets og grupper av individers adferd vil studentene få en orientering om forbrukerforskning og teori om forbrukeradferd. Forbrukerforskningens resultater og verdi innen en bred samfunnsmessig ramme vil bli diskutert. Videre skal spesialiseringen gi et innblikk i de mest vanlige metoder for meningsmålinger og andre metoder bedrifter kan benytte seg av for å få skaffe seg informasjon om sitt marked. Studentene vil bli gitt en grundig innføring i planlegging, gjennomføring og kontroll av markeds-

føringsaktiviteter i vid forstand, samt en orientering om norsk varehandel og distribusjon og utviklingslinjene framover.

Spesialiseringsretningen omfatter 10 vekttall obligatoriske kurs og 4 vekttall valgkurs – kfr. tabellen: Faglig opplegg – spesialiseringsretningen i markedsføring.

Et av valgkursene skal velges blant godkjente allmennfag ved øk./adm. studieretning. Det andre valgkurs velges i samarbeid med faglærere.

Faglig opplegg – spesialisering i markedsføring

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
			Valgkurs
			BEDØK 13
			Eksportmarkedsføring og eksempelstudier
		BEDØK 8	KVANT 10
	Valgkurs	Salgsplanlegging og kontroll	Beslutningsteori
	BEDØK 7	BEDØK 1	
	Markedsføringsfunksjonen, varehandel, forbrukerteori	Markedskommunikasjon, analyse og jus m/etikk	Seminaroppgave

3. Kvantitative metoder

Spesialiseringsretningen i kvantitative metoder tar sikte på å gi studentene en grundig innføring i kvantitativ analyse og teknikk. Den gir således trening i korrekte problemformuleringer og kunnskaper om metoder som kan lede fram til den opti-

male løsning på et problem. Spesialiseringsretningen sikter på å oppøve evnen til logisk analyse av kvantitative problemer.

Erfaringsmessig er personer med en grundig skolering i kvantitative metoder godt rustet til å løse problemer på en rekke felter innenfor økonomi og administrasjon. Det er derfor å anbefale at studenter som ikke har spesielle motiver for å velge andre spesialiseringsretninger og som ikke har spesielle problemer med de matematiske fag velger denne spesialiseringsretning. Etter gjennomføring av denne spesialiseringsretning vil det rolig falle forholdsvis lettere å ta andre spesialiseringsretninger ved tilleggsstudium eller ved selvstudium.

Spesialiseringsretningen omfatter 10 vektall obligatoriske kurs og 4 vektall valgekurs: Kfr. tabellen: Faglig opplegg – spesialiseringsretning i kvantitative metoder.

Et av valgekursene velges i samarbeid med faglærer ved studieretningen. Det andre velges blant godkjente allmennfag.

Faglig opplegg – spesialisering i kvantitative metoder

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
			Valgekurs
			KVANT 9
			Operasjonsanalyse 2
		KVANT 8	KVANT 10
	Valgekurs	Operasjonsanalyse 1	Beslutningsteori
	KVANT 2	KVANT 7	
	Lineær algebra	Statistikk 2	Seminaroppgave

4. Skipsfartsøkonomi

Spesialiseringsretningen tar sikte på å gi en utdanning for stillinger i rederier, befraktningskontorer og lignende. Spesialiseringsretningen i skipsfartsøkonomi ved det økonomisk/administrative studium er ikke identisk med opplegget for studieretningen for skipsfartsfag.

Spesialiseringsretningen omfatter 12 vektall obligatoriske kurs og 4 vektall valgkurs. Kurset ORG 6, Rederiets organisasjon og personaladministrasjon erstatter det obligatoriske kurset ORG 10 for spesialiseringretningen i skipsfartsøkonomi. Et av valgkursene velges blant godkjente allmennfag ved studieretningen. Det andre velges i samarbeid med faglærerne som er ansvarlige for spesialiseringretningen. Kfr. tabellen: Faglig opplegg - spesialiseringretning i skipsfartsøkonomi.

Faglig opplegg – skipsfartsøkonomi

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
			Valgkurs
		BEDØK 10	BEDØK 8
		Rederiets økonomi	Befraktning
		JUR 4	JUR 4
	Valgkurs	Sjørett	Sjørett
	SAMVIT 5	ORG 6	
	Internasjonal handel og transport	Rederiets organisasjon og personaladministrasjon	Seminaroppgave

5. Samfunnsplanlegging

Spesialiseringsretningen tar utgangspunkt i aktuelle samfunnsvitenskapelige problemstillinger og er spesielt rettet inn mot regional samfunnsplanlegging på ulike nivåer — landsdel, fylke, "region", kommune, lokalsamfunn og nærmiljø. Det blir lagt vekt på å knytte teori og metoder til anvendt samfunnsplanlegging samt gjøre studentene kjent med nyere forsknings- og utredningsvirksomhet på dette feltet.

Ved hjelp av teoretiske modeller og praktiske eksempler søker en å beskrive og analysere den regionale fordeling av ulike funksjoner og aktiviteter i samfunnet og finne lovmessighet og årsakssammenheng i det observerte mønster. Økt kunnskapsnivå og innsikt på disse felter gir bedre grunnlag for å kunne vurdere en rekke sosiale, miljømessige og økonomiske kriterier som er viktige i planleggingssammenheng. Det blir også lagt vekt på å drøfte hvilken rolle planleggingen spiller og forholdet planlegger — politiker — publikum. Dette er en viktig forutsetning for å forstå selve planleggingsprosessen.

Studieopplegget er problemorientert og lagt opp slik at studentene arbeider med prosjekter som har tilknytning til samfunnsplanlegging i regionen. Også ekskursjoner inngår i det faglige opplegg.

Spesialiseringsretningen omfatter 8 vekttall obligatoriske kurs og 6 vekttall valgekurs, kfr. tabellen — Faglig opplegg — Samfunnsplanlegging. Et av valgekursene må velges blant godkjente allmennfag. Studenter som ønsker å følge et annet faglig opplegg kan få dette godkjent etter samråd med de faglige ansvarlige ved spesialiseringsretningen og styringsgruppen.

Valgekursene skal velges av den enkelte student i samråd med faglæreren. Studentene anbefales tidlig i studiet å sette seg godt inn i de kursene som tilbys ved høghskolen for å kunne drøfte det faglige opplegg med lærerne.

Faglig opplegg – samfunnsplanlegging

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
			Valgkurs
			SAMVIT 8
			Samfunns- planlegging
			SAMVIT 11
	Valgkurs	Valgkurs	Regionale analyse- metoder
	SAMVIT 6	SAMVIT 7	
	Befolknings- og bosettings- geografi	Lokaliserings- region- problematikk	Seminar- oppgave

Nedenfor er det gitt en oversikt over en del kurs og kurskombinasjoner som kan anbefales når det gjelder den valgfrie del av studiet. En bør være oppmerksom på at til enkelte av disse kursene stilles det forkunnskapskrav. Av allmennfag som til nå har vært tilbudt ved høgsolen vil Økologi og ressursforvaltning samt Miljøkunnskap være særlig aktuelle for studenter ved denne spesialiseringsretningen.

Eks. på varianter	2. semester	3. semester	4. semester
1	SAMVIT 12 Ulandsseminar 1 SAMVIT 14 Nærings- økonomikk og sosiallære	SAMVIT 13 Ulandsseminar 2 SAMVIT 4 Økonomisk geografi	SAMVIT 5 Internasjonal handel og transport
2	SAMVIT 3 Offentlig økonomikk	SAMVIT 9 Kommunal- økonomikk	SAMVIT 10 Kommunal- økonomisk planlegging
3	SAMVIT 17 Sosiologi	STATVIT 2 Stats- og kommunal- kunnskap	STATVIT 2 Stats- og kommunalkunnskap ORG 4 Anvendt administrasjon ORG 8 Offentlig informasjon

Spesialiseringsretningen i databehandling og systemering

Spesialiseringsretningen tar sikte på å gi studentene så gode kunnskaper og ferdigheter i EDB at de kan delta på brukersiden ved opplegg og utforming av økonomisk-administrative systemer og på egen hånd utvikle enklere økonomisk-administrative systemer.

I tillegg til EDB 1 må en ta i alt 12 vekttall i EDB- eller Systemfag. Etter søknad vil også andre emner kunne inngå (f. eks. enkelte KVANT-emener). Seminaroppgaven må tas i EDB for å få godkjent spesialiseringen. Valgkurset må velges blant godkjente allmennfag ved studieretningen.

Hvilke emner som skal tas og rekkefølgen av disse, kan studentene selv avgjøre. Nedenfor skisseres likefullt to opplegg som kan anbefales:

Faglig opplegg – Alternativ 1

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
			Valgkurs
			EDB 23
			Spesiell program-utrustning
	SYSTEM 21	EDB 29	EDB 23
	Grunnkurs i problemorientert systemering	Programmering i høgnivåspråket COBOL	Spesiell program-utrustning
	SYSTEM 21	EDB 29	
	Grunnkurs i problemorientert systemering	Programmering i høgnivåspråket COBOL	Seminaroppgave

Alternativ 2

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
			Valgkurs
			EDB 26
			Data- strukturer
	SYSTEM 21	EDB 22	EDB 26
	Grunnkurs i problemorientert systemering	Programmering i høgnivåspråket FORTRAN	Data- strukturer
	SYSTEM 21	EDB 22	
	Grunnkurs i problemorientert systemering	Programmering i høgnivåspråket FORTRAN	Seminar- oppgave

ENGELSKSTUDIET

Førsteårsstudiet

Generelt om studiet

Studiet ligger på universitetsnivå (grunnfag) og er ett-årig. De viktigste mål for dette årskurset er å gi grunnleggende kunnskaper om og ferdigheter i Storbritannias og USA's språk, litteratur og kultur, og å utvikle studentenes kritiske holdning og evner til selvstendig tenkning. Studiet gir undervisningskompetanse for grunnskolen og muligheter for videre studier i engelsk ved universitetene (mellomfag/hovedfag).

Kursene

Det er 4 kurs, alle obligatoriske, som til sammen gir 20 vekttall for hele årskurset: American Studies, British Studies, grammatikk og oversettelse og fonetikk. American Studies og British Studies tilbys som valgfag til studenter ved andre studieretninger. Disse studenter får bare 4 vekttall for hvert av disse kurs, idet tutorials faller bort for denne kategori studenter.

Undervisningsformene

vil veksle mellom forelesninger, grupper, tutorials og språklaboratorium. Tutorials supplerer forelesninger og grupper i litteratur og kulturkunnskapsundervisningen: Grupper på 2–3 studenter har en fast ukentlig time med en av lærerne hvor de diskuterer fra disse felter, skriver oppgaver og får dem gjennomgått. Ved hjelp av grupper og tutorials er det hensikten å skape nær kontakt lærer – student og å gi studentene anledning til å arbeide relativt selvstendig. Undervisningsformene på steder utenfor Kristiansand vil variere etter forholdene på hvert enkelt sted.

Kursplaner

Se kursbeskrivelsene bak i boka.

Faglig opplegg

1. semester	2. semester
ENG 10	ENG 10
American Studies	American Studies (6)
Eng 11	ENG 11
British Studies	British Studies (6)
ENG 12	ENG 12
Fonetikk Teori	Fonetikk. Øvelser og oppgaveskriving (4)
ENG 13	ENG 13
Grammatikk og oversettelse	Grammatikk og oversettelse (4)

I de store rubrikkene står kursnavnene, i de små står kurskodene. For nærmere detaljer om hvert enkelt kurs, se bak i boka under kursbeskrivelser.

Forkunnskaper

Examen artium eller tilsvarende kunnskaper.

Opptak

Studenter opptas bare til høstsemesterets begynnelse etter ADH's opptaksreglement.

Eksamen

Skriftlig eksamen

1) § 4 i Forskrift vedrørende evaluering og eksamen kommer her ikke til anvendelse.

	Eks.lengde i timer	Kurs-vektall
American Studies	8 (4 + 4)	6
British Studies	8 (4 + 4)	6
Fonetikk	4	4
Grammatikk og oversettelse.	4	4
		<hr/> 20

2) Karakter for hver av de skriftlige eksamener fastsettes med en desimal.

Muntlig eksamen

- 3) Den muntlige eksamen for kandidater som ønsker full eksamen ved årsstudiet i engelsk (grunnfag) kan tas bare etter at alle skriftlige eksamener er bestått. Denne eksamen skal prøve studentenes beherskelse av muntlig engelsk, såvel som beherskelse av de forskjellige pensja innenfor kursene. Den betraktes altså som en omfattende eksamen hvor man kan prøves i såvel litteratur som kulturkunnskap, fonetikk og grammatikk.

Ved fastsettelse av endelig karakter for årsstudiet i engelsk teller muntlig 1/6 (dvs. 4 vekttall) av den totale karakter. Dette betyr ikke at de studentene som fullfører årsstudiet i engelsk får 24 vekttall, de 4 vekttall for muntlig eksamen benyttes kun som faktor ved utregning av den endelige karakter. Muntlig eksamen varer 30–45 minutter.

MATEMATIKKSTUDIET

Årsstudiet

Årsstudiet i matematikk omfatter 5 emner på tilsammen 20 vekttall og ligger på samme faglige nivå som 20-gruppene ved norske universiteter. Departementet har godkjent årsstudiet som kompetansegivende for undervisning i ungdomsskolene og gymnas. Universitetene har godkjent årsstudiet som 17 vekttall i matematikk og 3 vekttall i statistikk.

Studieplan for årsstudiet

1. semester (høst)	2. semester
MAT 1 Innføringskurs i analyse (3)	MAT 3 Reell analyse (3)
MAT 2 Algebra og gruppeteori (7)	
MAT 4 Sannsynlighetsregning (3)	MAT 5 Vektoranalytiske metoder (4)

Kursbeskrivelser finnes bak i boka.

Kombinasjon matematikk–kjemi

Matematikkstudiet kan også kombineres med kjemi slik at en kan ta 15 + 20 vekttall i kjemi og matematikk over 2 år. Studenter som ønsker å følge et slikt opplegg, må ta KJEMI 1 og MAT 1 første høsten. Det anbefales også å ta examen philosophicum (se side) eller andre fag på inntil 5 vekttall i løpet av studietida. Se KJEMI/MATEMATIKKSTUDIER.

Videreutdanningsopplegg for lærere

Kristiansand lærarskole gir, i samarbeid med ADH, et videreutdanningsopplegg for lærere i grunnskolen. Videreutdanningsopplegget går over ett år og omfatter 5 emner på til sammen 20 vekttall. Lærerskolen gir 2 emner – tallteori og fagmetodikk (M-kurser) – på til sammen 7 vekttall. ADH gir 3 emner – innføringskurs i analyse, algebra og gruppeteori, geometri (MAT-kurser) – på til sammen 13 vekttall. Departementet har godkjent studiet som kompetansegivende for undervisning i matematikk i grunnskolen.

Studieplan for videreutdanningsopplegget

1. semester (høst)	2. semester
MAT 1 Innføringskurs i analyse (3)	MAT 6 Geometrier (3)
MAT 2 Algebra og gruppeteori (7)	
M 11 Tallteori (3)	M 12 Fagmetodikk (4)

Nærmere opplysninger fåes ved Kristiansand lærarskole. Søknad om opptak på videreutdanningsopplegget stiles til Kristiansand lærarskole.

Mateamtikkstudiet som ledd i yrkesutdanning

Matematikkstudiet er beregnet på studenter som tar sikte på lærerutdanning og/eller videre studier ved ADH eller andre høyskoler og universiteter.

Et realfagstudium vil vanligvis kreve matematikkunnskaper langt utover realartiumsnivå. Det er derfor naturlig å starte et realfagstudium med å ta en 20-gruppe i matematikk. Solide kunnskaper i matematikk er også særs viktig for dem som senere vil studere tekniske, økonomiske eller samfunnsvitenskapelige fag. Videreutdanningsopplegget er utarbeidet med tanke på lærere i grunnskolen (særlig ungdomsskolen).

Forkunnskaper

Matematikkstudiene bygger på kunnskaper i matematikk tilsvarende realartiumsnivå.

KJEMI/MATEMATIKKSTUDIER

En del studenter ønsker bare å ta deler av studieretningen i analytisk kjemi og deler eller hele matematikkstudiet i en kombinasjon som strekker seg fra ett til to år. Kursene i kjemi er i arbeidsbyrde og opplegg svarende til de kurs Universitetet i Oslo gir. KJEMI 1 og 2 er godkjent med tilsammen 10 vektall ved universitetene. Det er søkt om godkjenning også for KJEMI 3. Om godkjenning av matematikk-kursene – se MATEMATIKKSTUDIET. KJEMI 1, 2 og 3 gir undervisningskompetanse i kjemi for ungdomsskolen.

Kursene passer for realfagstuderende som senere ønsker å flytte over til universiteter eller høyskoler.

Det vil være mulig å oppholde seg 2 år ved ADH og samle opp 35 vektall tilsammen i kjemi og matematikk. Studenter som følger et slikt opplegg, må ta KJEMI 1 og MAT 1 første høsten.

Nedenstående faglige opplegg viser en av flere mulige måter å kombinere matematikk- og kjemi-kursene på. Det anbefales også å ta examen philosophicum eller andre fag på inntil 5 vektall i løpet av studietida. F. eks. kan en ta mer matematikk eller EDB.

1. semester (høst)	2. semester	3. semester	4. semester
KJEMI 1	KJEMI 2	KJEMI 3	
Generell kjemi (5)	Uorganisk kjemi (5)	Organisk kjemi (5)	
MAT 1	MAT 5	MAT 4	MAT 3
Innføringskurs i analyse (3)	Vektoranalytiske metoder (4)	Sannsynlighetsregning * (3)	Reell analyse (3)
		MAT 2	
		Algebra og gruppeteori (7)	

Nærmere beskrivelse av de enkelte kurs under kursbeskrivelsene.

* MAT 4 kan også avlegges i første semester.

KJEMISTUDIER

En del studenter ønsker bare å ta deler av studieretningen i analytisk kjemi eventuelt kombinert med andre fag.

For studieåret 1976/77 vil man kunne påbegynne et kjemistudium hvor man i løpet av tre semestre kan samle opp inntil 15 vektall i kjemi.

Vekttallene oppnås ved å ta ett eller flere av kursene:

KJEMI 1, generell kjemi

KJEMI 2, uorganisk kjemi

eller

KJEMI 3, organisk kjemi.

Kjemikursene er i arbeidsbyrde og opplegg tilsvarende de kurs som gis ved Universitetet i Oslo. KJEMI 1 og 2 er godkjent som 10 vekttall ved de andre universiteter og høyskoler, mens søknad om godkjennelse av KJEMI 3 er under behandling. Kursene gir dessuten undervisningskompetanse i kjemi for ungdomsskolen.

Kursene passer for realfagstuderende eller andre som senere ønsker å flytte over til universiteter eller høyskoler.

Av kjemikursene må KJEMI 1 tas først da de øvrige kursene bygger videre på dette. Studenter som ønsker å studere videre ved universitetene anbefales å ta examen philosophicum og evnetuelt kurset MAT 1 ved siden av kjemistudiet dersom de tar sikte på realfagstudier ved Universitetet i Oslo. Ved å ta MAT 1 har man sikret seg et kurs som gir fritak for Fo 1–2 i Oslo.

Nærmere beskrivelse av de enkelte kurs under kursbeskrivelseene.

Studenter som bare vil studere ovenstående kjemikurs ved ADH må på søknad-skjemaet benytte rubrikken for kjemi/matematikk-kombinasjonen.

Kursvirksomheten

Formålet med ADH's kursvirksomhet er å gi et tilbud om voksenopplæring på høghskolenivå til dem som ikke har mulighet eller er interessert i å studere på heltid. Agder distriktshøgskole har siden starten i 1969 sett det som en viktig oppgave å legge forholdene til rette for deltidsstudier.

I 1975 ga ADH undervisning til ca. 1000 kursdeltakere. Eksempler på kurstilbud er engelsk grunnfag, lokalhistorie, sosiologi, kurs i ledelse av mindre bedrifter, lokalpolitikk og administrasjon, landbruksrett, forbrukerkjøpsrett, etterutdanningskurs for skipsbefal, foruten en rekke kurs i økonomiske og samfunnsvitenskapelige emner, datafag og matematikk.

Styret for ADH har vedtatt at det skal etableres permanente kurssentra i Kvinesdal, Evje og Tvedestrand i tillegg til at det skal drives kursvirksomhet i Kristiansand og Grimstad. Det første kurssenteret ble formelt åpnet i Kvinesdal høsten 1975. Også på de andre stedene er man kommet i gang med undervisning, og det har vært god oppslutning om kursene.

I 1974 ble det ved ADH opprettet en egen styringsgruppe som har ansvaret for planlegging og drift av kursvirksomheten i Agder. Styringsgruppen består av representanter fra kursstedene, lærerne ved ADH og studenter. Det er dessuten etablert lokalutvalg for indre Agder og den vestlige delen av Vest-Agder. Disse utvalg har rådgivende status overfor styringsgruppen i spørsmål om kurs og studietilbud ved kurssentrene.

I en del kurs samarbeider ADH med Den pedagogiske høghskolen og Folkeuniversitetet Sør.

For opptak til kursvirksomheten er kravene mer fleksible enn til de ordinære dagstudier. I prinsippet er adgangen fri for alle som har en bakgrunn og motivasjon som sannsynliggjør at de vil klare å gjennomføre et enkelt kurs eller et mer omfattende studium. Hvert kurs har som oftest undervisning 3 timer en kveld pr. uke i 15 uker. For de som ønsker det er det anledning til å gå opp til eksamen. Det er ingen kursavgift. Kursstudenter må være registrert ved ADH's Kurskontor, rom 328, Norske Folkgården, Gyldenløves gt. 14, 4600 Kristiansand, tlf. (042) 27040.

Hvert semester blir det utarbeidet katalog og brosjyrer over kursvirksomhetens tilbud, som kan fåes ved henvendelse til Kurskontoret.

Kursvirksomheten arrangerer kortvarige og aktuelle seminarer og gjesteforelesninger. Kurs og seminarer blir kunngjort i dagspressen.

Studieplan for examen philosophicum

Examen philosophicum er den forberedende prøve i filosofi. Fra og med høsten 1973 vil studentene kunne velge mellom to alternativer til examen philosophicum. Prøven har hittil omfattet 3 obligatoriske disipliner: psykologi, logikk, filosofiens historie. De studenter som ønsker det, vil nå ha adgang til åsløyfe psykologien til fordel for et utvidet pensum i filosofiens historie. De to alternativer som derved foreligger betegnes valigvis:

Alternativ I (med psykologi).

Alternativ II (uten psykologi).

Ved den avsluttende prøve, som er skriftlig, må kandidaten besvare oppgaver i hver disiplin, dvs. i tre disipliner for dem som velger Alternativ I, i to disipliner for dem som velger Alternativ II. **Ved oppmelding til eksamen må studenten gi opplysning om hvilket alternativ som velges.**

Alternativ I (med psykologi)

1. PSYKOLOGI

Godkjent lærebok: Harald Schjelderup: Innføring i psykologi, 4. rev. og forøk. utg., Gyldendal, Oslo 1971.

2. LOGIKK

Variant I (ELE-varianten)

Godkjent lærebok: Arne Næss: En del elementære logiske emner. 10. utg., Universitetsforlaget, Oslo 1971.

Det er mulig at det også vil bli gitt undervisning i en av følgende varianter:

Variant II — Logikk og metodelære

Godkjent lærebok: Arne Næss: Logikk og metodelære. 2. utg. Universitetsforlaget, Oslo 1966.

Variant IV — Vitenskapsfilosofi.

Godkjent lærebok: Arne Næss: Vitenskapsfilosofi. 2. prel. utg., 1973.

3. FILOSOFIENS HISTORIE

Variant I

Eiliv Skard: Filosofien i oldtiden. En historisk oversikt. 4. utg., Aschehoug, Oslo 1966.

H. K. Schjelderup og A. H. Winsnes: Den europeiske filosofi. Fra middelalderen til vår tid. 3. utg., Gyldendal, Oslo 1970.

Alternativ II (uten psykologi)

Dette alternativ innebærer at studentene i stedet for psykologi leser et pensum i filosofiens historie som er betydelig utvidet i forhold til Alternativ I.

1. LOGIKK

Her er variantantall, omfang og innhold det samme som under Alternativ I.

2. FILOSOFIENS HISTORIE

A. Generell del

Pensum tilsvarende Filosofiens historie under Alternativ I.

B. Spesiell del

En av følgende varianter vil bli tilbudt:

Spesiale 3: Mennesket og naturen, eller

Spesiale 4: Den nyeste tids filosofi.

Pensum i nyeste tids filosofi

Karl Marx, Søren Kierkegaard, Nietzsche, Edmund Husserl, Bertrand Russell, Filosofiske retninger i vår tid, Ludwig Wittgenstein, Martin Heidegger.

Eventuelle endringer i pensum for examen philosophicum ved Universitetet i Oslo gjøres automatisk gjeldende ved distriktshøgskolen og vil bli bekjentgjort ved oppslag.

Undervisningen blir gitt som åpne forelesninger, øvingskurs (logikk) og eventuelt diskusjonsgrupper og kollokvier. Undervisningen er ikke obligatorisk.

(Studenter som skal studere realfag videre ved Universitetet i Oslo må ta kurset MAT 1 i høstsemesteret parallelt med examen philosophicum. MAT 1 dekker universitetets kurs Fo 1–2).

Undervisning ved Kristiansand Museum

med støtte fra Agder distriktshøgskole og Folkeuniversitetet

FRANSK MELLOMFAG

Fransk institutt fortsetter mellomfagundervisningen i fransk 3. semester og setter i gang 1. semesterundervisning i samme fag. I høstsemesteret 1976 vil det i alt bli forelest i 12 uker a 17 timer, med 8 timer på 1. semesterstudiet og 5 timer på 3. semesterstudiet. 4 uketimer vil bli felles for begge grupper. En del av denne undervisningen vil også bli fulgt av studenter ved tolk- og oversetterstudiet ved Agder distriktshøgskole. — I tillegg vil det bli gitt gjesteforelesninger ved forelesere fra Universitetet i Oslo.

Fordelingen av disiplinene vil bli som følger:

HØSTEN 1976 (1. og 3. semester).

1. semester:	Skriftlige øvelser	2 timer
	Grammatikk	1 »
	Frankrikekunnskap	2 »
	Fonetikk/lingvistikk	2 »
	Muntlig språkferdighet	1 »
3. semester:	Skriftlige øvelser	2 »
	Grammatikk	1 »
	Frankrikekunnskap	2 »
Felles:	Litteratur	4 »

VÅREN 1977 (2. og 4. semester).

blir fordelingen av 16 uketimer over 15 uker følgende:

2. semester:	Skriftlige øvelser	2 timer
	Grammatikk	1 »
	Frankrikekunnskap	2 »
	Fonetikk	1 »
	Muntlig språkferdighet	1 »
4. semester:	Skriftlige øvelser	2 »
	Grammatikk	1 »
	Frankrikekunnskap	2 »
Felles:	Litteratur	4 »

Ved slutten av høstsemesteret vil den obligatoriske prøve i fonetikk bli avholdt ved instituttet, men med mulighet til kontinuasjon i vårsemesteret.

Foruten de nevnte forelesninger vil studentene med utbytte kunne høre foredrag arrangert av Alliance Française.

Studentene har adgang til lesesal og bibliotek som rommer et representativt ut-

valg av fransk skjønnlitteratur og en del faglitteratur og oppslagsverker til støtte for studiet.

NORDISK GRUNNFAG

Høstsemesteret 1976 fortsettes med 2. semester i det igangværende kurs til nordisk grunnfag. Vårt undervisningsopplegg til grunnfag er beregnet på 3 semestre.

Emne- og timefordeling:

HØSTEN 1976 (2. semester).

Norrønt språk	1 time pr. uke
Språkhistorie	2 —»—
Grammatikk og syntaks	2 —»—
Nyromantikken	2 —»—
Opplysningstiden	1 —»—
Den moderne roman	1 —»—
Realismen/naturalismen	2 —»—

VÅREN 1977 (3. semester).

Språkhistorie	1 time pr. uke
Målførekunnskap	2 —»—
Grammatikk	2 —»—
Nyrealismens prosa	2 —»—
Norsk lyrikk 1907—40	2 —»—
Litterær analyse	1 —»—

Studentene driver i utstrakt grad med kollokvier og selvstudium i tilknytning til forelesninger. Dette er en viktig del av studiet, og likedan anbefales studentene regelmessig å skrive språklige og litterære oppgaver og få dem kommentert av foreleserne.

Pensum i norsk (nordisk) grunnfag finnes i Studiehåndboka for Det historisk-filosofiske fakultet, Universitetet i Oslo. Undervisningen følger planen for nordisk ny ordning.

Undervisning ved Kristiansand Museum

med støtte fra Folkeuniversitetet

1. AVDELING JURIDICUM 1976/77

Under forutsetning av at det melder seg et tilstrekkelig antall studenter, vil det også 1976/77 bli arrangert undervisning til 1. avdeling juridisk embetseksamen.

Undervisningen følger studieplanen for rettsstudiet ved Universitetet i Oslo, og vil hovedsakelig bli gitt i form av åpne forelesninger og ledede seminarer. Det blir dessuten satt i gang kollokvier og oppgaveskrivning.

Opplegg og forelesere er godkjent av Universitetet i Oslo.

Undervisningen blir lagt til ettermiddagen og kvelden, slik at også studenter med fast arbeid kan delta.

Eksamen holdes i desember og juni og arrangeres vanligvis i Kristiansand.

Nærmere opplysninger om opplegget vil kunne fåes ved henvendelse til Kristiansand Museum's kontor eller høgskolelektor Lars Christensen, Agder distriktshøgskole.

Kursregister

Nedenstående register inneholder opplysninger om Kurstilbudet ved Agder distriktshøgskole. Registeret viser hvilken fagseksjon ved høgskolen som er ansvarlig for kurset, i hvilket semester det gis, hva som er den offisielle betegnelse på kurset og hvor mange vekttall kurset gir.

I selve kursbeskrivelsen er det dessuten tatt inn opplysninger om kursets innhold og formål samt krav om forkunnskaper. Undervisningen er kort beskrevet.

Litteraturen til kurset er ikke tatt med i kursbeskrivelsen. Detaljert litteraturliste vil imidlertid bli utarbeidet ved begynnelsen av hvert kurs.

Fagseksjonene ved Agder distriktshøgskole:

Økonomisk fagseksjon = Øk.

Fagseksjon for offentlig administrasjon = Off.

Seksjon for matematiske fag = Mat.

EDB fagseksjon = EDB

Engelsk fagseksjon = Eng.

Kjemiseksjonen = Kj.

Teknisk fagseksjon = Te

Tolk/oversetterseksjonen = To.

Allmennfag

I alle studieretninger inngår allmennfag slik det er nevnt i avsnittene om de enkelte studieretninger.

Kursbeskrivelser for de enkelte allmennfag vil bli utarbeidet av prosjektgrupper.

Disse kursbeskrivelsene samt hvilke kurs som gis som allmennfag på de enkelte studieretninger høsten 1976 og våren 1977 vil foreligge i god tid før studieårets begynnelse.

ALLMENN 2	Miljøkunnskap	2
ALLMENN 3	Sosialfilosofi	2
ALLMENN 5	Media og kommunikasjon	2
ALLMENN 6	Økonomi og samfunn	2
ALLMENN 7	Økologi og ressursforvaltning	2
ALLMENN 8	Datamaskin og samfunn	2
ALLMENN 10	Bedrift og samfunn	2

Biologiske fag

Kj	H	BIO 1	Akvatisk økologi	3	76
----	---	-------	----------------------------	---	----

Bedriftsøkonomiske fag

Øk	H	BEDØK 0	Forkurs i bedriftsøkonomi	0	76
Øk	H	BEDØK 2	Kostnads- og inntektsanalyse	2	77
Øk	H	BEDØK 3	Finansiering/investering	2	77
Øk	V	BEDØK 5	Revisjonslære	2	78
Øk	H	BEDØK 6	Kostnads- og industriregnskap	2	78
Øk	V	BEDØK 7	Markedsføringsfunksjon og distribusjonssystemet	2	79
Øk	H	BEDØK 8	Salgsplanlegging og kontroll	2	79
Øk	H	BEDØK 9	Grunnkurs i bedriftslære	2	80
Øk	V	BEDØK 10	Rederiets økonomi	2	80
Øk	V	BEDØK 11	Markedskommunikasjon	2	80
Øk	H	BEDØK 12	Regnskap og bedriftsøkonomi for skipsoffiserer	2	81
Øk	H	BEDØK 13	Eksporthandelsføring	2	82
Øk	V	BEDØK 14	Regnskapsanalyse og vurdering	2	82
Øk	V	BEDØK 15	Økonomisk integrasjon	2	82
Øk	V	BEDØK 16	Regnskapslovgivn. og regnskapspraksis.	2	83
Øk	H	BEDØK 17	Teknisk økonomi	2	84
Øk	H	BEDØK 18	Befraktning	2	84
Øk	V	BEDØK 19	Regnskapsorganisasjon og systemer	2	85
Øk	H	BEDØK 20	Revisjonslære 2	2	85
Øk	H	BEDØK 21	Revisjonslære 3	2	85
Øk	H	BEDØK 22	Revisjonslære 4	2	85

Databehandlingsfag

EDB	H	EDB 1	Grunnkurs i databehandling for brukere.	2	86
EDB	H	EDB 11	Databehandling for skipsoffiserer	2	86
EDB	H	EDB 21	Grunnleggende databehandling	2	86

Fagseksjon	Sem	Kurskode	Kursets navn	Vekttall	Side
EDB	H	EDB 22	Programmering i FORTRAN	4	87
EDB	V	EDB 23	Spesiell programutrustning	4	87
EDB	H	EDB 24	Operasjonssystemer	4	88
EDB	V	EDB 25	Assemblyprogrammering.	2	88
EDB	H	EDB 26	Datastruktur.	4	89
EDB	V	EDB 27	Teknisk utstyr	3	90
EDB	V	EDB 28	Spesielle programmeringsteknikker	2	90
EDB	V	EDB 29	Programmering i COBOL	4	90
EDB	H	EDB 30	Datanett	2	91

Språkfag

To	H-V	ENG 1	Engelsk hovedspråk 1	8	92
To	H-V	ENG 2	Engelsk hovedspråk 2	8	93
To	H-V	ENG 3	Engelsk bispråk 1	4	93
To	H-V	ENG 4	Engelsk bispråk 2	4	94
Eng	H-V	ENG 10	American Studies	6	94
Eng	H-V	ENG 11	British Studies	6	95
Eng	H-V	ENG 12	Fonetikk	4	95
Eng	H-V	ENG 13	Grammatikk og oversettelse.	4	96
To	H-V	FRANSK 1	Fransk hovedspråk 1	8	96
To	H-V	FRANSK 2	Fransk hovedspråk 2	8	97
To	H-V	FRANSK 3	Fransk bispråk 1	4	97
To	H-V	FRANSK 4	Fransk bispråk 2	4	98
To	H-V	NORSK 1	Praktisk norsk 1	4	98
To	H-V	NORSK 2	Praktisk norsk 2	4	98

Forvaltningsfag

Off & Øk	H	FORV 1	Offentlig forvaltning 1	4	99
----------	---	--------	-----------------------------------	---	----

Fysikk

EDB	H-V	FYSIKK 1	Allmennfysikk 1	5	100
EDB	H-V	FYSIKK 2	Allmennfysikk 2	5	100

Juridiske fag

Øk	V-H	JUR 1-2	Rettslære.	4	101
Øk	V	JUR 3	Skatterett	2	101
Øk	H-V	JUR 4	Sjørett.	4	102
Øk	V	JUR 6	Kommunallovgivning	2	102
Øk	H-V	JUR 8	Jordbruksrett	2	102
Øk	H	JUR 10	Skatterett 2	2	103
Øk	H	JUR 11	Rettslære 2	2	103
Øk	H	JUR 12	Sosiallovgivning.	2	104

Kjemi

Kj	H	KJEMI 1	Generell kjemi	5	104
Kj	V	KJEMI 2	Uorganisk kjemi	5	104
Kj	H	KJEMI 3	Organisk kjemi	5	105
Kj	V	KJEMI 4	Analytisk kjemi 1	3	105
Kj	H	KJEMI 5	Analytisk kjemi 2	3	106
Kj	V	KJEMI 6	Spesialanalyser m/seminaroppgave	2 + 4	106
Kj	V	KJEMI 7	Spesielle analytiske metoder (teori).	2	107

Fagseksjon	Sem	Kurskode	Kursets navn	Vekttall	Side
Kvantitative metodefag					
Mat	H–V	KVANT 0 +1	Matematikk grunnkurs med forkurs	2	107
Mat	H	KVANT 1	Matematikk grunnkurs	2	108
Mat	V	KVANT 2	Lineær algebra	2	108
Mat/EDB	H	KVANT 3	Numerisk matematikk	3	109
Mat	H–V	KVANT 4	Matematiske metoder 1	4	109
Mat	H	KVANT 5	Matematiske metoder 2	2	110
Mat	V	KVANT 6	Statistikk 1	2	110
Mat	H	KVANT 7	Statistikk 2	2	110
Øk	H	KVANT 8	Operasjonsanalyse 1	2	111
Øk	V	KVANT 9	Operasjonsanalyse 2	2	111
Øk	V	KVANT 10	Beslutningsteori	2	111
EDB	V	KVANT 11	Simulering	2	112
Off	H	KVANT 12	Samfunnsvitenskapelige metodelære	1	112
Matematikk					
Mat	H	MAT 1	Innføringskurs i analyse	3	113
Mat	H–V	MAT 2	Algebra og gruppeteori	7	113
Mat	V	MAT 3	Reell analyse	3	114
Mat	H	MAT 4	Sannsynlighetsregning	3	114
Mat	V	MAT 5	Vektoranalytiske metoder	4	115
Mat	V	MAT 6	Geometrier	3	115
Organisasjonsteoretiske fag					
Off	H	ORG 1	Organisasjonsteori 1	2	116
Off	H	ORG 2	Byråkratiteorier	2	117
Off	V	ORG 4	Anvendt administrasjon	2	117
Øk	H	ORG 6	Rederiets organisasjon og personaladm.	2	118
Off	V	ORG 8	Offentlig informasjon	2	118
Øk	V	ORG 10	Personaladministrasjon og ledelse	2	119
Off	H–V	ORG 11	Organisasjonsteori og analyse	4	120
Realfag					
Te	H	REAL 1	Kjemi	2	120
Te	H	REAL 2	Fysikk 1	2	121
Te	V	REAL 3	Fysikk 2	2	121
Samfunnsvitenskapelige fag					
Øk	H	SAMVIT 1	Makro-økonomikk	2	122
Øk	V	SAMVIT 2	Mikro-økonomikk	2	122
Øk	V	SAMVIT 3	Offentlig økonomikk	2	123
Øk	H	SAMVIT 4	Økonomisk geografi	2	123
Øk	V	SAMVIT 5	Internasjonal handel og transport	2	124
Øk	V	SAMVIT 6	Befolknings- og bosetningsgeografi	2	124
Øk	H	SAMVIT 7	Lokaliserings- og regionproblematikk	2	125
Øk	V	SAMVIT 8	Samfunnsplanlegging	2	126
Øk	H	SAMVIT 9	Kommunaløkonomikk	2	127
Øk	V	SAMVIT 10	Kommunaløkonomisk planlegging	2	128
Øk	V	SAMVIT 11	Regionale analysemetoder	2	129
Øk	V	SAMVIT 12	U-landsseminar 1	2	129
Øk	H	SAMVIT 13	U-landsseminar 2	2	130
Øk	V	SAMVIT 14	Makro og næringsøkonomikk	2	131

Fagseksjon	Sem	Kurskode	Kursets navn	Vekttall	Side
Øk	H	SAMVIT 15	Mikroøkonomisk analyse	2	131
Øk	H	SAMVIT 16	Kommunalt regnskap og budsjett	2	132
Off	V	SAMVIT 17	Sosiologi	2	132
Statsvitenskapelige fag					
Off	V	STATVIT 1	Politisk teori.	2	132
Off	H-V	STATVIT 2	Stats- og kommunalkunnskap	4	133
Systemeringsfag					
EDB	V	SYSTEM 21	Grunnkurs i problemorientert systemering . .	4	133
EDB	V	SYSTEM 22	Formaliserte systemeringsmetoder	2	134
EDB	H	SYSTEM 23	Casearbeid i systemering.	2	135
EDB	H	SYSTEM 24	Bedriftsstyring og EDB-systemer	2	135
Tekniske fag					
Te	V	TEKN 1	Teknologi 1 (Statikk/fasthetslære)	2	136
Te	H	TEKN 2	Teknologi 2 (Materiallære/teknisk tegning). .	2	136
Te	V	TEKN 3	Maskinlære 1 (Konstruksjon)	2	137
Te	H	TEKN 4	Maskinlære 2 (Termo- og hydrodynamikk). .	2	137
Te	V	TEKN 5	Driftsteknikk 1 (Avsponing)	2	138
Te	H	TEKN 6	Driftsteknikk 2 (Plastisk bearb./sveising) . .	2	138
Te	V	TEKN 7	Driftsteknikk 3 (Produksjonsteknikk)	2	139
Te	V	TEKN 8	Prosess-styring (Måleteknikk/kvalitets- kontroll.	2	139
Te	V	TEKN 9	Prosess-styring 2 (Automatisering)	2	140
Te	H	TEKN 10	Bedriftsorganisasjon og ledelse.	2	140
Te	V	TEKN 11	Elektroteknikk	2	141
Te	H	TEKN 12	Maskinlære 4 (Oljehydraulikk).	2	141
Te	V	TEKN 13	Maskinlære 3 (Teknologianalyser).	2	142

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
ALLMENN 2

Kursets navn:
Miljøkunnskap

Vekttall:
2

Kursets formål:

Hensikten med kurset er ikke primært kunnskapsformidling, men snarere å fremme innsikt og perspektiv i miljøvernsspørsmål og oppøve evnen til å se disse i en samfunnsmessig sammenheng. I denne forbindelse vil en vise til den formuleringen som koordineringsgruppen for allmennfag (KUD, Innstilling avgitt 6. juni 1973, s. 4) kom frem til når det gjaldt formålet med allmennfagene:

"Allmennfagenes formål er å gi den enkelte student et kritisk perspektiv på sitt fagstudium og senere yrkesoppgaver.

Med kritisk perspektiv menes vitenskapsteoretiske, tverrfaglige og samfunnsmessige synspunkter på faget og yrkesoppgavene."

Kursets innhold:

Med utgangspunkt i formålet med allmennfaget, vil en i dette kurset ta opp til drøfting økologiske, sosiale, økonomiske og politiske aspekter av aktuelle natur- og miljøvernproblemer. En vil spesielt rette oppmerksomheten mot interessekonflikter og beslutningsprosesser i slike spørsmål. Det vil bli lagt vekt på å trekke fram og belyse lokale og regionale miljøvernsspørsmål.

Av aktuelle emner kan nevnes: Naturressursforvaltning, forurensning (jord, luft og vann), søppel- og avfallsproblemer, pesticider, støyp problemer, bolig- og trafikkmiljø, miljøspørsmål på arbeidsplassene, samfunnsplanlegging og miljøvernforvaltning.

Undervisning:

Gjesteforelesninger, seminarer og debatter med utgangspunkt i aktuelle og lokale miljøspørsmål.

Ekskursjoner.

Et viktig ledd i undervisningsopplegget er et gruppearbeid basert på en selvstendig undersøkelse av et lokalt miljøvernproblem.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
ALLMENN 8

Kursets navn:
Datamaskin og samfunn

Vekttall:
2

Forkunnskaper:
Ønskelig med EDB 1 eller EDB 21

Kursets formål:	Kurset tar sikte på å rette søkelyset på forhold vedrørende den virkning bruk av EDB kan ha på det enkelte individ, arbeidstaker på arbeidsplassen og samfunnet som helhet.
Kursets innhold:	<ul style="list-style-type: none"> – Kortfattet framstilling av utviklingen fram til vår tids bruk av elektronisk databehandling. – En beskrivelse av EDB-situasjonen i dag. – Drøfting av de problemer bruk av EDB stiller oss overfor, med særlig vekt på personlighetsvern og arbeidsmiljø.
Undervisning:	Vanligvis 4 timer pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: BIO 1	Kursets navn: Akvatisk økologi
Vekttall: 3	
Kursets formål:	Å gi en forståelse av samspillet mellom abiotiske og biotiske faktorer i akvatiske miljøer ved forelesninger og laboratorieøvelser.
Kursets innhold:	Vannets fysiske og kjemiske egenskaper. Plante- og dyreliv i vann, primær og sekundærproduksjon. Næringskjeder. Forurensning, andre aspekter av anvendt hydrobiologi.
Undervisning:	Forelesninger: 3 timer pr. uke. Laboratorieøvelser: 2 timer pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: BEDØK 0	Kursets navn: Forkurs i regnskap
Vekttall: 0	
Kursets formål:	Gi studentene de grunnleggende kunnskaper i bokføring og regnskap som er nødvendig for vidergående studier.

Kursets innhold:	Bokføringsteknikk, regnskapsavslutninger, samt kort innføring i grunnleggende regnskapsanalyse.
Undervisning:	Forelesningene starter 2. august. Det foreleses 10 timer pr. uke de 2 første ukene. Deretter foreleses det 2 timer pr. uke resten av semesteret.
Varighet:	1. august – medio november.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: BEDØK 2	Kursets navn: Kostnads- og inntektsanalyse
Vekttall: 2	
Kursets formål:	Gi studentene en innføring i metoder for kostnads- og inntektsanalyse i sentrale deler av bedriftsøkonomien og belyse hvordan kostnads- og inntektsanalyser kan brukes som grunnlag for rasjonelle økonomiske beslutninger.
Kursets innhold:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kostnadsteori. 2. Etterspørselsteori. 3. Pristeori. 4. Priskalkulasjon og praktiske problemer knyttet til prissetting. 5. Diverse lønnsomhetsberegninger. 6. Kostnads- og inntektsanalyse i planlegging og budsjettering.
Undervisning:	3 timer pr. uke samt kollokvier.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: BEDØK 3	Kursets navn: Finansiering/investering
Vekttall: 2	Forkunnskaper: BEDØK 2 og BEDØK 14, ønskelig med KVANT 6
Kursets formål:	Gi en generell innføring i de problemer som er knyttet til anvendelse (bruk) og anskaffelse (finansiering) av kapital.
Kursets innhold:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Innledning. Hva er finansiering/investering?

- Bedriftens finansielle målsettinger.
- 2. Finansiell analyse og planlegging.
Kapitalstrukturen.
Rentabilitetsanalyser.
Strømningsanalyser.
Kapitalbehovsberegninger.
- 3. Kapitalanvendelse.
Kapitalformer og kapitalbehov.
- 4. Langsiktig investeringer (investeringsanalyser).
- 5. Investering og usikkerhet.
- 6. Skattens innvirkning i investeringsanalyser.
På overskuddet (rentabiliteten).
På kapitalstrømmene (likviditeten).
- 7. Kapitalanskaffelse.
Kapitalformer.
Kapitalkostnader.
Kapitalkilder.

Undervisning: Forelesninger og oppgaveløsninger, 3 timer pr. uke.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: **BEDØK 5** Kursets navn: **Revisjonslære**

Vekttall:
2

Kursets formål: Gi studentene en innføring i revisoryrket, revisors arbeidsområder og revisjonsteknikk.

Kursets innhold: Oversikt over lovregler og praksis om revisoryrket og revisors arbeid. Metoder for kartlegging og undersøkelse av den indre kontroll.

Undervisning: Forelesninger og oppgaveløsninger 3 timer pr. uke.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: **BEDØK 6** Kursets navn: **Kostnads- og industriregnskap**

Vekttall: **2** Forkunnskaper: **BEDØK 2 og BEDØK 14**

Kursets formål:	Gi studentene de kunnskaper i kostnads- og industriregnskap som bl. a. kreves til revisoreksamen.
Kursets innhold:	Gjennomgåelse av forskjellige former for driftsregnskap bl. a. standard kostregnskap med avviksanalyser, lønnsomhetsplanlegging, produksjonsproblemer og lagermodeller.
Undervisning:	3 timer pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: BEDØK 7	Kursets navn: Markedsføringsfunksjonen, varehandel og forbrukerlære.
Vekttall: 2	
Kursets formål:	Gi en praktisk orientert innføring i markedsføringsfunksjonens oppgaver og vise sammenhengen mellom bedriftens markedsføring og andre funksjoner. Gi en oversikt om forbrukerteori og -forskning.
Kursets innhold:	a) Allsidig innføring i alle viktige sider ved markedsføringsarbeidet. b) Illustrere samspillet mellom bedriftens salgsavdeling og de øvrige bedriftsfunksjoner. c) Oversikt over varehandelen i Norge. d) Teorier om forbrukeratferd.
Undervisning:	Ca. 3 timers forelesninger pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: BEDØK 8	Kursets navn: Salgsplanlegging og kontroll
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: BEDØK 7
Kursets formål:	Gi en innføring i planlegging, gjennomføring og kontroll av markedsføringsaktiviteter i vid forstand.
Kursets innhold:	a) Salgsplaner og salgskontroll generelt. b) Budsjettering og koordinering.

- c) Valg av produktpolitikk, prispolitikk, marked, distribusjonskanal og kommunikasjonspolitikk.
- d) Kontrollproblemer etc.

Undervisning: 3 timers forelesninger og gruppediskusjoner pr. uke.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
BEDØK 9

Kursets navn:
Grunnkurs i bedriftslære

Vekttall:
2

Kurset er under utarbeidelse.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
BEDØK 10

Kursets navn:
Rederiets økonomi I

Vekttall:
2

Forkunnskapskrav:
BEDØK 0, BEDØK 2 og BEDØK 14

Kursets formål: Gi en oversikt over skipets driftsøkonomi (driftsregnskap) og rederiets økonomi (regnskaper og budsjetter).

Kursets innhold: Driftsregnskap.
Forretningsregnskap.
Budsjetter:
 Driftsbudsjetter.
 Resultatbudsjetter.
 Likviditetsbudsjetter.

Undervisning: Forelesninger og oppgavegjennomgåelse 3 timer pr. uke.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
BEDØK 11

Kursets navn:
**Markedskommunikasjon, Markedsanalyse og Markedsjus
m/etikk.**

Vekttall:
2

Forkunnskaper:
BEDØK 7

Kursets formål: Gi en generell innføring i kommunikasjonsmodeller og kom-

munikasjonsproblemer i et moderne samfunn.
Ta opp markedsanalyser og deres betydning som del av virksomhetens informasjonsgrunnlag.
Gi en oversikt over den aktuelle lovgivning på markedsførings område og diskutere den etikk som avspeiles i denne.

Kursets innhold:	Kommunikasjonsbegreper, kommunikasjonsmodeller, kommunikasjonsforstyrrelser, massekommunikasjon, reklame og public relations etc. Markedsanalysens former og dens anvendelse som informasjon og beslutningsgrunnlag i ervervslivet. Spesiell vekt på Lov om kontroll med markedsføring. En oversikt over den etiske utvikling på markedsførings område.
Undervisning:	3 timers forelesninger og gruppearbeid pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: BEDØK 12	Kursets navn: Regnskap og bedriftsøkonomi for skipsoffiserer
-------------------------------	--

Vekttall
2

Kursets formål: Gi en oversikt over skipets driftsøkonomi (driftskostnader og driftsinntekter) og rederiets økonomi (regnskap, budsjetter og forskjellige kalkyler).

Kursets innhold:

1. Innføring i bedriftsøkonomi.
Kostnader.
Investeringskalkyler.
2. Regnskap.
Driftsregnskap (skipets driftskostnader og driftsinntekter).
Rederiets forretningsregnskap.
3. Budsjetter.
Budsjett for driftskostnader og driftsinntekter.
Resultat- og likviditetsbudsjetter.

Undervisning:	Forelesninger og oppgaveløsninger 6 timer pr. uke.
Varighet:	9 uker.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
BEDØK 13

Kursets navn:
Eksportmarkedsføring og eksempelstudier

Vekttall:
2

Forkunnskaper:
BEDØK 7, BEDØK 8 og BEDØK 11

Kursets formål:

Å trekke fram en del av de problemer som framstår med særlig vekt for en eksportbedrift.
Å belyse kursene BEDØK 7, BEDØK 8 og BEDØK 11 ved eksempelstuier (cases).

Kursets innhold:

Eksportmarkedsføringen — dens spesielle problemer og deres løsning i et helhetsbillede for bedriften.
Utvalgte eksempelstudier som belyser integrasjon mellom tidligere kurs på spesialiseringsretningen og bruk av modeller i problemløsningen.

Undervisning:

3 timer forelesninger og diskusjoner pr. uke.

Varighet:

1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
BEDØK 14

Kursets navn:
Regnskapsanalyse

Forkunnskapskrav:
BEDØK 0

Kursets formål:

Gi en innføring i de viktigste teknikker og prinsipper for analyse og vurdering av årsregnskap.

Kursets innhold:

- 1) Regnskapsvesenets oppgaver og problemer.
- 2) Strømningsanalyser.
- 3) Konsernregnskap.
- 4) Regnskap og prisnivåendringer.
- 5) Sentrale lovbestemmelser.
- 6) Årsregnskapet som informasjonskilde.

Undervisning:

3 timer pr. uke samt kollokvier.

Varighet:

1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
BEDØK 15

Kursets navn:
Økonomisk integrasjon

Vekttall: 2	Forkunnskaper: BEDØK 2, BEDØK 14, BEDØK 3, SAMVIT 1, SAMVIT 2 SAMVIT 15
Kursets formål:	<ul style="list-style-type: none"> – Hjelp studenten til å se helhet og sammenheng i studiet, se sammenheng mellom studiet og aktuell samfunnsproblematikk og relatere studiet til egen framtidsplanlegging.
Kursets innhold:	<ul style="list-style-type: none"> – Innføring i vitenskapskritikk og modellbygging. – Systemkompleksitet, informasjon og kontroll, Målningsproblematikk, desentraliserings- og suboptimaliseringsproblematikk. – Problematisering av forskjellen på bedriftsøkonomiske og samfunnsøkonomiske kalkyler: Evaluerer av investeringskriterier. Bedrifts- og samfunnsøkonomisk valg av kalkulasjonsrente. Bedrifts- og samfunnsøkonomiske kostnader. Det teoretiske grunnlaget for nytte-kostnadsanalysen og praktiske eksempler. – Skattenes samfunnsøkonomiske og bedriftsøkonomiske virkninger: Hvorfor vi har skatter. Velferdsteoretiske synspunkter på valg mellom skatteformer. Partielle analyser av forskjellige skatteformers virkninger på bedriftsøkonomiske analyser. – Innføring i maktproblematikk og en oversikt over foretakstyper som er spesielt aktuelle i den sammenheng (multinasjonale selskaper, oligopol).
Undervisning:	Forelesning og seminar 3 timer pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: BEDØK 16	Kursets navn: Regnskapslovgivning og regnskapspraksis
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: JUR 3
Kursets formål:	Gi en oversikt over de viktigste norske regnskapsregler og den praktiske anvendelse av disse.
Kursets innhold:	<ol style="list-style-type: none"> 1. En systematisk gjennomgåelse av norske regnskapsregler. 2. Aksjelovens regler om årsoppgjør og årsberetning.

3. Skattelovgivningens regnskapsregler.
4. Årsoppgjør i praksis.

Undervisning: Forelesning og oppgaveløsninger 3 timer pr. uke.
Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: Kursets navn:
BEDØK 17 Teknisk økonomi

Vekttall: Forkunnskapskrav:
2 **BEDØK 2, BEDØK 14, BEDØK 3, SAMVIT 1, SAMVIT 2**

Kurset er under utarbeidelse i økonomisk fagseksjon.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: Kursets navn:
BEDØK 18 Befraktning

Vekttall: Forkunnskapskrav:
2 **BEDØK 2, BEDØK 14, BEDØK 3, BEDØK 10, KVANT 6**

Kursets formål: Behandle sentrale sider ved rederiets inntektsside.

Kursets innhold: Inntektsorienterte rederimål.
Markesformer og markedstilpasning i skipsfarten.
Befraktningfunksjonen.
Ulike trades.
Slutninger.
Oppfølging og kontroll.
Seilingsplanlegging.
Investerings i skip.
Kontrahering.
Kjøp og salg av brukte skip.

Undervisning: Forelesninger og oppgavegjennomgåing 3 timer pr. uke.
Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
BEDØK 19

Kursets navn:
Regnskapsorganisasjon og systemer

Vekttall:
2

Varighet: 1 semester.

Kurset er under utarbeidelse i økonomisk fagseksjon.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
BEDØK 20

Kursets navn:
Revisjonslære 2

Vekttall:
2

Varighet: 1 semester.

Kurset er under utarbeidelse i økonomisk fagseksjon.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
BEDØK 21

Kursets navn:
Revisjonslære 3

Vekttall:
2

Varighet: 1 semester.

Kurset er under utarbeidelse i økonomisk fagseksjon.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
BEDØK 22

Kursets navn:
Revisjonslære 4

Vekttall:
2

Varighet: 1 semester.

Kurset er under utarbeidelse i økonomisk fagseksjon.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
EDB 1

Kursets navn:
Grunnkurs i databehandling

Vekttall:
2

Kursets formål:

Kurset har til hensikt å gi en innføring i sentrale problemstillinger i forbindelse med automatisk databehandling, en orientering om de maskinelle og programutrustningsmessige hjelpemidler og om de arbeidsmetoder og krav som vil stilles det personell som utøver de forskjellige funksjoner.

Kursets innhold:

1. Datamaskin — generelt om datamaskinens oppbygging og virkemåte.
2. Høynivåspråk — BASIC.
3. Databehandling — registrering, bearbeiding, sortering, lagring.
4. Programutrustning.
5. Datamaskinens anvendelsesområde.
6. Samfunnsmessige aspekter ved datamaskinanvendelse.

Undervisning:

4 timer forelesninger og gruppearbeid pr. uke.

Varighet:

1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
EDB-11

Kursets navn:
Databehandling for skipsoffiserer

Vekttall:
2

Kursets formål:

Kurset gir en innføring i oppbygging og bruk av datamaskiner. Det legges vekt på å presentere anvendelse av datamaskiner ombord i skip og ulike konsekvenser av dette. Kurset omfatter dessuten innføring i et programmeringsspråk.

Varighet:

9 uker.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
EDB 21

Kursets navn:
Grunnleggende databehandling

Vekttall:
2

Kursets formål:	Kurset skal gi ei innføring i oppbygning og bruk av sentrale datamaskinutrustningar, og innføring i maskinspråk og assemblyprogrammering.
Kursets innhold:	Algoritimer. Datamaskinens oppbygging. Talsystem og koder. 1/0-enheter og ytre lagre. Programmering i maskinspråk. Adressering med base- og indeksregister. Innføring i assemblyprogrammering. Løysing av obligatoriske oppgåver.
Undervisning:	4 timar forelesning og gruppearbeid pr. veke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: EDB 22 Kursets navn: Programmering i FORTRAN

Vekttall:
4*

Kursets formål: I kurset gjennomgås generelle programmeringsteknikker og metoder ved praktisk opplæring i FORTRAN.

Kursets innhald: FORTRAN-språket.
Representasjon av data.
Programmeringsteknikker.
Dokumentasjonsteknikker.
Dataregistre (filer).
Testing og feilsøking.
Søking og sortering.
Operasjonssystemer.
Løysing av obligatoriske oppgåver.

Undervisning: 6 timar forelesning og gruppearbeid pr. veke.

Varighet: 1 semester.

* Studentar som tar både EDB 22 og EDB 29 får 6 poeng til saman.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: EDB 23 Kursets navn: Spesiell programutrustning

Vekttall: 4	Forkunnskapskrav: EDB 21, eller EDB 1, EDB 22 eller EDB 29
Kursets formål:	Kurset skal gi erfaring i bruk av større programpakker.
Kursets innhold:	Man vil gjennomgå programpakker som ofte benyttes i næringslivet (lagerstyring, nettverksteknikk, etc.).
Undervisning:	6 timer forelesninger og gruppearbeid pr. uke. Det vil bli lagt stor vekt på å øve praktisk bruk av programpakkene.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: EDB 24	Kursets navn: Operasjonssystemer
Vekttall: 4	Forkunnskapskrav: EDB 22, EDB 25
Kursets formål:	Kurset skal gi innføring i sentrale deler av eit operasjonssystem, samt gjera studentane i stand til å vurdere og modifisere eksisterande system.
Kursets innhald:	<ul style="list-style-type: none"> — Maksinutstyr, avbruddssystem og programmering av ytre enheter. — Oppbygging og virkemåte til assembler, kompilator, ladar. — Forskjellige driftsprinsipper. — Administrasjon av hukommelsen. — Kontroll av parallelle prosessar. — Filsystem. — Styrespråk. — Målsetning for operasjonssystemer. — Løysing av obligatoriske oppgåver.
Undervisning:	6 timar forelesning og gruppearbeid pr. veke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: EDB 25	Kursets navn: Assemblyprogrammering
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: EDB 21

Kursets formål:	Kurset skal gi opplæring i teknikker i assemblyprogrammering, og gi innføring i ein assemblers oppbygging.
Kursets innhald:	Kommandoar og instruksjonar i eit assemblyspråk. Programmeringsteknikker. Adresseringsteknikker. Grunnleggande prinsipp for ein assemblers oppbygging. Makros. Program på binær relokerbar format. Representasjon og utføring av aritmetiske uttrykk. Løysing av obligatoriske oppgåver.
Undervisning:	4 timar forelesning og gruppearbeid pr. veke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: EDB 26	Kursets navn: Datastruktur og datarepresentasjon
Vekttall: 4	Forkunnskapskrav: EDB 22, KVANT 1
Kursets formål:	Kurset omfatter forskjellige måter for lagring, gjenfinning og behandling av datamengder med vurdering av effektivitet og økonomi. Karakteristiske egenskaper ved de enkelte lagringsmedier vil bli gjennomgått. Det legges stor vekt på at studentene skal gis øvelse i å anvende de strukturer som presenteres.
Kursets innhold:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Grunnleggende begreper (tegn, felt, segment, post, fil, data/informasjon). 2. Karakteristiske trekk ved lagringsmedier (bånd, plate-lager, trommel). 3. Graf-beskrivelse. 4. Elementære organisasjonsformer (sekvensiell. Indeks-sekvensiell, kjedestrukturer, transformert adressering). 5. Sortering, søking, fletting. 6. Trestrukturer. 7. Strukturdiagram. 8. Databanker. 9. Analyse av ulike databehandlingsprosesser for forskjellige organisasjonsformer med hensyn til tid, plass, kostnader, etc. 10. Filsystemet på ADH's dataanlegg.
Undervisning:	6 timer forelesninger og gruppeøvelser pr. uke. Obligatoriske oppgaver.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: EDB 27 Kursets navn: Teknisk utstyr

Vekttall: 3

Kurset er under utarbeiding, og det tas forbehold om undervisning studieåret 1976/77.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: EDB 28 Kursets navn: Spesielle programmeringsteknikker

Vekttall 2 Forkunnskapskrav: EDB 22, EDB 26

Kursets formål: Kurset skal gi opplæring i programmeringsstil, og ikke-numeriske programmeringsmetodar.

Kursets innhold:

- Programmeringsmåtar og teknikker.
- Innføring i algoritmer.
- Datastruktur.
- Rekursiv programmering.
- Språk for behandling av lister.
- Obligatoriske oppgåver.

Undervisning: 4 timar forelesning og gruppearbeid pr. veke.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: EDB 29 Kursets navn: Programmering i COBOL

Vekttall: 4* Forkunnskapskrav: EDB 21 eller EDB 1

Kursets formål: Kurset skal gi opplæring og øvelse i bruk av høynivåspråket COBOL.

Kursets innhold: Kurset skal dekke følgende (i ukronologisk rekkefølge):

- 1 Innføring i COBOL-språket.
- 2 Oppbygging av et COBOL-program.
- 3 Bruk av tabeller.
- 4 Behandling av registre (sekvenssielle, direkte, relative, indekssekvensielle).
- 5 Sortering og søking.
- 6 COBOL-bibliotek.
- 7 Segmentering og sammenkobling av program.
- 8 Behandling av tekststrenger.
- 9 Metode for utvikling av programmer (grunnlag, prokart, dokumentasjon, standardisering).
- 10 Uttesting og feilsøking.
- 11 Operasjonssystemet DOS og Agder Datasenters IBM-anlegg.
- 12 Programeksempler.

Undervisning: 6 timer forelesning og gruppearbeid pr. uke. Obligatoriske oppgaver.

Varighet: 1 semester.

* Studenter som tar både EDB 22 og EDB 29, vil bare få 6 vekttall til sammen for disse kursene.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
EDB 30

Kursts navn:
Datanett

Vekttall:
2

Forkunnskapskrav:
EDB 21

Kursets formål:

Kurset skal gi ein oversikt over metodar og utstyr for data-overføring.

Kursets innhald:

Bruk av datanett.
Krav til eit datanett.
Transmisjon.
Programutstyr.
Terminaler.
Arbeidet med datanett i Norge og andre land.

Undervisning:

4 timar pr. veke.

Varighet:

1 semeseter.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
ENG 1

Kursets navn:
Engelsk hovedspråk 1

Vekttall:
8

Kursets formål:

- a) Praktisk språkferdighet:
Kurset tar sikte på å oppøve evnen til å forstå muntlige og skriftlige framstillinger på engelsk og gjengi disse med egne ord i muntlig og/eller skriftlig form.
Kurset skal også gi øvelse i å omsette fra norsk til engelsk og omvendt, en rekke ulike språktyper fra forskjellige emneområder.
- b) Engelsk grammatikk:
Kurset skal gi studentene innsikt i de systematiske trekk ved moderne engelsk setningsbygning og språkbruk, særlig de trekk som skjelner engelsk fra norsk.
- c) Engelsk fonetikk:
Kurset skal gi studentene en innføring i hovedtrekk i engelsk fonetikk (lydlære) og intonasjon. Det vil bli lagt vekt på å oppøve en mest mulig korrekt uttale (britisk engelsk).

Kursets innhold:

- a) Praktisk språkferdighet:
Stoffet vil bli gitt i form av ulike prosatekster og forskjellige typer lydbåndprogrammer av generell karakter samt mer spesialiserte språktyper innen jus, økonomi, shipping, politikk, teknikk, naturvitenskap osv.
- b) Engelsk grammatikk:
Engelsk grammatikk-teori, øvelser og problemløsninger.
- c) Engelsk fonetikk:
Intonasjonsteori, første semester (del av ENG 12).
Intonasjonsøvelser, andre semester.
Fonetikkteori.
Gruppeøvelser i lydlære.
Øvelser i språklaboratorium.

Undervisning:

- a) Praktisk språkferdighet:
Undervisningen vil dels foregå i språklaboratoriet, dels i klasserom.
3. timer pr. uke.
- b) Engelsk grammatikk:
Forelesninger 2 timer pr. uke.
- c) Engelsk fonetikk:
Forelesninger, gruppeøvelser, språklaboratorieøvelser.
2 timer pr. uke.

Varighet:

- a) Praktisk språkferdighet:
2 semestre.

- b) Engelsk grammatikk:
2 semestre.
 - c) Engelsk fonetikk:
2 semestre.
-

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: ENG 2	Kursets navn: Engelsk hovedspråk 2
Vekttall: 8	Forkunnskapskrav: ENG 1
Kursets innhold:	Kurset er under utarbeidelse i Tolk-oversetterseksjonen.
Varighet:	2 semestre.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: ENG 3	Kursets navn: Engelsk bispråk 1
Vekttall: 4	
Kursets formål:	<ul style="list-style-type: none">a) Skriftlig oversettelse: Kurset skal gi øvelse i å omsette prosatekster av generell språklig karakter fra norsk til engelsk, og omvendt.b) Engelsk grammatikk: Kurset skal gi studentene kjennskap til enkelte trekk ved moderne engelsk setningbygning og språkbruk, særlig de trekk som skjelner engelsk fra norsk.c) Engelsk fonetikk: Kurset skal gi studentene en kort innføring i enkelte hovedtrekk i engelsk fonetikk (lydlære) og intonasjon. Det vil bli lagt vekt på å oppøve en mest mulig korrekt uttale (britisk engelsk).
Kursets innhold:	<ul style="list-style-type: none">a) Skriftlig oversettelse: Korte prosatekster på engelsk og norsk. Språket er av moderat (middels) vanskelighetsgrad.b) Engelsk grammatikk: Engelsk grammatikkteori og problemløsninger.c) Engelsk fonetikk: Intonasjonsøvelser. Fonetikkteori. Gruppeøvelser i lydlære. Øvelser i språklaboratorium.

Undervisning:	a) Skriftlige oversettelse: Forelesninger/gruppeøvelser 1 time pr. uke. b) Engelsk grammatikk: Forelesninger/gruppeøvelser 1 time pr. uke. c) Engelsk fonetikk: Forelesninger/gruppeøvelser/språklaboratorieøvelser 1 time pr. uke.
Varighet:	a) Skriftlig oversettelse: 2 semestre. b) Engelsk grammatikk: 2 semestre. c) Engelsk fonetikk: 2 semestre.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: ENG 4	Kursets navn: Engelsk bispråk 2
Vekttall: 4	Forkunnskapskrav: ENG 3
Kursets innhold:	Kurset er under utarbeidelse i Tolk-oversetterseksjonen.
Varighet:	2 semestre. Undervisningen begynner høsten 1977.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: ENG 10	Kursets navn: American Studies
Vekttall: 6(4*)	
Kursets formål:	Å gi studentene en innføring i amerikansk litteratur og sivilisasjon, med konsentrasjon om det 19. og 20. århundre.
Kursets innhold:	Amerikansk litteratur (drama, poesi og prosa). Amerikansk kulturkunnskap. Disse to disipliner søkes integrert, i det emner og tekster fra begge områder vil utfylle hverandre.
Undervisning:	Ca. 4 forelesninger og gruppetimer ukentlig. Tutorials.
Varighet:	2 semestre.

*) For studenter fra andre studieretninger eller deltidsstudenter som bare tar dette ene kurset.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
ENG 11

Kursets navn:
British Studies

Vekttall:
6(4*)

Kursets formål: Å gi studentene en innføring i britisk litteratur og sivilisasjon, med konsentrasjon om det 19. og 20. århundre.

Kursets innhold: Britisk litteratur (drama, poesi, prosa).
Britisk kulturkunnskap.
Disse to disipliner søkes integrert, i det emner og tekster fra begge områder vil utfylle hverandre.

Undervisning: Ca. 4 forelesninger og gruppetimer ukentlig. Tutorials.

Varighet: 2 semestre.

*) For studenter fra andre studieretninger eller deltidsstudenter som bare tar dette kurset.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
ENG 12

Kursets navn:
Fonetikk

Vekttall:
4

Kursets formål: Å gi studentene praktiske uttaleøvelser og kunnskaper i engelsk fonetikkteori slik at de skal kunne ha et grunnlag for å forbedre deres egen (og deres framtidige elevers) uttale.

Kursets innhold: Intonasjonsteori.
Intonasjonsøvelser.
Fonetikkteori.
Lydøvelser.

Undervisning: 3 teoriforelesninger første semester.
2 øvelsestimer med oppgaveskriving annet semester.
1 gruppetime annenhver uke, begge semestre.
1 time i språklaboratoriet annenhver uke, begge semestre.

Varighet: 2 semestre.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
ENG 13

Kursets navn:
Grammatikk og oversettelse

Vekttall:
4

Kursets formål: Å gi studentene praktisk dyktighet i skriftlig og muntlig engelsk språkbruk (vokalbular, setningsbygning, idiomer, prosastilater) og innsikt i den grammatiske beskrivelse av og forklaring på de systematiske trekk ved engelsk setningsbygning.

Kursets innhold: Grammatikkforelesninger.
Grammatikkøvelser.
Oversettelsesøvelser.

Undervisning: Ca. 4 forelesninger og gruppetimer ukentlig.

Varighet: 2 semestre.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
FRANSK 1

Kursets navn:
Fransk hovedspråk

Vekttall:
8

Kursets formål: Kurset har et generelt siktemål: Å utvikle studentenes ferdighet i å forstå og bruke fransk språk muntlig og skriftlig. Kursets spesielle mål: Å utdanne tolker og oversettere som er i stand til – på et mellomnivå – å overføre tale og tekst fra det ene språk til det andre i begge retninger, har som forutsetning ervervelsen av de generelle ferdigheter.

Kursets innhold: Fordeles derfor på følgende grunnleggende disipliner:

- a) Fonetikk:
Denne disiplin skal gi studentene kjennskap til prinsippene for fransk uttale, gjøre dem bevisste overfor det franske lydsystem, og gi dem øvelse i anvendt fonetikk.
- b) Grammatikk:
Denne del av kurset skal grunnfeste studentenes elementære grammatikkunnskaper, og bygge disse videre ut som grunnlag for muntlig og skriftlig beherskelse av språket.
- c) Muntlig ferdighet:
Er både en disiplin med sitt eget mål og sin egen verdi,

og en hjelpedisiplin for utvikling av skriftlig ferdighet. Muntlig ferdighet vil i elementær betydning si at studentene kan tale og samtale på fransk. Ferdigheten utvikles videre til å omfatte beherskelse av flere språknivåer og fagspråk. Dette ansees som nødvendig for å kunne tolke og gi muntlige oversettelser.

d) Skriftlig ferdighet:

Vil først og fremst omfatte skriftlige oversettelsesøvelser, men også resymeer, referater og frie framstillinger.

Undervisning:

- a) 2 timer pr. uke i 1. semester holdes teoriforelesninger, lytte-, uttale- og transkripsjonsøvelser. 1 time pr. uke i 2. semester drives øvelser i korrektiv fonetikk. Dertil laboratorieøvelser.
- b) 1 time pr. uke i 1. og 2. semester: Forelesninger og øvelser.
- c) 1 time pr. uke i 1. semester og 2 timer pr. uke i 2. semester drives praktiske øvelser over sakprosa, hentet fra artikler, bøker eller lydbånd, samt novellistisk stoff som belyser aktuell fransk virkelighet.
- d) 2 timer pr. uke i 2. semester. Varierte skriftlige øvelser.

Varighet:

2 semestre.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
FRANSK 2

Kursets navn:
Fransk hovedspråk 2

Vekttall:
8

Forkunnskapskrav:
FRANSK 1

Kursets innhold:

Kurset er under utarbeidelse i Tolk-oversetterseksjonen.

Varighet:

2 semestre.
Undervisningen begynner høsten 1977.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
FRANSK 3

Kursets navn:
Fransk bispråk 1

Vekttall:
4

Kursets innhold:

Kurset vil benytte utvalgte deler av FRANSK 1 og er under utarbeidelse i Tolk-oversetterseksjonen.

Varighet:

2 semestre.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
FRANSK 4

Kursets navn:
Fransk bispråk 2

Vekttall:
4

Forkunnskapskrav:
FRANSK 3

Kursets innhold:

Kurset er under utarbeidelse i Tolk-oversetterseksjonen og vil bestå av utvalgte deler av FRANSK 2.

Varighet:

2 semestre.
Undervisningen begynner høsten 1977.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
NORSK 1

Kursets navn:
Praktisk norsk 1

Vekttall
4

Kursets formål:

Kurset tar sikte på å utvikle praktisk språkferdighet sammen med evnen til å vurdere ulike språksituasjoner og ytningstyper.

Kursets innhold:

Rettskrivning (prinsipper og normer, avvik, aktuelle problem, transkripsjonssystemer). Tegnsetting (særlig kommatering). Grammatikk (termer i fonetikk og formålære, forhold til bokmål/nynorsk, setningsdannelse, språklig tilgjengelighet). Tekststudier (syntaktisk analyse og genremessige bestemmelse av ulike teksttyper (norske originaler) parallelt med studium av tilsvarende tekster omsatt fra fremmedspråk til norsk). Skrivetrening (oversettelser og andre former for tekstbearbeiding).

Undervisning:

3 timer pr. uke fordelt på forelesninger og seminar.

Varighet:

2 semestre.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
NORSK 2

Kursets navn:
Praktisk norsk 2

Vekttall:
4

Forkunnskapskrav:
NORSK 1

Kursets formål:

Kurset er en videreføring av Praktisk norsk 1. Det tar sikte

på å gi en funksjonell språklig og kommunikasjonsmessig innsikt og på å utvikle praktisk språkferdighet.

Kursets innhold:	Språklige normer og språkrøkt (typer av påvirkning, aktuelle problem særlig ved innføring av nye ord og konstruksjoner). Betydningslære (ordvalg, synonymikk, forholdet stilriktighet/(logisk) språkriktighet ved oversettelser til norsk). Pragmatikk (kommunikasjonsteori, språk og sosiale roller, fagspråk). Skrivetrening (vurdering av tekster m. h. t. klarhet og presisjon kombinert med oversettelser og transponeringsøvelser — dvs. omforming fra en språklig rolle/genre til en skiftninger i forholdet avsender/mottaker/medium/intensjon).
Undervisning:	3 timer pr. uke fordelt på forelesninger og seminarer. Undervisningen tar til høsten 1977.
Varighet:	2 semestre.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: FORV 1	Kursets navn: Offentlig forvaltning 1
Vekttall: 4	
Kursets formål:	Gi en innføring i forvaltningsrettens alminnelige del med særlig vekt på forvaltningsloven. Kurset tar deretter sikte på å gi studentene en teoretisk og praktisk opplæring i saksbehandlings- og utredningsteknikk i den offentlige forvaltning.
Kursets innhold:	Kursets teoretiske del tar opp den offentlige kompetanse. Videre gjennomgås ulike typer saksbehandling. Saksbehandlingssfaser og komitesekretærens oppgaver. Kursets analytiske del gjennomgår eksempler på saksbehandling. Den praktiske del består i å skrive saksutredninger, sammendrag av komiteinnstillinger m. m.
Undervisning:	Kurset vil bygge på forelesninger og gruppearbeid, med hovedvekten på gruppearbeid.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: FYSIKK 1	Kursets navn: Allmenn fysikk 1
Vekttall: 5	Forkunnskapskrav: Undervisningen bygger videre på realartiumsnivå i fysikk og matematikk.
Kursets formål:	Undervisningen vil søke å tilpasse behovet for fysikk hos studenter som ønsker en realfagorientert fagkrets, eller studenter som ønsker noe kjennskap til moderne naturvitenskap.
Kursets innhold:	Klassisk mekanikk, svingninger, bølger. Spesiell relativitetsteori. Termofysikk. Laboratorieøvelser, målemetodikk.
Undervisning:	8 timer forelesninger og gruppearbeid pr. uke. 2 timer laboratoriearbeid pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: FYSIKK 2	Kursets navn: Allmenn fysikk 2
Vekttall: 5	Forkunnskapskrav: FYSIKK 1
Kursets formål:	Undervisningen vil søke å tilpasse behovet for fysikk hos studenter som ønsker en realfagorientert fagkrets, eller studenter som ønsker noe kjennskap til moderne naturvitenskap.
Kursets innhold:	Elektrisitet og magnetisme. Optikk. Moderne fysikk (atomfysikk — elementærpartikkelfysikk). Laboratorieøvelser.
Undervisning:	8 timer forelesninger og gruppearbeid pr. uke. 2 timer laboratoriearbeid pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
JUR 1–2

Kursets navn:
Rettslære 1

Vekttall:
4

Kursets formål:

Gi en oversikt over viktige deler av rettssystemet og vise hvordan de forskjellige samlivsforhold reguleres av rettslige regler. Dessuten tar en sikte på å oppøve studentenes vurderingsevne og evne til å løse arbeidsoppgaver hvor lover forskrifter og annet rettslig stoff danner grunnlaget for de avgjørelser som skal treffes.

Kursets innhold:

Personrett, ektefellers formuesforhold ved skifte, arverett m/skifte, kontraktsrett, herunder kjøpsrett og reglene om pengekrav, forsikrings- og trygderett, erstatningsrett, forvaltningsrett og sivilprosess og tvangsfullbyrdelse.

Undervisning:

Forelesninger og seminarer.

Varighet:

2 semestre.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
JUR 3

Kursets navn:
Skatterett

Vekttall:
2

Kursets formål:

Gi en innføring i skatterett.

Kursets innhold:

Kurset gir en bred innføring i skatteretten og behandler følgende emner: De forskjellige skattemyndigheter, hvem som er skattepliktige, hvor de er skattepliktige, tidspunktet for beskatningen, ansettelse av formue og inntekt, betinget skattefritak, beskatningen av aksjeselskaper og en kort oversikt over reglene for folketrygdavgifter. Herunder vil en også i noen grad komme inn på de spesielle spørsmål som reiser seg ved beskatning av næringsdrivende.

Undervisning:

Forelesninger 3 timer pr. uke.

Varighet:

1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
JUR 4

Kursets navn:
Sjørett

Vekttall:
4

Kursets formål:

Gi en innføring i de fleste disipliner innen sjøretten med særlig vekt på befraktningsrett. Videre oppøve studentenes evne til å finne fram til og anvende de relevante rettsregler.

Kursets innhold:

Rettsregler om skip og rederi, felleshavari, sammenstøt til sjøs, berging, rederansvar, sjøpant, befraktning, mannskapsrett og sjøforsikring.

Undervisning:

Forelesninger 3 timer pr. uke.

Varighet:

2 semestre.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
JUR 6

Kursets navn:
Kommunallovgivning

Vekttall:
2

Kursets formål:

Tar sikte på å gjøre studentene kjent med sentrale deler av kommunallovgivningen.

Kursets innhold:

Følgende emner behandles:
Valg, kommuneloven, fylkeskommuneloven, utbygning (bygningsloven m. m.), reglene om folketrygd samt sosialloven.

Undervisning:

Forelesninger og seminarer.

Varighet:

1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
JUR 8

Kursets navn:
Jordbruksrett

Vekttall:
2

Kursets formål:	Gi en innføring i aktuelle regler om fast eiendom.
Kursets innhold:	Følgende lover behandles: Jordloven, konsesjonsloven og odelsloven.
Undervisning:	Forelesninger og seminarer.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: JUR 10	Kursets navn: Skatterett II
Vekttall: 2	
Kursets formål:	Forutsetter kunnskaper som svarer til skatterett I, særlig med sikte på dem som skal ta revisoreksamen.
Kursets innhold:	Moms, investeringsavgift, arveavgift og skatteregler som særlig gjelder bedrifter.
Undervisning:	Forelesninger 3 timer pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: JUR 11	Kursets navn: Rettslære 2
Vekttall: 2	
Kursets formål:	Er en fortsettelse av Rettslære I med særlig sikte på studenter som skal ta revisoreksamen.
Kursets innhold:	Tingsrett, panterett, selskapsrett, konkurranserett og konkurs.
Undervisning:	Forelesninger og seminarer.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
JUR 12

Kursets navn:
Sosiallovgivning

Vekttall:
2

Kursets formål: Gi en innføring i de sider av rettssystemet som er av særlig betydning for dem som arbeider innenfor sosialsektoren. Det kreves ikke forkunnskaper i juridiske fag.

Kursets innhold: Kurset er under oppbygning og det nærmere innhold er ennå ikke fastlagt.

Undervisning: Kbinert forelesninger/gruppearbeid.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
KJEMI 1

Kursets navn:
Genrell kjemi

Vekttall:
5

Kursets formål: Å gi en innføring i de grunnleggende begreper i kjemien, dels ved forelesninger og dels ved laboratoriearbeid etc.

Kursets innhold: Atomteori, periodisk system, bindingsteori, syre/base, kjemiske likevekter, struktur, reaksjonskinetikk, entalpi/entropi, reaksjoner i vannløsninger og noen utvalgte grunnstoffer. Laboratoriearbeidet er obligatorisk. Det kreves godkjent journal for å gå opp til eksamen. Regneøvelser og kollokvier støtter teorien.

Undervisning: Forelesninger 4 timer pr. uke.
Laboratorieøvelser 5 timer pr. uke.
Regneøvelser 2 timer pr. uke.
Kollokvier 1 time pr. uke.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
KJEMI 2

Kursets navn:
Uorganisk kjemi

Vekttall:
5

Forkunnskapskrav:
KJEMI 1 eller tilsvarende

Kursets formål:	Gi en generell oversikt over den uorganiske kjemi, ved forelesninger og laboratoriearbeid, kollokvier og regneøvelser.
Kursets innhold:	Hovedvekten legges på å gi oversikt over de kjemiske egenskaper for grunnstoffene og deres forbindelser, belyst ved beskrivelse av deres reaksjoner og enkelte viktige framstillingsmetoder. Det legges særlig vekt på de typiske trekk i den uorganiske kjemien.
Undervisning:	Forelesninger 4 timer pr. uke. Laboratorieøvelser og gjennomgåelse 5 timer pr. uke. Kollokvier og regneøvelser 3 timer pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: KJEMI 3	Kursets navn: Organisk kjemi
Vekttall: 5	Forkunnskapskrav: KJEMI 1
Kursets formål:	Å gi en innføring i grunnleggende organisk kjemi.
Kursets innhold:	Forelesningene gir oversikt over de viktigste organiske stoffgrupper og deres reaksjoner. Det legges vekt på forståelsen av de generelle prinsipper i reaksjonsmekanismene. Laboratoriekurset belyser teorien ved at en del typiske synteser utføres. Det vil også bli utført en del oppgaver av analytisk karakter.
Undervisning:	Forelesninger 4 timer pr. uke. Laboratorieøvelser ca. 90 timer. Kollokvier og laboratorieforberedelse 2 timer pr. uke.
Vargihet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: KJEMI 4	Kursets navn: Analytisk kjemi 1
Vekttall: 3	Forkunnskapskrav: KJEMI1 eller tilsvarende
Kursets formål:	Gi en innføring i de metoder som benyttes for kvantitativ

analyse, og oppøve de eksperimentelle ferdigheter i analytisk arbeid, begge deler ved praktisk laboratoriearbeid.

Kursets innhold:	I kurset gjennomgås gravimetriske og volumetriske metoder, elektrolyse, potensiometriske, kolorimetriske, komplekso-metriske og konduktometriske titreringer, samt spektrofotometriske metoder.
Undervisning:	Forelesninger og gjennomgâelser 2 timer pr. uke. Laboratoriekurs ca. 120 timer.
Varighet:	1 memester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: KJEMI 5	Kursets navn: Analytisk kjemi 2
Vekttall: 3	Forkunnskapskrav: KJEMI 4 og KJEMI 1
Kursets formål:	Videreføring av KJEMI 4. Innføring i moderne analytiske instrumentelle metoder i praksis på et laboratorium. Teorien gis i forelesninger.
Kursets innhold:	Optiske metoder som spektrofotometri og atomabsorpsjonsspektrofotometri og flammefotometri.. Elektrokjemiske metoder som polarografi, amperometrisk og coulometrisk titrering. Gasskromatografi. Separasjonsmetoder. Prøvetagning. Analyse av et spesielt materiale.
Undervisning:	Forelesninger og gjennomgâelser 2 timer pr. uke. Laboratoriekurs ca. 120 timer.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: KJEMI 6	Kursets navn: Spesialanalyser m/seminaroppgave
Vekttall: 2 + 4	Forkunnskapskrav: KJEMI 4 og KJEMI 5
Kursets formål:	Kurset skal gi en innføring i selvstendig løsning av analyseoppgaver, herunder litteraturstudier og vurdering av forskjellige analysemetoder.

Kursets innhold:	Formulering av en konkret analyseoppgave basert på studentenes interesser. Utførelse av det praktiske analysearbeidet i forbindelse med dette. Det skrives en sammenfatning av semesterets arbeid i en skriftlig rapport (seminaroppgave). Arbeidet skjer normalt i grupper på 2–3 studenter.
Undervisning:	Seminar 2 timer pr. uke. Hver av gruppene har en ansvarlig faglærer som gir individuell veiledning etter behov.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: KJEMI 7	Kursets navn: Spesielle analytiske metoder (teori)
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: KJEMI 4 og KJEMI 5
Kursets formål:	Kurset skal være en videreføring av analysekursene KJEMI 4 og KJEMI 5 ved å gi en utdybning av det teoretiske grunnlag for de mest anvendte moderne analysemetoder.
Kursets innhold:	Atom- og molekylspektroskopiske metoder, slike som atomabsorpsjon og -emisjon, UV/synlig, infrarød spektrofotometri og NMR. Videre røntgenmetoder, massespektrometri, radiokjemiske og kromatografiske metoder.
Undervisning:	Forelesninger 2 timer pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: KVANT 0 + 1	Kursets navn: Matematikk grunnkurs med forkurs
Vekttall: 2	
Kursets formål:	Som for KVANT 1. Kurset er spesielt beregnet på studenter uten artium eller som p. g. a. svak bakgrunn i matematikk fra artium, vil ha vansker med å følge KVANT 1 over bare ett semester.

Kursets innhold:	KVANT 0-delen (som varer 7–8 uker), tar opp likninger av 1. og 2. grad, ulikheter, funksjonsbegrepet, grafisk framstilling, polynomer og derivasjon. Forøvrig behandles de samme emnene som i KVANT 1, men i saktere tempo over 1 1/2 semester.
Undervisning:	4 timer pr. uke + 2 timer gruppearbeid.
Varighet:	2 semestre.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: KVANT 1	Kursets navn: Matematikk grunnkurs
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: Matematikkunnskaper på gymnasnivå, minimum språk- artium. Se KVANT 0 +1
Kursets formål:	Kurset skal gi en elementær innføring i matematisk analyse. Det legges vekt på metoder som er spesielt viktig for studentenes arbeid med de økonomiske fagene.
Kursets innhold:	Ikurset behandles følgende emner: a) Funksjoner av en og flere variable. b) Derivasjon. c) Maksimums- og minimumsproblemer for funksjoner av en og flere variable. d) Litt om integrasjon.
Undervisning:	4 timer pr. uke + 2 timer gruppearbeid.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: KVANT 2	Kursets navn: Lineær algebra
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: Som for KVANT 1
Kursets formål:	Kurset skal gi en elementær innføring i matrisealgebra og lineære ligningsproblemer. Kurset er beregnet på studenter i økonomi og EDB.
Kursets innhold:	I kurset behandles følgende emner: a) Matriser og vektorer. b) Systemer av lineære ligninger og ulikheter.

- c) Determinanter.
- d) Lineær programmering (to variable).

Undervisning: 3 timer pr. uke.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: KVANT 3 Kursets navn: Numerisk matematikk

Vekttall: 3 Forkunnskapskrav: KVANT 1 og EDB 1

Kursets formål: Kurset tar sikte på å gi en innføring i de viktigste og mest grunnleggende numeriske metodene. Det vil bli lagt vekt på løsning av numeriske problemer ved hjelp av datamaskin. Kurset er beregnet på studenter i EDB og økonomi.

Kursets innhold: Følger og rekker. Potensrekker. Taylors formel. Feilanalyse. Numerisk løsning av ikke-lineære ligninger. Interpolasjon og approksimasjon. Integrasjonsmetoder. Litt om differensial- og differensligninger. Lineære ligningssystemer.

Undervisning: 4 timer pr. uke + 2 timer gruppearbeid.
En obligatorisk programmeringsoppgave.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: KVANT 4 Kursnavn: Matematiske metoder I

Vekttall: 4 Forkunnskapskrav: Realartiums nivå i matematikk

Kursets mål: Gje studentane ei innføring i analyse og vektorrekning. Kurset gjev det matematiske grunnlaget for naturvitenskaplege, tekniske og økonomiske fag.

Kursets innhold: Elementær innføring i funksjonar av ein og fleire variable, med vekt på differensial- og integralrekning. Vektorrekning med anvendelse i geometri, komplekse tal og integrasjon av ordinære differensiallikningar. Laplace-transformasjonen med anvendelse på differensiallikningar.

Undervisning: 4 timar pr. veke + 2 timar gruppearbeid.
Varighet: 2 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: Kursets navn:
KVANT 5 Matematiske metodar II

Vekttall: Forkunnskapskrav:
2 KVANT 4

Kursets formål: Gje studentane eit vidare grunnlag i matematikk for natur-
vitskapelege og tekniske fag.

Kursets innhald: Elementer innføring i vektorfunksjonar av ein og fleire vari-
able, kurver og flater, multiple integral og vektoranalyse.
Matriser med anvendelse på lineære likningssystem.

Undervisning: 4 timar pr. veke + 2 timar gruppearbeid.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: Kursets navn:
KVANT 6 Statistikk I

Vekttall: Forkunnskapskrav:
2 KVANT 0

Kursets formål: Gi en elementær innføring i sannsynlighetsregning og sta-
tistikk.

Kursets innhold: Sannsynlighetsmodeller med endelige utfallsrom, diskrete
sannsynlighetsfordelinger, grunnbegreper i estimering og
hypotesetesting.

Undervisning: 4 timer pr. uke + 2 timer gruppearbeid.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: Kursets navn:
KVANT 7 Statistikk II

Vekttall: Forkunnskapskrav:
2 KVANT 6, KVANT 1

Kursets formål:	Gi studentene en noe bredere innføring i statistikk enn KVANT 6 kan gi. Samtidig prøver en å dekke visse statiske metoder som er riktige for visse spesialiseringsretninger.
Kursets innhold:	Betinget sannsynlighet, Poisson-modellen, to-dimensjonale fordelinger, prediksjon og korrelasjon, estimering i målmodellen og samplingsmodellen, lineær regresjon, stratifisering, styrkebegrepet.
Undervisning:	3 timer pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: KVANT 8 og 9	Kursets navn: Operasjonsanalyse I og II
Vekttall: 2 + 2	Forkunnskapskrav: KVANT 2, KVANT 6
Kursets formål:	Kurset har til hensikt å gi studentene en innføring i en del operasjonsanalytiske metoder, dvs. metoder for bestemmelse av optimale avgjørelser ved styring og drift av systemer (bedrifter, institusjoner etc.).
Kursets innhold:	Følgende emner vil bli behandlet: <ul style="list-style-type: none"> — Modeller. — Allokeringsproblemer (transportproblemet og assignment-problemet). — Lineær programmering (Simplexmetoden). — Nettverksplanlegging (CPM og PERT). — Lagerteori. — Køteori. — Dynamisk programmering.
Undervisning:	3 timer forelesning pr. uke.
Varighet:	2 semestre (evt. 1 semester).

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: KVANT 10	Kursets navn: Beslutningsteori
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: KVANT 6, SAMVIT 1, SAMVIT 2
Kursets formål:	Gi studentene en innføring i administrativ beslutningsteori

(i organisasjons- og samfunnsperspektiv) med spesiell vekt på analyse av beslutningsprosessen, og anvendelsen av kvantitative metoder i denne.

Kursets innhold:	<p>Følgende emner vil bli behandlet:</p> <ul style="list-style-type: none">— Beslutning som styringsfunksjon — en systemteoretisk organisasjonsmodell.— Beslutningsprosessen — målsetning — kommunikasjon.— Mennesket som beslutningstaker.— Beslutninger i samfunnet.— Beslutninger i samfunnsøkonomisk teori.— Anvendelse av kvantitative metoder i beslutningsprosessen.
Undervisning:	3 timer pr. uke fordelt på forelesninger og diskusjon.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: KVANT 11	Kursets navn: Simulering
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: EDB 22, KVANT 6
Kursets formål:	Gi studentene kunnskaper om kva simulering er, kva forutsetningar det bygger på, og i kva tilfelle det kan brukast.
Kursets innhald:	<p>Oppbygging av modell. Sannsynlighetsfordelingar. Tilfeldige tal. Implementering av modellar på datamaskin. Forsøk med modellar og tolking av resultatane. Simuleringsspråk. Gjennomføring av ei praktisk oppgåve.</p>
Varighet:	1 semester. Det tas forbehold om undervisning i KVANT 11 i studieåret 1976/77.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: KVANT 12	Kursets navn: Samfunnsvitenskapelig metodeleære
Vekttall: 1	

Kursets formål:	Gi en innføring i den samfunnsvitenskapelige metodelære. I diskusjonene om problemer og usikkerhetsfaktorer ved de enkelte metoder vil det bli lagt vekt på metoder fra sosiologi og statsvitenskap.
Kursets innhold:	En oversikt over ulike datainnsamlingsmetoder som brukes i samfunnsvitenskapene, og problemer med å anvende dem. Dessuten skal kurset også gi en innføring i databehandlingsteknikker som anvendes, deriblant enkelte statistiske metoder.
Undervisning:	Forelesninger 2 timer pr. uke. Oppgavediskusjon 1 time pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: MAT 1	Kursets navn: Innføringskurs i analyse
Vekttall: 3	Forkunnskapskrav: Reallinjens pensum i matematikk
Kursets formål:	Å gi studentene en innføring i matematisk analyse med hovedvekt på regneferdighet og anvendelse av matematiske metoder. Kurset er obligatorisk i årsstudiet og videreutdanningsopplegget for lærere.
Kursets innhold:	Plane vektorer og komplekse tall, funksjoner av en reell variabel, kontinuitet, integral- og differensialregning, rekker og differensiallikninger.
Undervisning:	6 timer pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: MAT 2	Kursets navn: Algebra og gruppeteori
Vekttall: 7	Forkunnskapskrav: Som for MAT 1
Kursets formål:	Å gi en innføring i gruppeteori, ringteori og lineær algebra. Kurset skal gi innsikt i aksiomatisk teori og matematisk

tenkemåte, samtidig som det gir interessante og vesentlige resultater fra algebra.

Kurset skal bidra til å gi matematikkstudiet og videreutdanningsopplegget et enhetlig innhold.

Kurset er obligatorisk i årsstudiet og videreutdanningsopplegget for lærere.

Kursets innhold:

Følgende emner blir behandlet:

- a) Grupper, normale undergrupper, gruppehomomorfier, kvotientgrupper, hovedresultatet om endelige og endeliggenererte abelske grupper, Sylow-teori.
- b) Ringer og kroppar.
Ideal, ringhomomorfier, kvotientringer, Polynomringer i en variabel over en kropp. Litt om kropputvidelser.
- c) Vektorer i 3-rommet, lineære likninger og matriseteori.
Vektorrom, lineære transformasjoner.
Determinanter, indreproduktrom.
Egenverdiproblem, diagonalisering.

Undervisning:

6 timer pr. uke begge semestre.

Varighet:

2 semestre.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
MAT 3

Kursets navn:
Reell analyse

Vekttall:
3

Forkunnskapskrav:
MAT 1

Kursets formål:

Å gi studentene innsikt i og forståelse for det begrepsmessige grunnlaget for den matematiske analysen.
Kurset er obligatorisk i årsstudiet.

Kursets innhold:

Reelle tall, tallfølger og rekker. Metriske rom og en del enkle topologiske egenskaper så som kompaktet, kompletthet og sammenheng. Kontinuerlige funksjoner, følger av funksjoner, integrasjon og derivasjon.

Undervisning:

6 timer pr. uke.

Varighet:

1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
MAT 4

Kursets navn:
Sannsynlighetsregning

Vekttall: 3	Forkunnskapskrav: MAT 1, som kan følges parallelt
Kursets formål:	Å gi studentene en innføring i sannsynlighetsregning. Kurset er obligatorisk i årsstudiet.
Kursets innhold:	Aksiomatisk sannsynlighetsregning, kombinatorikk, diskrete og kontinuerlige sannsynlighetsfordelinger, noen viktige sannsynlighetsteoretiske modeller (Binomisk, Hypergeometrisk, Poisson, Normal) og diskrete to-dimensjonale fordelinger.
Undervisning:	6 timer pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: MAT 5	Kursnavn: Vektoranalytiske metoder
Vekttall: 4	Forkunnskapskrav: MAT 1
Kursets mål:	Gje studentane eit matematisk grunnlag for studium av naturvitskapelege fag. Kurset er obligatorisk i årsstudiet.
Kursets innhald:	Vektorrekning, kurver og flater, vektorfunksjonar av ein og fleire variable, multiple, integral og vektoranalyse, med Greens, Stokes og Gauss satsar.
Undervisning:	6 timar pr. veke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: MAT 6	Kursets navn: Geometrier
Vekttall: 3	Forkunnskapskrav: MAT 2, som kan følges parallelt
Kursets formål:	Å gi en innføring i ulike geometrier med hovedvekten på projektiv geometri. Kurset skal gi et innblikk i den klassiske geometriens historie og antyde geometriens videre utvikling mot topologi.

Kurset er obligatorisk for studentene på viderutdanningsopplegget i matematikk for lærere.

Kursets innhold:	Konstruksjoner (med passer og linjal). De klassiske problemene. Transformasjoner i planet. Symmetri og plane mønster. Aksiomatisk innføring av det reelle projektive plan. Syntetiske og analytiske metoder brukes for å presentere egenskaper ved projektiv geometri. Affin og euklidsk geometri innføres som undergeometrier. Ikke-euklidsk geometri. Litt om geometrisk topologi.
Undervisning:	6 timer pr. uke.
Varighet:	1 semester (vår).

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: ORG 1	Kursets navn: Organisasjonsteori 1
---------------------	---------------------------------------

Vekttall: 2

Kursets formål:	Kurset tar sikte på å gi en elementær innføring i organisasjonsteori, utviklingen av organisasjonsstudiet og en del sentrale problemstillinger i studiet av organisasjoner med særlig vekt på bedriftsorganisasjoner.
-----------------	---

Kursets innhold:	Kurset gir en oversikt over de ulike retninger innen organisasjonsteorien, som scientific management, Human Relations, byråkratiskolen, beslutningsteori og systemteori. En del av de temaer som videre vil bli behandlet: <ul style="list-style-type: none">– Organisasjonenes forhold til målsetningene.– Beslutningsprosessen og planlegging.– Styring og kontroll.– Rekruttering og sosialisering.– Demokratisering og samarbeidsforsøk i bedriftsorganisasjoner.– Organisasjonen og omgivelsene.
------------------	---

Undervisning:	3 timer pr. uke på forelesninger og seminar.
---------------	--

Varighet:	1 semester.
-----------	-------------

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: ORG 2	Kursets navn: Byråkratiteorier
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: ORG 1 eller ORG 11
Kursets formål:	Kurset tar sikte på å presentere en del alternative og organisasjonsmodeller gjennom ulike teorier om byråkratiske organisasjoner.
Kursets innhold:	<p>Kurset tar innledningsvis opp byråkratibegrepets forskjellige meningsinnhold, går detaljert gjennom Weber's byråkrati-teori og kritikken mot Weber's modell – om byråkratiske dysfunksjoner.</p> <p>Deretter gjennomgås Crozier's byråkrati-teori og byråkra-tiets avhengighet av kulturelle forhold.</p> <p>Byråkratiet behandles som organisasjonsform både i privat og offentlig virksomhet. I siste del vil en rekke alternative organisasjonsformer bli gjennomgått og drøftet, som det sosio-tekniske alternativ, den dialektiske organisasjon, kibutz-samfunnet og det terapeutiske samfunn.</p>
Undervisning:	3 timer pr. uke fordelt på forelesninger og gruppearbeid.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: ORG 4	Kursets navn: Anvendt administrasjon
Vekttall: 2	
Kursets formål:	Kurset tar sikte på å gi studentene kunnskaper om og inn-sikt i ulike typer av administrative problemer som en off-entlig tjenestemann, spesielt i lokalforvaltningen, stilles overfor. Det legges stor vekt på å drøfte praktiske og kon-krete problemer og løsninger, både internt i den enkelte etat, i forholdet mellom de ulike etater og i forhold til folkevalgte, publikum og samfunnet ellers. Faglig sett for-ankres kurset i moderne teorier om administrasjon og orga-nisasjonsutviklingen i offentlig forvaltning.
Kursets innhold:	<p>Følgende temaer behandles:</p> <ul style="list-style-type: none">– Organisasjonsutvikling: Teori, metoder og erfaring.– Administrative problemer i enkelte kommunale etater:

Ulike ledelses- og organisasjonsformer. Psykologiske jobb-krav. "Demokrati på arbeidsplassen." Kommunal personal-administrasjon.

- Forhandlings- og avtaleverket i stat og kommuner.
- Forholdet mellom de kommunale etater: Samordning, kompetansefordeling, konflikter. Alternative løsninger.
- Lokalforvaltningens forhold til folkevalgte organer, publikum og lokale interessegrupper: Ekspertdominans, byråkratisering osv. Mulige løsninger.
- Lokalforvaltningens forhold til storsamfunnet: Det lokale sjølstyre, ulike måter å styre lokalforvaltningen på, lokalforvaltningens framtid og nye administrative behov.

Undervisning: Forelesninger, seminar og gruppearbeid 3 timer pr. uke.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
ORG 6

Kursets navn:
Rederiets organisasjon og personaladministrasjon

Vekttall:
2

Kursets formål: Kurset gir en oversikt over rederikontorets og skipets administrative arbeidsoppgaver, deres organisasjon og kontakten mellom skip og rederikontor. Videre behandles ledelsesproblematikk.

Kursets innhold: Administrative funksjoner på rederikontoret og ombord. Rederiets organisasjon. Administrative styringssystemer i rederier. Personalfunksjonens rolle.

Undervisning: Forelesninger 3 timer pr. uke.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
ORG 8

Kursets navn:
Offentlig informasjon

Vekttall:
2

Kursets formål:	Kurset tar sikte på å gjøre de framtidige offentlige tjenestemenn inneforstått med betydningen av informasjon – både for myndigheter og allmennhet. Derne­st å gjøre dem kjent med alternative prinsip­per for offentlig informasjonsvirksomhet og deres ulike konsekvenser når det gjelder realiseringen av de demokratiske idealer.
Kursets innhold:	Innledningsvis behandles en del sentrale kommunikasjons­teoretiske begreper og teorier. Offentlig informasjon be­handles så i lys av tre prinsip­per eller strategier for informa­sjonsvirksomhet: Informasjonsprinsippet, offentlighetsprin­ippet og kommunikasjonsprinsippet. Avslutningsvis studeres informasjonsvirksomheten i en kon­kret kommune i lys av de tre prinsippene.
Undervisning:	Kurset baseres på forelesninger og gruppearbeid med hoved­vekten på gruppearbeid. Faglærer er tilstede på alle gruppe­møter.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: ORG 10	Kursets navn: Personaladministrasjon og ledelse
Vekttall: 2	
Kursets formål:	Å sette personalfunksjonen og ledelsesproblemer inn i en praktisk ramme, passende for ledere på mellomnivå med tildels personaladministrative oppgaver.
Kursets innhold:	Organisasjonsstrukturer og personaladministrasjon. Personalfunksjonens tekniske oppgaver. Personalfunksjonens ledelsesfunksjoner. Ledelse og motivering. Organisasjoner i næringslivet. Møteformer og møteledelse.
Undervisning:	3 timer forelesninger pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
ORG 11

Kursets navn:
Organisasjonsteori og analyse

Vekttall:
4

Kursets formål:

Kurset tar i første del sikte på å gi en innføring i en del sentrale organisasjonsteoretiske emner. Kurset tar videre sikte på å aktivisere studentene til å anvende organisasjonsteori på studier av administrative problemer ved å vise hvordan organisasjonsteoretiske problemstillinger er anvendt ved casestudier av offentlig administrasjon. Kurset har også som mål å lette arbeidet med seminaroppgaven i 4. semester ved at studentene blir øvet i å stille opp problemstillinger med utgangspunkt i teori og lage utkast til selvstendige undersøkelser.

Kursets innhold:

Første del av kurset gir en oversikt over de ulike retninger innen organisasjonsteorien og en innføring i en del sentrale organisasjonsteoretiske emner.

I annen del av kurset gjennomgås enkelte nyere undersøkelser av offentlige administrative organer med vekt på problemstillinger og metode. Av emner som belyses ved hjelp av case-studies kan nevnes: Rekrutteringsstudier, organisasjonens forhold til omgivelsene, beslutningsstudier, det offentliges klientell m. m.

Undervisning:

Forelesninger 2 timer pr. uke.
Seminarer 2 timer hver annen uke.

Varighet:

2 semestre.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
REAL 1

Kursets navn:
Kjemi

Vekttall:
2

Kursets formål:

Utvide studentenes kunnskaper i kjemi.

Kursets innhold:

Atomenes oppbygging, grunnstoffene, det periodiske system. Kjemiske bindinger. Mengde forhold. Støkiometri. Aggregattilstander. Elektrolytter, jonereaksjoner. Red. oks. prosesser. Elektrokjemi. Plast. Viktige kjemiske industrielle prosesser.

Undervisning: 4 timer forelesninger pr. uke.
6 laboratorieøvinger.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: Kursets navn:
REAL 2 Fysikk 1

Vekttall: Forkunnskapskrav:
2 KVANT 4

Kursets formål: Utvide studentenes kunnskaper i fysikk med hovedvekt lagt på mekanikk. Gi et fundament som de tekniske fag kan bygge på.

Kursets innhold: Kinematikk, dynamikk, arbeid og energi, svingninger, relativitetsteori, gravitasjonsfelt, bølger i faste stoffer, væsker og gasser.

Undervisning: 4 timer forelesninger pr. uke.
6 laboratorieøvinger.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: Kursets navn:
REAL 3 Fysikk 2

Vekttall: Forkunnskapskrav:
2 REAL 2

Kursets formål: Utvide studentenes kunnskaper i fysikk med hovedvekt lagt på elektrisitetslære.

Kursets innhold: Elektrisitetslære: Elektriske felt, magnetiske felt, elektromagnetiske bølger.
Kvante fysikk: Stråling, stasjonære tilstander, laser.
Faste stoffer: Bindings type, bandmodeller, ledere, isolatorer, halvledere, transistorer.
Enkle elektroniske kretser.

Undervisning: 4 timer forelesninger pr. uke.
6 laboratorieøvinger.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
SAMVIT 1

Kursets navn:
Makroøkonomikk

Vekttall:
2

Kursets formål:

Formålet med kurset er å gi studentene en innføring i viktige makroøkonomiske emner og oppøve evnen til analyse av økonomiske problemstillinger. Det legges særlig vekt på å drøfte hvordan myndighetene kan innvirke på den private sektor av økonomien ved sin økonomiske politikk.

Kursets innhold:

- De økonomiske hovedproblemer — det økonomiske systems hovedoppgaver.
- Den økonomiske sirkulasjon — nasjonalregnskapet.
- Inntektsteori. Inntektsdannelsen i et lukket samfunn. Inntektsdannelsen i et åpent samfunn — utenriksøkonomi. Inntektsdannelsen i et samfunn med offentlig sektor — finanspolitikk og penge- og kredittpolitikk.
- Kryssløpsanalyse.
- Internasjonal økonomi. Litt om internasjonal handel og valuttaproblemer.
- Inflasjon.
- Økonomisk vekst.

Undervisning:

Forelesninger 3 timer pr. uke.

Varighet:

1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
SAMVIT 2

Kursets navn:
Mikroøkonomikk

Vekttall:
2

Forkunnskaper:
KVANT 1

Kurset formål:

- Gi studentene en innføring i viktige mikroøkonomiske problemstillinger.
- Oppøve evnen til analyse av økonomiske problemstillinger.

Kursets innhold:

- De økonomiske hovedproblem.
- Mikroøkonomiens plass i samfunnsøkonomien.
- Forbrukernes valg av tilpasning.
- Produsentenes tilpasning.
- Markedsteori.
- Markedsøkonomien som økonomisk system.

Undervisning: Forelesninger 3 timer pr. uke.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: **SAMVIT 3** Kursets navn: **Offentlig økonomikk**

Vekttall: **2** Forkunnskapskrav: **SAMVIT 1**

Kursets formål: Offentlig økonomikk utgjør den del av sosialøkonomikken som behandler virksomheten i den offentlige sektor, Spesielt statsmakten, men også kommunene, offentlige bedrifter, offentlige fond etc.
Kurset tar sikte på å gi en oversikt over hovedemnene innen offentlig økonomikk.
Kurset vil i hovedsaken være normativt (problemorientert).

Kursets innhold:

1. Oversikt over den offentlige sektor.
2. Offentlig produksjon av varer og tjenester, optimal budsjettpolitikk.
3. Inntektsoverføringer og skattepolitikk, offentlig gjeld.
4. Finanspolitikk.

Undervisning: 3 timer pr. uke.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: **SAMVIT 4** Kursets navn: **Økonomisk geografi**

Vekttall: **2**

Kursets formål: Tar sikte på å gi studentene kunnskaper om og innsikt i utvalgte aspekter ved internasjonal økonomisk aktivitet fra et geografisk (romlig) synspunkt.

Kursets innhold:

- Jordbruket i verdensøkonomien.
- De viktigste jordbrukssystemer i verden.
- Fiskerier.
- Energi og energiforsyning.
- Utvalgte industrier, f. eks. jern, stål, kjemisk.
- Servicenæringene – deres rolle og fordeling.

Undervisning: Forelesninger og seminarer 3 timer pr. uke.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
SAMVIT 5

Kursets navn:
Internasjonal handel og transport

Vekttall:
2

Korkunnskapskrav:
Ønskelig med SAMVIT 4

Kursets formål:

Kurset er utformet for å gi studentene en oversikt over teorier og virkemåter for internasjonal handel, og videre en oversikt over de viktigste transportmidler som muliggjør denne handelen.

Kursets innhold:

- Internasjonal handel, forskjeller mellom teori og praksis.
- Analyse av de viktigste internasjonale import- og eksportvarer (den fysiske handelsstruktur).
- Betraktninger over de viktigste former for varetransport i sjø, land og luft.
- Særlig vekt vil bli lagt på utviklingen innenfor sjøtransport.

Undervisning:

Forelesninger og seminarer 3 timer pr. uke.

Varighet:

1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
SAMVIT 6

Kursets navn:
Befolknings- og bosetningsgeografi

Vekttall:
2

Kursets formål:

Kurset tar sikte på å gjøre studenten kjent med aktuelle problemstillinger og tendenser i befolkningsutvikling, næringsliv og bosetningsmønster i Norge. Det vil bli lagt særlig vekt på å beskrive og analysere endringer i befolkningens sammensetning og geografiske fordeling på ulike nivåer, og ta opp til drøfting målsetning, virkemidler og resultater innen norsk regionalpolitikk og distriktsutbygging. Med tanke på å sette befolkningsutviklingen i Norge i et videre perspektiv vil en i løpet av kurset også i begrenset omfang studere befolkningsproblemer i global målestokk og belyse disse ved eksempler fra land som befinner seg på ulike stadier i utviklingen.

Kursets innhold:	<ol style="list-style-type: none"> Ca. 2/3 av kurset vil være orientert mot befolkningsforhold og bosetningsmønster i Norge <ul style="list-style-type: none"> tettsteds- og regionspreget (byregion, arbeidskraft- og pendlingsregioner, planleggingsregioner, homogene og funksjonelle regioner) hovedtrekkene i de regionale utviklingstendenser i befolkning, næringsliv og bosetningsmønster på ulike nivåer, (nasjonen, landsdel, fylke, "region", kommune, tettsted og lokalsamfunn) urbanisering og nasjonal, regional og lokal konsentrasjon i bosetningsmønsteret migrasjoner og pendling, definisjoner, typer, årsak og virkning forhold sentrum—utkant, særtrekk ved befolkningsstrukturen i urbane og rurale strøk spesielle problemer ved det norske bosetningsmønster f. eks. ensidige industristeder og virkninger av oljevirkksomheten. målsetting for regionalpolitikk og distriktsutbygging, virkemidler og resultater belyst ved eksempler. Koordineringsproblemer. De øvrige 1/3 av undervisningen vil bli konsentrert om <ul style="list-style-type: none"> befolkningsvekst og dens geografiske fordeling i verdensmålestokk, utviklingstendenser over tid analyse av karakteristiske trekk ved befolkningsstrukturen (alders-, kjønnsstruktur etc) i ulike deler av verden å belyse historiske, kulturelle, sosiale, økonomiske og politiske faktorerets betydning for befolkningsutviklingen urbaniseringsprosessen (begrep, datagrunnlag, årsaksforhold, virkninger og problemer) internasjonal og nasjonal migrasjon befolkningsvekst og ressursproblematikken.
Undervisning:	3 timer pr. uke som vil vekse mellom forelesninger, seminarer og gruppearbeid.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: SAMVIT 7	Kursets navn: Lokaliserings- og regionproblematikk
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: Bygger på SAMVIT 6
Kursets formål:	Hovedvekten blir lagt på å beskrive og analysere den romlige (spatiale, regionale) fordeling av ulike funksjoner og

aktiviteter i samfunnet og sammenhengen mellom disse. Ved hjelp av teoretiske modeller og praktiske eksempler tar en sikte på å øke forståelsen av de prosesser som fører til forskjellige lokaliseringsmønstre, og finne årsakssammenheng og lovmessighet i den observerte fordeling av aktiviteter. Dette baserer seg på oppfatningen om at planleggingsprosessen i stor utstrekning er et forsøk på å influere og forme den romlige organisasjon av aktiviteter med tanke på å oppnå bestemte mål. En grunnleggende problemstilling er hvor de forskjellige funksjoner bør lokaliseres for bedre å tilfredsstille en rekke sosiale, økonomiske og miljømessige kriterier.

Kurset tar videre sikte på å gi studentene den teoretiske bakgrunn for, og praktiske anvendelse av regionbegrepet i analyse- og planleggingsarbeid.

Kursets innhold:

1. Lokaliseringsteori
 - interaksjon og interaksjonsmodeller
 - jordbrukslokalisering (von Thunen)
 - lokalisering av byer og byers funksjoner, senterstruktur og senterhierarki (Christallers sentralstedsteori), ulike funksjoners rekkevidde, befolkningsunderlag og terskelverdier
 - industrilokalisering (Weber). De ulike faktorerens betydning for lokaliseringsmønsteret av industrivirksomheter, endringer over tid
 - avvik fra det optimale lokaliseringsmønster (Pred)
 - nyere teori og hypoteser om lokaliseringsfaktorer (personkontakter, industrielt miljø etc.) – sosial rettferd og likhet i lokaliseringsanalyser.
2. Regionbegrepet og regioninndelingsproblemer
 - homogene og funksjonelle regioner
 - forholdet senter–omland, dominans og influensområder
 - teoretisk og empirisk avgrensning av regioner
 - norske regioninndelinger, formål, metoder, problemer.

Det vil bli lagt vekt på å knytte teori og lokaliseringseksempler til norsk samfunnsplanlegging samt gjøre studentene kjent med utredningsvirksomhet og forskningsresultater.

Undervisning:

Forelesninger og seminarer 3 timer pr. uke.

Varighet:

1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
SAMVIT 8

Kursets navn:
Samfunnsplanlegging

Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: Bygger på SAMVIT 6 og SAMVIT 7
Kursets formål:	er å gi en innføring i regional samfunnsplanlegging bl. a. med utgangspunkt i Bygningsloven av 1965.
Kursets innhold:	<ol style="list-style-type: none"> 1. a) Planleggingsbegrepet. Behovet for offentlig planlegging. Oversiktsplanlegging (integrert planlegging)/ sektorplanlegging. Regionalt samarbeid og regioninndeling. b) Bygningsloven, planleggingsorganer, arbeidsmetoder. c) De ulike plannivåer (landsdel, fylke, "region", kommune) og forholdet mellom disse. d) Prinsipper og problemer i planleggingen av areal anvendelsen. Direkte og indirekte konsekvenser av ulike måter å disponere arealene på. Forholdet til den økonomiske planlegging. 2. Til konkretisering av del 1 vil en studere eksempler på hvordan planleggingsoppgaver (landsdels-, region-, general- og reguleringsplaner) løses i praksis. 3. Parallelt med del 1 og 2 vil en drøfte nærmere emner som planforutsetninger og målsetning for planleggingsarbeidet, prognoser i planleggingen og den naturlige utvikling, styringsmulighetene, planleggerens rolle, ulike plannivåers prioritering, ekspertise/motekspertise og persepsjon av fysiske omgivelser. 4. I siste del av kurset vil en studere grunnleggende prinsipper innen en sektor av samfunnsplanleggingen, transportplanleggingen med vekt på analyse og prognosemetoder. Eksempler vil bl. a. bli hentet fra arbeidet med Norsk Vegplan I og II.
Undervisning:	3 timer pr. uke forelesninger, seminarer og gruppearbeid. Ekskursjoner.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: SAMVIT 9	Kursets navn: Kommunaløkonomikk
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: SAMVIT 1, SAMVIT 3, STATVIT 2
Kursets formål:	Offentlig økonomikk omhandler den økonomiske virksomhet i den offentlige sektor. Kommunaløkonomikken utgjør en del av den offentlige økonomikk og behandler den økonomiske virksomhet på kommunalplanet og fylkesplanet.

Kurset er i hovedsaken normativt, dvs. problemorientert.

Kursets innhold:	<ol style="list-style-type: none">1. Funksjonsfordelingen mellom stat, fylke og primærkommuner. Kommuneinndelingen.2. Primærkommunens økonomi. Kommunens hovedoppgaver og budsjett. Eksempelstudier.3. Fylkeskommunens økonomi. Fylkets hovedoppgaver og budsjett. Eksempelstudier.4. Kommunaløkonomisk analyse. Bl. a. likviditetsanalyse, programbudsjettering, langtidsbudsjettering.
Undervisning:	3 timer pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: SAMVIT 10	Kursets navn: Kommunaløkonomisk planlegging
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: SAMVIT 1, SAMVIT 3, SAMVIT 9, STATVIT 2
Kursets formål:	<p>Kurset tar sikte på å gi innsikt i planleggingsproblemer som berører både områder som næringsbefolknings- og inntektsutvikling i kommunene og kommuneforvaltningens egen virksomhet.</p> <p>Hovedvekten legges på metoder i kommunaløkonomisk analyse, prognoser og planlegging, herunder bruk av kommunale og fylkeskommunale budsjetter i planleggingsarbeidet.</p>
Kursets innhold:	<ul style="list-style-type: none">– Generelle aspekter ved økonomisk planlegging.– Oversikt over den økonomiske planlegging i Norge.– Teori og metoder i regionaløkonomisk analyse. Regionale Keynes-modeller/economic base. Kryssløpsanalyse. Andre metoder.– Hovedfaktor bak den regionaløkonomiske utvikling.– Prognosemetoder i planleggingen.– Budsjettering og planlegging på kommunenivå.– Integrering av økonomisk/fysisk planlegging.
Undervisning:	3 timer pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
SAMVIT 11

Kursets navn:
Regionale analysemetoder

Vekttall:
2

Forkunnskapskrav:
Bygger på SAMVIT 6 og 7

Kursets formål:

Kurset gir en innføring i metoder for regional kartlegging, beskrivelse og analyse — med utgangspunkt i problemstillinger innenfor regional samfunnsplanlegging i Norge fra lokalsamfunn til landsdelsnivå.

Kursets innhold:

- Problemstilling og geografisk nivå.
- Datagrunnlag. Kart og regionalstatistikk.
- Klassifisering og reioninndeling.
- Korologiske (romlige) teknikker.
- Diffusjonsstudier og regional utvikling.
- Aanalyser av befolkningsfordeling, flyttinger, arbeidsreiser.
- Ringvirkningsanalyser og arealbruksmodeller og konsekvensanalyser.
- Transportanalyser og tilgjengelighet.
- Simulering og regionalanalyse.
- Prognosemetodikk.

Undervisning:

Forelesninger 2 timer pr. uke, øvelser 2 timer pr. uke.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
SAMVIT 12

Kursets navn:
U-landsseminar I

Vekttall:
2

Kursets formål:

This seminar course involves an investigation of the main problems facing the lessdeveloped countries (LDC's) and the means which are used to try and overcome these problems.

Kursets innhold:

- (1) The characteristics of an LDC.
- (2) What do we mean by development and is further development possible and desirable for LDC's.
- (3) The population problem. Urbanization and migration in LDC's.
- (4) Aid: types and effects. The changing aid relationship.
- (5) Agriculture — characteristics and limations. The "Green Revolution".

- (6) Some major commodities produced by the LDC's — oil, cotton, cane sugar, coffe and copper.
- (7) The trade make-up of LDC's. The importance of primary producer organisations — e.g. OPEC, CIPEC.
- (8) Industrialization.
- (9) Transport and communications.
- (10) Social and cultural barriers to development.
- (11) Tourism — does it provide any solutions.

Undervisning:

Forelesninger og seminarer 3 timer pr. uke.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
SAMVIT 13

Kursets navn:
U-landsseminar II

Vekttall:
2

Kursets formål:

The aim of this course is to give students detailed a background of one group of LDC's — Africa. This area, besides containing some of the poorest countries in the world, is of increasing importance in terms of its political weight at international organisations etc. Moreover it is a continent which has close economic contacts with Europe and it seems that these will become closer.

Kursets innhold:

- (1) Historical background. Pre-colonial, colonial and independence era.
- (2) Modern political structure.
- (3) Investigation of some selected countries.
- (4) Discussion of Africa's resources: population/raw materials/agriculture.
- (5) The position of selected strategic resources in Africa: oil/uranium/copper/gold etc.
- (6) Some discussion of specific problems:
 - a) Black-white confrontation in southern Africa.
 - b) The Arab-African relationship.
 - c) The European impact in modern Africa — the role of governments and private enterprise.

Undervisning:

Forelesninger og seminar 2 timer pr. uke.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
SAMVIT 14

Kursets navn:
Næringsøkonomi og sosiallære

Vekttall:
2

Forkunnskapskrav:
SAMVIT 1

Kursets formål:

Kurset tar sikte på å gi studentene konkrete kunnskaper om norsk næringliv og sosiale forhold. De enkelte næringers problemer og samspillet mellom næringene samt utviklingstendenser i næringsliv og sosiale forhold vil bli belyst og drøftet med utgangspunkt i økonomisk teori og analysemetoder. I denne forbindelse vil også makroøkonomisk teori, særlig kryssløpsanalyse viderutvikles.

Kursets innhold:

- Økonomisk teori. Kryssløpsanalyse, makroøkonomiske planleggingsmodeller.
- Næringsstruktur. Produksjonsstruktur og etterspørselsforhold.
- Sosiale forhold. Økonomisk og sosial utvikling, trygder, forbruk og levestandard m. v.
- Arbeidsmarked. Inntektsoppgjør.
- Næringspolitikk og næringslovgivning. Sosialpolitikk.

Undervisning:

3 timer pr. uke.

Varighet:

1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
SAMVIT 15

Kursets navn:
Mikroøkonomisk analyse

Vekttall:
2

Forkunnskapskrav:
SAMVIT 1, SAMVIT 2

Kursets formål:

- Gi studentene en videregående innføring i mikroøkonomikk og velferdsteori.
- Oppøve evnen til analyse av økonomiske problemstillinger.

Kursets innhold:

- Markedsteori. Ulike markedsformer. Sosialistiske og ikke sosialistiske markedssystemer.
- Økonomisk effektivitet i produksjon og fordeling. Økonomiske systemer og økonomisk effektivitet.
- Velferdsteori. Behov for velferdskriterier. Konflikt mellom økonomisk velferd og økonomisk effektivitet.
- Eksterne virkninger i produksjon og fordeling. Offentlige goder. Eksterne virkninger og offentlige inngrep.

Undervisning: Forelesninger 3 timer pr. uke.
Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: Kursets navn:
SAMVIT 16 Kommunal regnskap og budsjett

Vekttall:
2

Kurset revideres i økonomisk fagseksjon.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: Kursets navn:
SAMVIT 17 Sosiologi

Vekttall:
2

Kursets formål: Gi en innføring i det sosiologiske begrepsapparat og i sosiologisk forskning.

Kursets innhold: I kurset vil man først gå inn på det sosiologiske begrepsapparat og deretter bruke hoveddelen av kurset til en gjennomgåelse av de sosiologiske forskningsresultater på en del sentrale felter.

Undervisning: 2 timer forelesninger, 1 time oppgavedrøfting pr. uke.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: Kursets navn:
STATVIT 1 Politisk teori

Vekttall:
2

Kursets formål: Å gi studentene en grunnleggende forståelse for det ide-messige grunnlag for det moderne samfunn gjennom klargjøring av ideologier og sentrale verdier.

Kursets innhold: En historisk gjennomgåelse av de dominerende politiske

ideologier med spesiell vekt på ideene bak den moderne velferdsstat.

Gjennomgåelse vil også innbefatte drøfting av sentrale begreper i politisk teori som demokrati, staten, makt, likhet, og rettferdighet.

Undervisning: Forelesninger 2 timer pr. uke.
Oppgavediskusjon og gruppe 1 time pr. uke.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: **STATVIT 2**
Kursets navn: **Stats- og kommunalkunnskap**

Vekttall:
4

Kursets formål: Kurset tar sikte på å gi en framstilling av det norske politiske system på stats- og lokalplanet i lys av moderne statsvitenskapelig teori.

Kursets innhold: Kurset vil ta for seg følgende hovedtemaer:

1. Innføring i statsvitenskap og statsvitenskapelige tilnæringsmåter i studiet av politikk.
2. Klargjøring av politikkbegrepet, og den politiske systemmodell.
3. Gjennomgåelse av de politiske institusjoners oppbygging, virkemåte og medvirkning i den politiske beslutningsprosess på nasjonal- og lokalplanet.
4. Politisk adferd.
5. Teorier om offentlig administrasjonens rolle i de politiske system.
6. Drøfting av demokratibegrepet i forhold til de to hovedkanaler for politisk innflytelse: Den korporative pluralisme og det numeriske demokrati.
7. Politisk fattigdom og fordelingen av politiske ressurser.
8. Drøfting av innholdet i det lokale selvstyre.

Undervisning: Forelesninger 2 timer pr. uke.
Seminarer 2 timer hver annen uke.

Varighet: 2 semestre.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: **SYSTEM 21**
Kursets navn: **Grunnkurs i problemorientert systemering**

Vekttall: 4	Forkunnskapskrav: EDB 1 eller EDB 21
Kursets formål:	Kurset gir en oversiktlig innføring i begreper, problemstilling og arbeidsoppgaver som er sentrale når en skal utvikle et informasjonssystem. En søker spesielt å gi kunnskap om og trening i praktiske teknikker som nyttes i dette arbeidet.
Kursets innhold:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Grunnleggende begreper og problemstilling. 2. Gjennomgåelse av arbeidsområder i forbindelse med systemering. 3. Teknikker som er sentrale herunder: <ul style="list-style-type: none"> — Prosjektadministrasjon og -ledelse. — Kostandskalkyler. — Faktainnsamlingsteknikker. — Dokumentasjonsmetoder.
Undervisning:	6 timer forelesninger og gruppearbeid pr. uke.
Varighet:	1 semester (vår).

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: SYSTEM 22	Kursets navn: Formaliserte systemeringsmetoder
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: SYSTEM 21
Kursets formål:	<ul style="list-style-type: none"> — Å gi studentene bakgrunnskunnskap om generell systemteori og systembegreper. — Å gi kjennskap til enkelte systemeringsmetoder og det arbeid som foregår med utvikling av slike.
Kursets innhold:	<p>Følgende stoff vil bli dekket:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Generell systemteori og -begreper. — Blankettorienterte systemeringsmetoder. — Informasjonsalgebra og ISAC-prosjektet. — Datamaskinstøtte i systemeringen. — Pågående aktiviteter.
Undervisning:	4 timer forelesninger og gruppearbeid pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
SYSTEM 23

Kursets navn:
Casearbeid i systemering

Vekttall:
2

Forkunnskapskrav:
SYSTEM 21

Kursets formål:

Gi studentene kjennskap til hvordan den problemorienterte systemering bør utføres gjennom simulert deltakelse i et systemeringsprosjekt. Sammenheng mellom tidligere innlært teori og praktisk arbeid betones.

Kursets innhold:

Kurset simulerer framdriften av et prosjekt, der hensikten er utarbeidelsen av et informasjonssystem. Det er "laboratoriepreget" og består av en rekke selvstendige øvelser som innleveres og rettes i løpet av kurset.

Undervisning:

4 timer pr. uke.

Varighet:

1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
SYSTEM 24

Kursets navn:
Bedriftsstyring og EDB-systemer

Vekttall:
2

Forkunnskapskrav:
SYSTEM 21

Kursets formål:

Gi studentene en innføring i begreper som brukes i forbindelse med administrative styringssystemer. Det legges særlig vekt på den generelle problemstilling ved bedriftsstyring og bruk av planleggingsmodeller basert på EDB.

Kursets innhold:

1. Bedriften som system.
Gjennomgåelse av systembegrepet generelt og bedriftens delsystemer spesielt:
 - a) Det teknologiske system.
 - b) Det sosiale system.
 - c) Informasjonssystemet.
2. Styring av bedriften.
Det generelle styringsbegrepet og styringens enkelte elementer:
 - a) Målsettingsprosessen.
 - b) Planleggingsprosessen.
 - c) Utførelsen.
 - d) Kontroll og oppfølging. Styringsnivå og styringsformer.

3. EDB-baserte styringssystemer:
 - a) Generelt om systembruk i bedriftsstyringen.
 - b) Styringssystemets virkning på organisasjonen.
 - c) Organisering av systemprosjekter.
4. Gjennomgåelse av eksisterende planleggingssystemer.

Undervisning: 4 timer forelesning og gruppearbeid pr. uke.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
TEKN 1

Kursets navn:
Teknologi 1 (Statistikk/fasthetslære)

Vekttall:
2

Forkunnskapskrav:
KVANT 4

Kursets formål: Gi studentene innføring i de viktigste prinsipper i statistikk og fasthetslære.

Kursets innhold: Krefter i planet, krefter i rommet. Tyngdepunkt. Likevektslæren anvendt på fagverk, bjelkesystemer og fleksible kabler. Friksjon. Konstruksjoners deformasjon og bæreevne. Spenningsberegning av bjelker. Kombinert torsjon og bøyning, kombinert strekk og bøyning. Deformasjon av bjelker og rammer.

Undervisning: 4 timer forelesning pr. uke.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
TEKN 2

Kursets navn:
Teknologi 2 (teknisk tegning, materiallære)

Vekttall:
2

Forkunnskapskrav:
REAL 1 (eller at dette tas i samme semester)

Kursets formål: Gi studentene innføring i teknisk tegning. Gi studentene grunnprinsippene i materiallæren.

Kursets innhold: Konsentrert kurs med øvelser i teknisk tegning. Materiallæren: Metallenes struktur. Fasadediagrammer. Mekaniske egenskaper. Testing av materialer. Styrking av metaller. Carbonstål, leget stål, støpejernene. Kobber-, aluminium- og meg-

nesiumslegeringer. Konsentrert innføringskurs med øvelser i verktøymaskiner.

Undervisning: 4 timer forelesninger pr. uke.
5–6 laboratorieøvinger.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: Kursets navn:
TEKN 3 Maskinlære 1 (Konstruksjon)

Vekttall: Forkunnskapskrav:
2 TEKN 1

Kursets formål: Gi studentene grunnlaget i styrkeberegning og konstruksjon av de vanlige mekaniske komponenter. Oppøve forståelse for funksjonskrav, materialvalg, formgivning og teknikk.

Kursets innhold: Formgivning, Materialer. Bruddhypoteser. Spenningsanalyse. Beregning av sikkerhet. Forbindelser. Aksler. Lager. Kraftoverføringer. Ventiler og tetninger.

Undervisning: 4 timer forelesninger pr. uke.
Det kreves innlevert ca. 10 øvingsoppgaver.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: Kursets navn:
TEKN 4 Maskinlære 2 (Termo- og hydrodynamikk)

Vekttall: Forkunnskapskrav:
2 KVANT 4, REAL 1

Kursets formål: Gi studentene et grunnlag i teknisk varmelære og hydraulikk.

Kursets innhold: Elementær termodynamikk. Termodynamikk for damp. Fuktig luft. Elementær strømningslære. Varmeoverføring. Forbrenningslære. Kompresjonskjølemaskiner.

Undervisning: 4 timer forelesning pr. uke.
Det kreves innlevert ca. 10 øvingsoppgaver.

Varighet: 1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: TEKN 5	Kursets innhold: Driftsteknikk 1 (Avsponing)
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: TEKN 6
Kursets formål:	Gi studentene kunnskap innenfor området avspenning og ytelsesforhold. Måle- og styresystemer. Numerisk styring. Bearbeidingsprosesser. I forbindelse med numerisk styrte maskiner gis et konsentrert opplegg i programmering med øvinger.
Kursets innhold:	Avspenningsslære. Verktøymaskinens utforming, oppbygging og ytelsesforhold. Måle- og styresystemer. Numerisk styring. Bearbeidingsprosesser. I forbindelse med numerisk styrte maskiner gis et konsentrert opplegg i programmering med øvinger.
Undervisning:	4 timer forelesning pr. uke. Ca. 6 laboratorieøvinger.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: TEKN 6	Kursets navn: Driftsteknikk 2 (Plastisk bearb./sveising)
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: TEKN 1 og 2
Kursets formål:	Gi studentene kunnskap innenfor områdene plastisk bearbeiding og sveiseteknikk.
Kursets innhold:	Allmenngyldige prinsipper og problemer som kjennetegner de plastiske bearbeidingsprosesser. Gjennomgåelse av de viktigste formingsmetodene. Sveising og lodding. Kontroll av sveising ved røntgen og ultralyd samt metallurgisk og mekanisk prøving. Sikkerhetsanordninger og forskrifter.
Undervisning:	4 timer forelesning pr. uke. Praktiske øvelser i sveising. 4–6 laboratorieøvinger.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: TEKN 7	Kursets navn: Driftsteknikk 3 (Produksjonsteknikk)
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: TEKN 5 og TEKN 6
Kursets formål:	Gi studentene kunnskaper om de prinsipper som ligger til grunn for produksjonsplanlegging og fabrikkteknisk drift, samt metoder og hjelpemidler som brukes for å oppnå best mulig resultat.
Kursets innhold:	Generelt om produksjonsplanlegging og produksjonskontroll. Tilvirkningsplanlegging med prosess- og operasjonsplanlegging. Systematisk vedlikehold. Arbeidsstudier, tidsstudier, standard tidssystemer. Organisering av arbeidsstudier. Transportens prinsipper, betydning og økonomi.
Undervisning:	4 timer forelesninger pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: TEKN 8	Kursets navn: Prosess-styring 1 (Måleteknikk/kvalitetskontroll)
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: KVANT 6, REAL 1, TEKN 2
Kursets formål:	Gi studentene kjennskap til grunnleggende måletekniske prinsipper.
Kursets innhold:	Måleprinsipper, målefeil, vurdering av målinger. Måleteknikk og utstyr for måling av forskjellige variable. Toleranser, ISO-toleranser og pasninger. ISO-måle- og måleverktøy. Kvalitetskontrollens formål og arbeidsoppgaver, dens funksjon og plass i bedriften. Kontrollmetoder og vurdering av disse.
Undervisning:	3 timer forelesning pr. uke. 5 laboratorieøvinger.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: TEKN 9	Kursets navn: Prosess-styring 2 (Automatisering)
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: KVANT 5, REAL 1
Kursets formål:	Gi studentene kjennskap til de vanlige reguleringstekniske prinsipper.
Kursets innhold:	Innføring i logisk algebra. Enkle digitale styringssystemer, pneumatiske og elektroniske. Kontinuerlige regulerings-systemer. Åpne og lukkede sløyfer. Statistiske og dynamiske egenskaper.
Undervisning:	4 forelesninger pr. uke. Øvinger og demonstrasjoner.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: TEKN 10	Kursets navn: Bedriftsorganisasjon og ledelse
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: Ønskelig med BEDØK 1 og 2
Kursets formål:	Gi studentene en innføring i teorier for bedriftsorganisasjonens oppbygging, virkemåte og samspill med omgivelsene, samt gi en innføring i lederskap, styring av samarbeidsformer i bedriftsorganisasjoner.
Kursets innhold:	Kurset gir en oversikt over de klassiske og nyere bedriftsorienterte organisasjonsteorier med vekt på de organiske og systemorienterte teorier. Kurset gir videre en oversikt over de faktorer som øver innflytelse på utformingen av bedriftens organisasjon. Den siste delen av kurset vies de forskjellige former for lederskap og styring med vekt lagt på de konsultative og demokratiske former.
Undervisning:	3 forelesninger pr. uke.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: TEKN 11	Kursets navn: Elektroteknikk
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: KVANT 5, REAL 1
Kursets formål:	Gi studentene kjennskap til den praktiske anvendelse av sterk- og svakstrømsteknikk i en produksjonsbedrift.
Kursets innhold:	Kort repetisjon av grunnleggende begreper. Like- og vekselstrøm. En-fase, tre-fase. Effekt. Prinsipper for motorer og generatorer. Driftsregnskaper, startforhold, regulering, bruksområder for elektromotorer. Distribusjonsanlegg. Transformatorer. El.anlegg. Belysning. Vedlikehold, faremomenter. Elektroniske metoder for styring av elektriske systemer.
Undervisning:	4 timer forelesninger pr. uke. 3—4 laboratorieøvinger og demonstrasjoner.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode: TEKN 12	Kursets navn: Maskinlære 4 (Oljehydraulikk)
Vekttall: 2	Forkunnskapskrav: TEKN 1
Kursets formål:	Gi studentene en praktisk og teoretisk innføring i oljehydraulikk.
Kursets innhold:	Elementær hydrostatikk og dynamikk. Olje som overføringsmedium, viskositet, kompressibilitet. Pumper, motorer, sylindre, ventiler og andre komponenter. Åpne og lukkede hydrostatiske systemer og anlegg. Statistiske og dynamiske analyser.
Undervisning:	4 timer forelesning pr. uke. 4—6 laboratorieøvinger.
Varighet:	1 semester.

KURSBESKRIVELSE

Kurs-kode:
TEKN 13

Kursets navn:
Maskinlære 3 (Teknologianalyser)

Vekttall:
2

Forkunnskapskrav:
EDB 1, TEKN 1, 2 og 3

Kursets formål:

Gi studentene et grunnlag i beregninger av mer kompliserte statiske og dynamiske maskinkonstruksjonssystemer.

Kursets innhold:

2–3 individuelle tegne- og beregningsoppgaver som løses dels ved konvensjonelle metoder og dels på datamaskin. Forelesninger innen spesialiserte områder i forbindelse med løsning av oppgavene.

Undervisning:

Forelesninger og gruppeveiledning etter avtale.

Varighet:

1 semester.

FOR NOTATER

FOR NOTATER